

LANDSGRANNSKOÐANIN

Fíggjarárið 2025

Ársfrágreiðing

latin
løgtingsgrannskoðarunum

sambært § 12 í Ll. nr. 25/1999
“um grannskoðan av landsroknskapinum v.m.”

August 2026

Innihaldsyvirlit

0. FRAMLØGA	7
1. INNGANGUR	9
1.1 LANDSROKNSKAPURIN 2025	9
1.2 GRANNSKOÐAN AV ROKNSKAPINUM	9
2. ALMENNAR VIÐMERKINGAR	11
2.1 SKIPAN AV ROKNSKAPARHALDINUM	11
2.2 ÚTBJÓÐING AV VØRUM OG TÆNASTUM	11
2.3 TÍÐARSKRÁSETING OG TÍÐARAVMARKING AV LØNUM	12
2.4 TÝDNINGURIN AV RØTTUM KONTERINGUM	12
2.5 REGLUR UM LØGUJÁTTANIR	13
2.6 UTTANHÝSIS FÍGGING	14
2.7 TÝDNINGURIN AV TRYGGUM KT-SKIPANUM	15
3. LØGMANSFYRISITINGIN	17
3.1 LØGMANSSKRIVSTOVAN (LG 2023/202-111)	17
4. FÍGGJARMÁL	19
4.1 LANDSROKNSKAPURIN IKKI FULLFÍGGJAÐUR (LG 2014/100-001)	19
4.2 VEÐHALDS- OG EFTIRLØNARSKYLDUR (LG 2025/203-151)	20
4.3 DAGFØRING AV ROKNSKAPARRUNDSKRIVI (LG 2016/203-151)	20
4.4 RAMMUSÁTTMÁLI FYRI KEYP AV KT (LG 2025/500-533)	21
4.5 BÓKHALDSSKIPANIN HJÁ TAKS (LG 2024/203-151)	22
4.6 KERVISGRANNSKOÐAN (LG 2025/203-151)	22
4.7 EFTIRLØNIR HJÁ FÓLKASKÚLALÆRARUM (LG 2025/203-181)	24
4.8 STUÐUL TIL RENTUÚTREIÐSLUR (LG 2024/203-224)	24
4.9 FELAGSSKATTUR (LG 2024/220-521)	24
4.10 KAPITALVINNINGSSKATTUR (LG 2023/220-521)	24
4.11 SKATTUR AV VINNINGI FRÁ SØLU AV VEIÐIRÆTTINDUM (LG 2024/220-521)	25
4.12 ARVAAVGJALD (LG 2024/220-521)	26
4.13 MEIRVIRÐISGJALD (LG 2025/220-522)	27
4.14 TOLLAVGJØLD OG PUNKTGJØLD (LG 2025/220-522)	28
4.15 LØNARHÆDDARAVGJALD (LG 2025/220-522)	30
4.16 BRENNIOLJUAVGJALD (LG 2025/220-522)	31

4.17	LOYVISGJALD Á ALIVINNU (LG 2024/220-522)	33
4.18	ÖNNUR GJØLD/AVGJØLD (LG 2023/220-522)	34
5.	FISKIVINNU- OG SAMFERÐSLUMÁL	35
5.1	LANDSINS ÖGNIR (LG 2025/205-111)	35
5.2	UMVÆLING AV ALMENNUM BYGNINGUM (LG 2025/205-111)	36
5.3	VØRN, TILBÚGVING Á SJÓGVÍ (LG 2025/205-311)	37
5.4	VØRN, VEÐURSTOVA FØROYA (LG 2023/205-311)	38
5.5	VØRN, FISKIVEIÐIEFTIRLITIÐ (LG 2023/205-342)	38
5.6	HAVSTOVAN (LG 2025/205-343)	39
5.7	FISKIVINNUROYNDIR (LG 2025/205-343)	40
5.8	ÚTLÁN OG EFFEKTIVAR VEÐHALDSÚTREIÐSLUR (LG 2025/205-345)	41
5.9	AVGJALD Á FISKATILFEINGI (LG 2024/220-522)	42
5.10	LANDSVERK (LG 2025/205-381)	43
5.11	INNKOMUVEGUR TÓRSHAVN, LØGUJ. (LG 2025/205-381)	44
5.12	INNKOMUVEGUR RUNAVÍK, LØGUJ. (LG 2025/205-381)	45
5.13	STUÐUL TIL ÚTOYGGJAR (LG 2025/205-382)	46
5.14	AKSTOVAN (LG 2025/205-384)	46
6.	UTTANRÍKIS- OG VINNUMÁL	49
6.1	SENDISTOVUR (LG 2025/206-131)	49
6.2	DJÓRALÆKNATÆNASTUR (LG 2025/206-331)	49
6.3	LANDBÚNAÐARROYNDIR- OG RÁÐGEVING (LG 2025/206-332)	49
6.4	LANDBÚNAÐARSTUÐUL (LG 2025/206-332)	50
6.5	ÁTØK TIL AT MENNA NÝSKAPAN OG FRAMLIEÐSLU AV FØROYSKUM MATVØRUM (LG 2025/206-332)	51
6.6	SJÓVINNUSTÝRIÐ (LG 2024/206-351)	52
6.7	GRANSKING INNAN ALIØKIÐ (LG 2025/206-361)	53
6.8	EXPORT FAROE ISLANDS (LG 2025/206-371)	53
6.9	VINNUFRAMI (LG 2025/206-372)	53
6.10	ENDURGJALD TIL SKIPASMÍÐ (LG 2025/206-372)	54
6.11	FILMSHÚS (LG 2025/206-372)	54
6.12	ENDURGJALD TIL FILMSVERKÆTLANIR (LG 2025/206-372)	55
6.13	TÓNLEIKAÚTFLUTNINGSSTOVA (LG 2025/206-372)	56
6.14	FØROYA ALTJÓÐA SKIPASKRÁ, FAS (LG 2021/220-521)	56
7.	BARNA- OG ÚTBÚGVINGARMÁL	57
7.1	BARNAVERND (LG 2025/207-213)	57
7.2	UNDIRVÍSINGARSTÝRIÐ (LG 2025/207-231)	58
7.3	NÁM (LG 2024/207-231)	58
7.4	PRÓVTØKUR (LG 2025/207-231)	60
7.5	FÓLKASKÚLIN (LG 2025/207-232)	60
7.6	MIDNÁM Á KAMBSDALI, LØGUJ. (LG 2025/207-233)	60
7.7	MIDNÁM Í VESTMANNA (LG 2025/207-233)	65
7.8	MIDNÁM Á KAMBSDALI (LG 2025/207-233)	65
7.9	FRÍTÍÐARUNDIRVÍSING (LG 2025/207-235)	68

7.10	FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA (LG 2025/207-236)	69
7.11	LESTRARSTUÐUL OG -LÁN (LG 2025/207-237)	72
8.	HEILSUMÁL	75
8.1	HEILSUMÁLARÁÐIÐ, TILBÚGVING (LG 2025/211-111)	75
8.2	STUÐUL TIL FELÐG (LG 2025/211-201)	75
8.3	HEILSUTRYGD (LG 2025/211-202)	76
8.4	HEILSUTRYGDARVEITINGAR (LG 2025/211-202)	77
8.5	ØKISHEILSUSKIPANIN (LG 2025/211-202)	82
9.	ALMANNA- OG MENTAMÁL	83
9.1	INNHEINTING AV BARNAPENINGI V.M., MÓTTIKIN AV ÓRØTTUM (LG 2025/212-213)	83
9.2	DAGPENINGASKIPANIN (LG 2025/212-214)	83
9.3	TRIVNAÐARTÆNASTUR (LG 2025/212-216)	85
9.4	FÓLKAPENSJÓN (LG 2025/212-218)	87
9.5	MÁLRAÐIÐ (LG 2025/212-241)	88
9.6	TJÓÐPALLUR FØROYA (LG 2025/212-242)	88
9.7	TJÓÐSKJALASAVNIÐ (LG 2025/212-243)	89
9.8	LANDSBÓKASAVNIÐ (LG 2025/212-243)	89
9.9	STUDNINGUR TIL KIRKJUGRUNNIN (LG 2025/212-245)	90
10.	UMHVØRVISMÁL	93
10.1	VANLUKKUTRYGGINGARRÁÐIÐ (LG 2024/218-211)	93
10.2	ELVEITINGAREFTIRLITIÐ (LG 2025/218-321)	93
10.3	UMHVØRVISSTOVAN (LG 2021/206-374)	95
10.4	BARSILSSKIPAN (LG 2024/218-394)	95
11.	FÍGGJARSTØÐA	97
11.1	FÍGGJARSTØÐA LANDSKASSANS (LG 2025/300-000)	97
11.1.1	KAPITALINNSKOT (LG 2022/300-102)	97
11.1.2	KEYPSSKÁLASKRÁSETT VIRÐISBRØV	97
11.1.3	VIRÐISBRØV	98
11.1.4	ÚTLÁN	99
11.1.5	ÁOGN O.A.	99
11.1.6	TØKUR PENINGUR	100
11.1.7	SKULD	101
11.2	ÚTJAVNINGARKONTA (LG 2025/300-203)	102

0. Framløga

Sambært § 12, stk. 2, í LI. nr. 25 frá 21. apríl 1999 “um grannskoðan av landsroknskapinum v.m.”, skal roknskapargrannskoðanin innan 8 mánaðir eftir fíggarárslok lata lögtingsgrannskoðarunum frágreiðing um úrslitið av grannskoðanini.

Við hesum letur Landsgrannskoðanin lögtingsgrannskoðarunum ársfrágreiðing sína í sambandi við, at lögtingsgrannskoðararnir skulu leggja landsroknskapin 2025 fyri Løgtingið til samtyktar.

Frágreiðingin er skipað í kapitlar; ein kapitull fyri hvørja grein í fíggarlógini, eftir sama málsøkjabýti sum fíggarlógin og landsroknskapurin 2025.

Viðmerkingarnar eru frá teimum landsstýrisfólkum, sum hava ábyrgd av játtanunum nú sambært málsøkjabýtinum í fráboðan nr. 33 frá 13. apríl 2026 “um býti av málsøkjum landsstýrisins millum landsstýrisfólkini”. Møguligar viðmerkingar og fráboðanir frá landsstýrisfólkum um tiltøk og ætlanir, frágreiðingin hevur elvt til, eru tiknar við í frágreiðingina.

Landsgrannskoðanin roknar grannskoðanina av landsroknskapinum 2025 sum lidna. Kortini kann Landsgrannskoðanin seinni fara at kanna mál og spurningar, sum viðvíkja bæði 2025 og eldri árum. Upplýsingar kunnu koma fram, sum elva til, at tey mál, sum eru umrødd í hesari frágreiðing, verða mett og viðgjørd av nýggjum.

Argir, 31. august 2026

Beinta Dam
landsgrannskoðari

1. Inngangur

1.1 Landsroknskapurin 2025

§ 45, stk. 1, í stýrisskipanarlógini ásetir, at landskassaroknaskapurin skal verða lagdur fyri Løgtingið í seinasta lagi seks mánaðir eftir fíggarárslok. Sambært § 1, stk. 1, í LI. nr. 33 frá 23. mars 1994 “um landsins almenna roknskaparhald v.m.” skal Landsstýrið, innan mai mánaður er liðin, leggja samlaða landsroknskapin fyri undanfarna fíggarár fyri Løgtingið.

Landsstýrið skal leggja fram samlaðan landsroknskap innan 1. juni.

Landsroknskapurin fyri fíggarárið 2025 var latin Løgtinginum 29. mai 2026.

Tað er eisini ásett í § 11, stk. 1, í LI. nr. 25 frá 21. apríl 1999 “um grannskoðan av landsroknskapinum v.m.”, at landsstýrisfólkið í seinasta lagi fimm mánaðir eftir fíggarárslok skal lata løgtingsgrannskoðarunum og Landsgrannskoðanini árliga landsroknskapin fyri undanfarna fíggarár.

Neyvari reglur um roknskaparhaldið eru ásettar í K. nr. 22 frá 14. mars 2007 “um roknskaparverk landsins o.t.”¹ Stjórnarráðini og teir stovnar, sum hoyra undir stjórnarráðini, skulu leggja fram ársroknskap, sum er gjørdur í Búskaparskipan landsins, og sum gevur eina rætta mynd av inntøkum og útreiðslum í fíggarárinum og av ognu og skuld við fíggarárslok.

Roknskapurin skal gerast í Búskaparskipan landsins.

Stjórnarráðini og stovnar teirra skulu eisini støðugt hava tað innanhýsis eftirlit, ið skal til, fyri at ársroknskapur kann verða gjørdur, sum gevur eina rættvísandi mynd uttan týðandi skeivleikar.

Sambært § 10 í roknskaparkunngerðini verða roknskaparupplýsingar samsvarandi góðkendum ársroknskapum tiknar við í landsroknskapin, sum Gjaldstovan setir upp.

Gjaldstovan setir landsroknskapin upp.

1.2 Grannskoðan av roknskapinum

Yvirskipaðu reglurnar um grannskoðan av almennum roknskapum eru í § 45 í stýrisskipanarlógini. Neyvari reglur eru ásettar í LI. nr. 25/1999 “um grannskoðan av landsroknskapinum v.m.”

Sambært grannskoðanarlógini er endamálið við grannskoðanini at ansa eftir,

- at allar inntøkur landsins eru settar í roknskapin,
- at eingin útreiðsla er goldin uttan við heimild í fíggarlóg ella aðrari játtanarlóg,
- at roknskapurin er rættur, og at tær avgerðir, roknskapurin fevnir um, eru samsvarandi veittum játtanum, galdandi lógum og fyriskipanum, verandi avtalum og vanligum siði,

Endamálið við grannskoðanini.

¹ Broytt við K. nr. 110 frá 14. juli 2017.

- at hóskandi er atbórið fíggarlaga í sambandi við umsiting av ognum og viðvíkjandi rakstri av teimum stovnum og tí virksemini, roknskapurin fevnir um, og
- at roknskapar- og eftirlitsskipanir eru tryggjar.

Landsgrannskoðanin

Ábyrgd grannskoðarans.

Landsgrannskoðanin er stovnur undir Løgtinginum og er óheft í virki sínum. Landsgrannskoðanin skal grannskoða árliga landsroknskapin, t.e. samlaða roknskapin fyri landsumsitingina og allar landsstovnar. Tó ikki roknskapirnar hjá teimum, har tað í lóg, kunngerð, viðtøkum, siðvenju e.l. er ásett, at grannskoðanin verður útint av løggildum ella skrásettum grannskoðarum.

Landsgrannskoðanin ger sjálv av, hvussu grannskoðanin verður útint. Grannskoðanin verður lögð soleiðis til rættis, at øki og stovnar verða grannskoðað við jøvnum millumbili. Aðrar uppgávur eru t.d. játtanareftirlit, gjøgnumgongd av fíggarstøðu og avstemman.

Eisini stuðlar landsgrannskoðarin løgtingsgrannskoðarunum í arbeiði teirra, og virkar sum skrivari hjá løgtingsgrannskoðarunum.

Privatir grannskoðarar

Hjá nøkrum landsstovnum og grunnum er tað við lóg, kunngerð ella viðtøkum ásett, at grannskoðanin skal verða útint av løggildum ella skrásettum grannskoðara. Í øðrum førum verður grannskoðanin útint sambært avtalu ella siðvenju.

Grannskoðararnir lata løgtingsgrannskoðarunum frágreiðingar um úrslitini av grannskoðaninum. Løgtingsgrannskoðararnir gera ein samandrætt av frágreiðingunum frá privatu grannskoðarunum, sum verður latin Løgtinginum saman við uppskoti til samtyktar um at góðkenna landsroknskapin.

Frágreiðingar, umbidnar av løgtingsgrannskoðarunum

Løgtingsgrannskoðararnir kunnu áleggja Landsgrannskoðanini at gera frágreiðingar um viðurskifti, sum teir vilja hava lýst. Løgtingsgrannskoðararnir kunnu eisini áleggja Landsgrannskoðanini at gera víðkaða fyrisitingargrannskoðan á ávísum økjum ella at gera tvørgangandi fyrisitingargrannskoðan, sum fevnir um fleiri játtanir, stovnar o.a.

Viðmerkingar og fráboðanir frá landsstýrisfólkum

Í § 12, stk. 1, í grannskoðanarlógini er ásett, at landsstýrisfólkið skal hava eina skrivliga fráboðan um úrslitið av grannskoðanini.

Landsstýrisfólkið skal hava frágreiðingar til viðmerkingar.

Í § 12, stk. 3, er ásett, at áðrenn frágreiðing um úrslitið av einari grannskoðan verður latin løgtingsgrannskoðarunum, skal hon verða lögð fyri viðkomandi landsstýrisfólk til viðmerkingar. Møguligar viðmerkingar og fráboðanir frá landsstýrisfólkinum um tiltøk og ætlanir, sum frágreiðingin hevur elvt til, skulu takast við í frágreiðingina til løgtingsgrannskoðararnar.

2. Almennar viðmerkingar

2.1 Skipan av roknskaparhaldinum

Reglurnar um, at landsumsitingin og landsstovnar skulu gera eina roknskaparreglugerð, eru ásettar í § 5 í LL. nr. 33/1994 um landsins almenna roknskaparhald v.m. Lógin kom í gildi 1. januar 1995.

Kravið um roknskaparreglugerð er frá 1995.

Við heimild í lógini hevur landsstýrisfólkið ásett nærri reglur um roknskaparverk landsins í K. nr. 22/2007, sum ásetir, hvussu roknskaparhaldið hjá landinum skal vera skipað.

Sambært § 4, stk. 2, í kunngerðini áliggur tað stovnsleiðaranum at gera og dagføra eina roknskaparreglugerð, sum lýsir, hvussu roknskaparhaldið á stovninum er fyriskipað, og hvør hevur ábyrgd og heimild á økinum.

Tað eru 25 ár síðani Fíggjarmálaráðið í 2001 sendi út “Rundskriv um roknskaparreglugerðir” við vegleiðing um, hvussu reglugerðin skal verða gjørd. Rundskrivið er ikki dagført síðani, hóast stórar broytingar í talgilding, KT-trygd, innanhýsis eftirliti og roknskaparmannagongdum.

Vegleiðingin er 25 ár.

Ein roknskaparreglugerð er eitt týðningarmikið amboð í stýringini av einum stovni. Hon skal lýsa ábyrgdarbýti, tryggja greiðar mannagongdir og heimildir, so starvsfólk vita, hvørjar uppgávur tey hava, og hvussu tær skulu fremjast. Ein dagførd roknskaparreglugerð er tí ein fortreyt fyri góðum innanhýsis eftirliti og fyri, at fíggjarlig umsiting verður framd á ein skipaðan og álítandi hátt.

Endamálið við roknskaparreglugerðini er ikki, at hon skal dagførast árliga. Hon eigur hinvegin at verða endurskoðað og tillagað, tá ið broytingar eru vegna eitt nú KT-skipanum ella øðrum viðurskiftum, sum hava týðning fyri roknskaparhaldið. Verður reglugerðin ikki dagførd, tá ið slíkar broytingar fara fram, kann hon gerast misvísandi og missa virði sum stýrings- og eftirlitsamboð.

Landsgrannskoðanin hevur í fleiri ár víst á, at nógvar roknskaparreglugerðir ikki eru dagfórdar í samsvari við tær broytingar, sum eru hendar á stovnunum. Tær geva tí ikki altíð eina rættvísandi mynd av teimum mannagongdum, sum veruliga eru.

Landsgrannskoðanin má tí enn eina ferð staðfesta, at ásetingarnar um roknskaparreglugerðir ikki verða tiknar í nóg stórum álvara.

Ásetingin um roknskaparreglugerð ikki tikin í álvara.

2.2 Útbjóðing av vørum og tænastrum

Sambært rundskrivinum frá Fíggjarmálaráðnum um keyp av vørum og tænastrum skulu keyp, ið fara upp um 500 t.kr., bjóðast út alment á Keypsportalinum. Eisini er ásett, at

keypir ein stovnur fyri millum 50 t.kr. og 500 t.kr., skal hann biðja um tilboð frá í minsta lagi tveimum, ella kann hann bjóða keypið út á Keypsportalinum.

Bjóða ikki keyp út.

Søkja ikki um undantak.

Ársfrágreiðingin í ár vísir enn eina ferð, at reglurnar um útbjóðing av vørum og tænastrum ikki altíð eru fylgdar. Stovnar søkja heldur ikki altíð um undantak frá útbjóðingarskylduni, hóast møguleiki er fyri tí. Dømi eru um, at stovnar halda ávísar veitarar vera bestar at gera uppgávurnar, ella tænastran er so serstøk fyri stovnin, at hon ikki hóskar til vanligu kapping millum fleiri veitarar.

Landsgrannskoðanin hevur eisini víst á, at einki forðar fyri at biðja um prísir frá fleiri til keyp av vørum og tænastrum, sum kosta undir 50 t.kr., út frá sjónarmiðinum um at fáa sum mest møguligt virði fyri skattgjaldarans pening.

2.3 Tíðarskráseting og tíðaravmarking av lønum

Tað eru nú fleiri ár síðani, at Fíggjarmálaráðið sendi út rundskriv, um “at tíðaravmarka lønir í landsroknskapinum”. Roknskaparmeginreglan hjá landinum er latingarmeginreglan, sum merkir, at útreiðslur skulu skrásetast í tí tíðarskeiði, tá vøran ella tænastran verður latin. Lønarútreiðslur skulu tí sum meginregla verða tiknar við í tí roknskaparári, rætturin til lønina verður innvunnin.

Rundskrivið greinar nærri, hvussu tíðaravmarking av lønum skal fara fram. Tað merkir m.a., at um starvsfólk, sum eiga fleiri enn 40 tímar á ella skylda fleiri enn 30 tímar, ella um starvsfólk hava uppsparda serstaka fríviku, skulu lønirnar tíðaravmarkast. Eisini skulu lønir, sum standast av vaktarskipanum ella óavgreiddum sáttmálabroytingum, sum meginregla altíð tíðaravmarkast. Sama er galdandi fyri uppsagnarløn, tá ið starvsfólk verða fríttillað í uppsagnartíðini.

Tó at rundskrivið kom í gildi í 2017, eru tað framvegis fleiri stovnar, sum ikki halda reglurnar um at tíðaravmarka lønir.

Halda ikki reglurnar um tíðaravmarking av lønum.

Sum víst á í frágreiðingin, hava nakrir stovnar ikki tíðaravmarkað skyldugar lønir við ársskiftið, hóast nøktandi tíðarskráseting. Landsgrannskoðanin hevur mælt til at fylgja vegleiðingin hjá Lønardeildini um serstøku frívikuna. Eisini hava vit mælt til at dagføra roknskaparreglugerðir og lýsa, hvussu tíðarskrásetingar eru fyriskipaðar.

2.4 Týðningurin av røttum konteringum

Til tess at landsroknskapurin skal vera álitandi og samanberiligur, er avgerandi, at útreiðslur og inntøkur verða konteraðar eins og sambært Kontuskipan landsins. Skeivar konteringar kunnu grugga roknskapin og geva skeiva mynd av virkseminum og nýtsluni av almennum pengum.

Um stovnar ikki fylgja somu konteringarpraksis, er vandi fyri, at eins viðurskifti verða viðgjørd ymiskt. Tað ger tað truplari at samanbera roknskapartøl millum ár og millum stovnar, og ger grundarlagið undir búskaparligari stýring, eftirliti og greiningum veikari. Eisini kann ógreið vegleiðing í Kontuskipan landsins føra til ymskar tulkingar og ósamsvarandi flokking av líknandi transaktiónum.

Avleiðingin er, at upplýsingarvirðið í landsroknskapinum minkar. Løgting, landsstýri, leiðsla og aðrir brúkarar fáa verri grundarlag at meta um nýtsluna av almennum pengum og at taka væl grundaðar avgerðir.

Skeivar konteringar skeikla roknskapir.

Í hesari frágreiðingin hevur Landsgrannskoðanin víst á nógvar skeivar konteringar. Útreiðslur eru bókaðar á skeivar kontur, og inntøkur verða mótbókaðar í útreiðslum.

Landsgrannskoðanin heldur, at skeivar bókingar koma alt ov ofta fyri, við tí úrsliti, at roknskapirnir hjá nøkrum stovnum verða gruggaðir.

Samanumtikið er neyðugt, at Kontuskipan landsins er greið, dagførd og verður nýtt eins av øllum landsstovnum. Felags konteringarpraksis er ein fortreyt fyri rættvísandi, álítandi og samanberiligum landsroknskapi.

2.5 Reglur um lógujáttanir

Landsgrannskoðanin ivast í, um reglur um lógujáttanir eru hildnar, um verklagslóg ikki verður broytt, tá ið biðið verður um eykajáttan í sambandi við bygging av einum bygningi. Endamálið við einari verklagslóg er at greiða Løgtinginum væl frá lóguverkætlanini, tí Tingið skal viðgera og taka støðu til verkætlanir og broytingar í verkætlanum.

Verklagslógir skulu kunna Løgtingið.

Landsgrannskoðanin dugir heldur ikki at síggja, at tað er í samsvari við reglurnar um verklagslógir, tá ið útreiðslur til umvælingar verða blandaðar saman við verkætlanarroknskap, og umvælingarútreiðslur verða bókaðar á somu høvuðskontu.

Umvælingar- og byggjútreiðslur skulu ikki blandast saman.

Í Játtanarskipanini er ásett, at lógujáttan verður nýtt í sambandi við bygging av bygningum, og at í viðmerkingunum til lógujáttanir skal vera ein frágreiðing um ávísar lóguarbeiðið, og upplýsingar um útreiðslurnar fyri alla verkætlanina.

Løguupphæddin í verklagslóg skal fata um allar útreiðslurnar.

Sambært kunngerðini um lógujáttan skal játtan fáast til vega, og avvarðandi myndugleiki góðkenna verkætlanina og samlaðu løguupphæddina, áðrenn ein lóguverkætlan kann byrja. Samlaða løguupphæddin skal fata um allar útreiðslur fyri, at løgan eftir ætlan kann takast í nýtslu, herundir innbúgv, størri útgerð og uttanumøki.

Í rundskrivi nr. 9001/2025 um lógarsmíð stendur m.a., at:

- Endamálið við einari verklagslóg er at greiða væl frá ætlaðu lóguverkætlanini, soleiðis at Løgtingið kann viðgera og taka støðu til verkætlanina. Greitt skal eisini verða frá tí arbeiði, kanningum o.ø., sum er gjørt, og útreiðslunum fram til lógaruppskotið.
- Løguupphæddin skal fevna um allar útreiðslur fyri, at løgan kann verða tikin í nýtslu.
- Verklagslógin er partur av at stýra verkætlanini, og tí skulu ymiskar verkætlanir ikki verða blandaðar saman.
- Verklagslóg hevur altíð áseting um samlaðu løguupphæddina og sólseturáseting.

Landsgrannskoðanin hevur áður víst á, t.d. í frágreiðing frá mai 2023 til lögtingsgrannskoðararnar um byggiverkætlanina Landssjúkrahúsið, útbygging, at tá ið fleiri verkløg eru í somu lóg, gerst tað torført at halda skil á. Í besta føri er gjøgnumskygnið vánaligt, og í versta føri verður tað ógjørlegt hjá Løgtinginum at fylgja við, hvat játtaði peningurin verður brúktur til, og hvat veruligu útreiðslurnar eru til bygningin.

Í 2025 hevur Fíggjarmálaráðið eftir áheitan frá Mentamálaráðnum lagt uppskot fyri Løgtingið um at játta 3,1 mió.kr. meira til verkætlanina Útbygging av Miðnámi á Kambsdali, uttan at verklagslógin er broytt samsvarandi. Avgerðin um ikki at broyta verklagslógina samsvarandi eykajáttanini var tikin, tí talan var um lutfalsliga lítila eykajáttan samanborið við samlaða kostnaðin sambært verklagslógini, og arbeiðið bleiv gjørt móti endanum av verkætlanini.

Eftir at bygningurinn hjá Miðnámi á Kambsdali er liðugur hefur landsstýrisfólkið lagt uppskot fyri Tingið um at játta 8 mió.kr. til at skifta gomlu tekjurnar á miðnáms-skúlanum. Fíggjarmálaráðið helt, at rættast var at játta peningin á somu høvuðskontu, soleiðis at samlaða nýtslan var á einari høvuðskontu.

2.6 Uttanhýsis fígging

Vaksandi partur av almennum virksemi fíggjað við uttanhýsis pengum.

Seinastu árin er ein vaksandi partur av almennum virksemi fíggjaður við pengum, sum ikki eru játtaðir í fíggjarlóg. Tað snýr seg serliga um granskingarverkætlanir, men eisini um aðrar verkætlanir, ið verða settar í verk av almennum stovnum, sum umframt játtanina í fíggjarlógini, fáa fígging frá øðrum keldum.

Uttanhýsis fígging er ikki nakað nýtt fyrbrigdi í Føroyum. Almennir stovnar hava í longri tíð havt ymiskar mannagongdir til at skráseta og umsita slíka fígging. Dømi eru granskingarverkætlanir hjá Fróðskaparsetrinum, Havstovuni, Umhvørvisstovuni o.ø.

Meginregluliga kann almennur stovnur ikki at átaka sær uppgávur ella skyldur, sum verða fíggjaðar uttanífrá, uttan at Løgtingið hevur kunnleika um tað. Tí eiga bæði inntøkur og útreiðslur, ið standast av uttanhýsis fíggjaðum virksemi, at verða tiknar við í fíggjarlógina og sýndar í rakstrinum hjá viðkomandi stovni.

Kunngerðin um rakstrarjáttan gevur landsstýrisfólkinum í fíggjarmálum heimild at loyva stuðulsfíggjaðum virksemi undir rakstrarjáttan. Gjaldstovan hevur í vegleiðing til stovnarnar ásett reglur fyri, hvussu uttanhýsis fígging skal viðgerast bókhaldsliga, soleiðis at skrásetingin verður eins og gjøgnumskygd.

Reglurnar áseta millum annað, at játtað fígging skal skrásetast sum áogn, meðan útreiðslurnar verða rakstrarførdar, so hvørt tær verða havdar. Bókingarhátturin ger tað møguligt at síggja bæði, hvussu nógv virksemi hevur verið í árinum, og hvussu nógv av fíggingin enn er eftir at nýta.

Ein grundleggjandi meginregla í umsitingini av landsins virðum er, at almennir og privatir pengar ikki eiga at verða blandaðir saman. Fremmand fígging verður í hesum sambandi roknað sum privatir pengar, tí hon er ikki játtað í fíggjarlógini.

Helst er tað tí, at fremmand fígging er komin líðandi inn í almenna virksemd, at stovnarnir ikki hava skrásett uttanhýsis fígging eins í roknskapinum.

Roknskapartøl kunnu ikki altíð samanberast.

Ymiskir skrásetingarhættir gera, at roknskapartøl ikki altíð kunnu samanberast. Samstundis verður uttanhýsis fígging ikki altíð sjónlig í roknskapinum, og tí kann tað vera torført at fáa fullfíggjaða mynd av tí virksemi, sum landið í veruleikanum hevur.

Eisini annar stuðul, enn beinleiðis peningafígging.

Harumframt fáa verkætlanir javnan stuðul í øðrum líki enn reinari peningafígging. Vørur, arbeidsorka ella tænastrur kunnu verða latnar, uttan gjald, fyri at stuðla ávísam verkætlanum. Kapitaliserað eginavrik er eisini eitt hugtak, sum verður brúkt í hesum viðfangi.

Fíggjarlógin er grundarlagið undir tí virksemi, sum Løgtingið hevur tikið støðu til og ynskir at fremja. Hon gevur bæði heimild til at brúka almennar pengar og setir karmar fyri, hvussu nógv kann brúkast. Fíggjarlógin virkar sostatt eisini sum ein kredittpolitisk avmarking.

Tað er tí av alstórum týðningi at virksemi, sum hevur stungið seg upp sum ein avleiðing av upprunaliga virkseminum, sæst aftur, og at boðað verður frá tí í einum almennum roknskapi, so Løgtingið veit, hvussu umfatandi virksemd er, sum í veruleikanum stendst av játtaða peninginum.

2.7 Týðningurinn av tryggum KT-skipanum

KT-skipanir eru í dag ein grundleggjandi partur av nærum øllum virksemi hjá tí almenna. Niðanfyri hevur Landsgrannskoðanin tikið samanum nøkur av mest týðandi viðurskiftunum um kunningartøkni, sum Landsgrannskoðanin hevur eyggleitt seinastu tíðina.

Rundskrivnið um KT-trygd er sett í verk fyri at tryggja, at KT-útbúnaður og -skipanir landsins áhaldandi og trygt kunnu stuðla undir almennu umsitingina.

KT-skoðanir

KT-trygdin verður skoðað við jøvnum millumbilum av grannskoðarum við servitan um KT-trygd. Tí er tað álvarsamt, tá ið ein KT-grannskoðari ikki hevur sæð sær aðrar útvegir, enn at taka fyrivarni í grannskoðanarfrágreiðingini. Tilmæli við høgari raðfesting – t.e. tilmæli, sum út frá einum trygdarsjónarmiði skulu lokast beinanvegin – verða standandi í árávís. Ikki bara er tað ein ovurstórur váði fyri stovnin sjálfan, men eisini fyri tey, sum stovnurin samskiftir og hevur viðurskifti við. Landsgrannskoðanin heldur, at tað eru ov nógvir stovnar, sum ikki taka grannskoðanartilmæli í nóg stórum álvara.

Grannskoðanartilmæli verða ikki tikin í nóg stórum álvara.

Landsgrannskoðanin hevur í frágreiðingini víst á, at KT-grannskoðari hevur tikið fyrivarni í sambandi við skoðan av einum stovni. Aðrir stovnar hava fleiri tilmæli, eisini høg tilmæli, sum ikki eru loyst.

Niðurstøða við fyrivarni.

Váði, at skipanir eru tongdar at einstøkum fólki

Landið hevur skipanir, sum eru tongdar at fáum ella einstøkum starvsfólki og í onkrum føri eisini einstaklingum. Tað kann gerast ein álvarsamur váði, tá ið vitan og førleikar eru savnað hjá fáum ella einstøkum fólki. Verða hesi starvsfólk óarbeiðsfør, fara úr starvi ella eru ikki tøk, kann vitan um skipanina hvørva ella gerast torfør at fáa fatur á. Tað kann seinka neyðugum dagføringum, gera raksturinn ótryggan og í ringasta føri føra til, at skipanir ikki røkjað ella mennast á nøktandi hátt og harvið ikki stuðla undir myndugleikauppgávuna, sum tær eru ætlaðar til.

Ein stórur váði, at skipanir eru tongdar at einstøkum fólki.

Landsgrannskoðanin hevur í frágreiðingini greitt frá, at stovnar hava gamlar KT-skipanir, sum einans eitt fólk hjá veitaranum dugir at handfara.

Fleiri størri og smærri skipanir eru mentar í landsumsitingini seinastu árin. Dømi eru um skipanir, har avgerandi partar, fyri at fáa skipanina at virka til fulnar, ikki eru gjørdir, tí játtan ikki fekst til arbeiðið. At KT-skipanir ikki verða røktar ella víðarimentar, kann sammetast við, at bygningar og vegir fella í órøkt, ikki lúka dagskrøv og seta trygd hjá brúkarum í váða.

Umsitingin er eisini bundin at útlendskum skipanum og førleikum. Seinastu árin eru dømi um, at avtalur um nýtslu ella hýsing av skipanum eru uppsagdar við stuttum varslum, uttan at vit hava aðrar skipanir at seta í staðin.

Váðin er ikki, at skipan verður veitt av útlendskum veitara. Váðin er, at stovnurin ikki hevur førleikan at røkja og menna skipanina sjálvur, og tí ikki fær útint sítt virksemi ella tænaðu. Tá ið skipanir burturav verða mentar í útlondum, hava vit verri umstillingar-førleika.

Stórur partur av KT-útreiðslunum hjá tí almenna fer til rakstur og viðlíkahald av verandi og ofta gomlum skipanum, sum kunnu gerast forðingar fyri nýskap, effektivisering og tænaðumening.

3. Løgmansfyrisingin

3.1 Løgmansskrivstovan (LG 2023/202-111)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin, at roknskaparreglugerðin hjá Løgmansskrivstovuni var seinast dagførd í 2017. Sambært lögmanni, er ætlanin er at dagføra roknskaparreglugerðina í heyst (2026).

Roknskaparreglugerðin ikki dagførd.

Heiðurstekin

Í 2023 var játtanin hækkað 500 t.kr. til at fyrireika leiðreglur fyri eitt alment heiðurstekin at lata persónum fyri merkisvert arbeiði ella gerning, ið gagnar landi og fólki og tænar Føroyum. Nevndin, ið skuldi gera uppskot til reglur, var mannað og arbeiddi við at menna og sniðgeva heiðurstekinið.

Í apríl 2026 fekk løgmaður handað álit frá nevndini, sum inniheldur bæði uppskot til løgtingslóg um eitt føroyskt heiðurstekin og uppskot til sniðið á heiðurstekninum. Løgmaður hevur kunnað um, at hann fer at taka málið upp við allar flokkar í Løgtinginum fyri at tryggja breiða politiska undirtøku fyri skipanini við føroyskum heiðurstekni.

Løgmaður fingið uppskot til heiðurstekin.

Grøn orkuloysn

Í fíggarlógini er við átekning játtaður peningur til at gera grøna orkuloysn til upphiting av bygningunum í Tinganesi saman við øðrum pørtum í økinum.

Spurd, hvussu arbeiðið við at fáa grøna orkuloysn gekk, svaraði Løgmansskrivstovan í 2024, at fleiri fundir høvdu verið við ymiskar partar, og fleiri møguleikar vóru havdir á lofti, tó endalig avgerð ikki var tikin.

Í 2025 kunnaði Løgmansskrivstovan um, at arbeiðið við grønnari orkuloysn fyri Tinganes kom í drag, tí bíðað var eftir endaligum boðum frá Tórshavnar kommunu og Fjarhitafelagnum, um fjarhiti fór at verða lagdur út móti Tinganesi innan alt ov langa tíð.

Arbeiðið við grønnari orkuloysn í Tinganesi komið í drag.

Sambært Løgmansskrivstovuni er einki nýtt í málinum.

4. Fíggjarmál

4.1 Landsroknaskapurin ikki fullfíggjaður (LG 2014/100-001)

Landsgrannskoðanin og løgtingsgrannskoðararnir hava seinastu 25-30 árin javnan gjørt vart við, at fleiri stovnar og grunnar hava ikki verið við í fíggjarlógini og í landsroknaskapinum, og at ivasamt er, um grundleggjandi ásetingar í stýrisskipanarlógini um fíggjarlóg, roknaskap og grannskoðan hava verið hildnar.

Seinastu árin er alsamt meira virksemi hjá landinum lagt í virkiseindir, sum eru skildar frá landsfyrisingini, t.d. í partafeløg. Landsroknaskapurin vísir tí ikki veruliga virksemi, váðar o.a. hjá landinum.

Landsroknaskapurin vísir ikki veruliga virksemið.

Í 2016 segði Fíggjarmálaráðið seg vera samt við Landsgrannskoðanina um vandan, ið kann standast av, at ov nógv virksemi verður lagt í almenn partafeløg uttan fyri fíggjarlóg, har ikki sama gjøgnumskygni, almenn stýring og almennar reglur eru galdandi. Fíggjarmálaráðið arbeiddi fram ímóti, at eginpeningurin í eksternu grunninum fór at verða tikin við í landsroknaskapin fyri 2017 undir "Innistandandi í landsfyrirøkum, grunnum o.t."

Í 2024 greiddi landsstýrisfólkið frá, at í samsvari við § 45 í stýrisskipanarlógini og reglurnar í almennu roknaskaparlóggávuni fevnir landsroknaskapurin um virksemi, sum hevur rakstrarætlan við í fíggjarlógini, og annars sjálvstøðugar stovnar og grunnar hjá landinum. Tað samsvarar við tilmælini í greining, sum OECD í 2020 gjørdi av føroyska almenna roknaskapinum. Gjaldstovan og Fíggjarmálaráðið hava síðani lagt orku í at fáa landsroknaskapin at vera í samsvari við tilmælið.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið víst á, at í fíggjarlógini 2025 og aftur í uppskoti til fíggjarlóg 2026 vórðu játtanir tiknar við til lógarkravd gjöld til Arbeidsmarknaðar-effirlønargrunnin, Arbeidsloysisskipanina og Trygdargrunn Fiskivinnunnar. Somuleiðis skuldu grunnarnar við sum hjáskjøl í landsroknaskapinum.

Við broytingaruppskoti til fíggjarlógina 2026 samtykti Løgtingið uttan viðmerkingar at strika játtanirnar til lógarkravdu gjöldini til teir trýggjar grunnarnar. Tær inntøkurnar eru tí ikki við í fíggjarlógini ella landsroknaskapinum. Heldur ikki eru roknaskapirnir fyri grunnarnar við sum hjáskjøl í landsroknaskapinum. Fíggjarmálaráðið metir, at málið fyribils er avgreitt, og at landsroknaskapurin er fullfíggjaður.

Løgtingið hevur samtykt, at lógarkravd gjöld skulu ikki í fíggjarlóg.

Fíggjarmálaráðið ger ikki meira við málið.

Landsstýrisfólkið vísir eisini á, at eftir løgtingsvalið fyrr í ár eru heimildirnar hjá landsstýrinum viðvíkjandi Húsálansgrunninum fluttar til Almanna- og bústaðamálaráðið. Fíggjarmálaráðið hevur m.a. mælt til at fáa ásetingar í lógina um, at virksemið hjá grunninum ikki skal við í fíggjarlógina.

4.2 Veðhalds- og eftirlønarskyldur (LG 2025/203-151)

Landskassin hefur veðhalds- og eftirlønarskyldur. Víst verður til síðu 281 í landsrokskapinum.

Eftirlønarskyldur landskassans

Landskassin hefur skyldu at rinda teimum eftirløn, sum hava verið tæmastumenn, løgmennt, landsstýrisfólk ella løgtingsfólk. Somuleiðis hefur landskassin partvísa ella fulla eftirlønarskyldu á øðrum økjum, sum landið hefur yvirtikið frá donskum myndugleikum. Samanlagt er eftirlønarskyldan hjá landskassanum umleið 4 mia.kr.

Veðhaldsskylda vegna tryggingaravtalur hjá Føroya Lívstrygging

Sambært § 3 í LI. nr. 105/1999 “um umskipan av Føroya Lívstrygging” er landskassa-ábyrgdin framvegis galdandi fyri tær tryggingaravtalur, sum Føroya Lívstrygging hevði, tá ið lógin kom í gildi. Landskassaveðhaldið verður væntandi effektivt frá áleið 2060 og til 2077. Nútíðarvirðið av væntaðu landskassaútgjöldunum er mett til 75 mió.kr.

Veðhaldsskylda vegna P/f Eystur- og Sandoyartunlar

Sambært § 5, stk. 4, í LI. nr. 30/2014 “um at stovna partafelag og at byggja og reka undirsjóvartunlar millum Streymoy og Eysturoy og millum Streymoy og Sandoy” hefur landsstýrisfólkið heimild at hækka partapeningin ella at veita felagnum trygd fyri minstufærðslu í Eysturoyartunlinum og Sandoyartunlinum. Í 2025 er einki goldið í sambandi við ferðsluveðhaldið.

Landsstýrisfólkið kann eisini eftir umsókn veita felagnum rakstrarstuðul, í mesta lagi 10 mió.kr., frá tí árinum, Sandoyartunnin alment er tikin í nýtslu. Í 2025 er rakstrarstuðulin 10 mió.kr.

Rættarmál móttvegis Føroya landsstýri

Fýra rættarmál eru um endurgjald og endurgjaldsábyrgd móttvegis Føroya landsstýri. Móttartarnir eru P/f Northwest Pelagic, P/f Thor/Føroya Banki, P/f Jupiter og P/f Mót.

4.3 Dagføring av roknskaparrundskrivi (LG 2016/203-151)

§ 5 í LI. nr. 33/1994 “um landsins almenna roknskaparhald v.m.” ásetir, at landsumsitingin, landsstovnar o.o. skulu gera reglugerð fyri sínum roknskaparhaldi við ábyrgdar- og heimildarreglum samsvarandi teimum reglum, ið landsstýrið hefur ásett. Í 2001 sendi Fíggjarmálaráðið út “Rundskriv um roknskaparreglugerðir” við vegleiðing um, hvussu reglugerðin skal verða gjørd.

Í 2017 segði Fíggjarmálaráðið, at ráðið fór at gjøgnumganga uppskot til dagført roknskaparrundskriv saman við Gjaldstovuni, soleiðis at tað kundi setast í gildi og góðkennast á heysti 2017.

Í 2022 kunnaði landsstýrisfólkið um, at enn var ikki komið á mál. Ætlanin var, at vegleiðingin skuldi verða partur av einari fyrimynd at gera roknskaparreglugerð, sum mest møguligt skuldi koyra talgilt saman við Búskaparskipan landsins, undir hesum atgongdarstýring, stovnsleiðarar og stovnsnummur. Fíggjarmálaráðið vónaði, at roknskaparrundskrivið og fyribilsútgáva av vegleiðingini fóru at verða sett í gildi um ársskiftið 2022.

Í 2024 ásannaði Fíggjarmálaráðið, at tað hevði tikið longri tíð enn ætlað at fáa ment eina talgilda skipan til vegleiðingina til roknskaparreglugerðir. Ætlanin við tílíkari skipan var, at stovnar skuldu hava lætt við at gera roknskaparreglugerð, sum var sett upp eftir føstum leisti, men tillagað einstaka stovnin, m.a. grundað á eina váðameting, sum

stovnurin skuldi gera. Skipanin skuldi verða knýtt at Búskaparskipan landsins, soleiðis at dátur vóru gagnnýttar og dagfórdar sjálvvirkandi.

Sambært landsstýrisfólkinum høvdu aðrar átrokandi uppgávur gjørt, at arbeiðið við skipanini ikki var komið á mál. Ætlanin var at fáa arbeiðið í gongd aftur, soleiðis at rundskrivið kundi fara til hoyringar og setast í gildi í 2025.

Í august 2025 greiddi Fíggjarmálaráðið frá, at enn var arbeiðið við vegleiðingini ikki komið á mál. Ráðið umhugsaði nú at seta dagfórda roknskaparrundskrivið í gildi 1. januar 2026, hóast vegleiðingin ikki fór at verða klár tá.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at av ymiskum orsøkum er ikki komið á mál við arbeiðinum.

Enn er ikki komið á mál við at gera vegleiðing.

4.4 Rammusáttmáli fyri keyp av KT (LG 2025/500-533)

Gjaldstovan umsitur Keypsportal landsins, samskipar keyp hjá landinum og ger rammusáttmálar, avsláttarskipanir og prísavtalur við heimild í rundskrivi nr. 9003/2019 “um keyp av vørum og tænastrum”.

Gjaldstovan umsitur Keypsportal landsins.

Landsgrannskoðanin hevur kannað, hvussu Gjaldstovan fylgir við og tryggjar sær, at landsstovnar brúka rammusáttmálan um keyp av KT, soleiðis at landskassin fær ágóða av væntaðum sparingum.

Eftirlitið, sum Gjaldstovan fremur, er eitt innaneftirlit, har tey ráðgeva stovnum um ásetingarnar í rundskrivinum. Gjaldstovan fylgir við og boðar stovnum frá, um keyp ikki tykjast at samsvara við keypsrundskrivið.

Síðani 1. januar 2026 hevur Gjaldstovan framt reglulig eftirlit og samskipt við stovnar, tá ið teir hava keypt frá øðrum, enn avtalað er í rammusáttmálanum. Tey fylgja við keypsvirkseminum hjá landinum og hava ætlanir um at víðka eftirlitsarbeiðið og gera tað sjálvvirkið, soleiðis at stovnar skjótari fáa boð, um keyp ikki verða framt sambært galdandi rammusáttmála.

Í rundskrivinum er ásett, at Gjaldstovan skal gera ársfrágreiðing og kunngerá hana á Keypsportalinum. Ársfrágreiðingar eru fyri árini 2022 og 2025.

Rammusáttmáli um keyp av telduútgervi v.m.

Sáttmálin um keyp av KT var galdandi frá 2022 til 2024. Sáttmálatíðarskeiðið bleiv longt til eisini at galda í 2025. Sjúkrahúsverkið er undantikið í sáttmálanum.

Vørrur, sum koma undir rammusáttmálan um KT, eru bókaðar á fleiri standardkontur og útgreiningar. Roknskapartøl fyri “smærri lutir til teldu o.t.” og “Hardware” frá 2017 til 2025:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Smærri lutir til teldu o.t.	1.707	1.736	1.541	1.672	1.479	1.552	1.676	1.551	1.523
Hardware	10.909	14.299	8.883	18.656	11.558	9.800	14.599	15.894	10.383
Tilsamans	12.616	16.035	10.424	20.328	13.037	11.352	16.275	17.445	11.906

t.kr.

Útreiðslurnar til KT vóru serliga stórar í 2020. Sannlíkt var tað tongt at koronufarsóttini, tá ið nógv starvsfólk arbeiddu heima. Eftir tað tykjast útreiðslurnar til KT-útgervið at hava verið støðugar.

Landsgrannskoðanin hevur í øðrum grannskoðanum heft seg við, at tað ikki altíð er greitt, hvar tilílk keyp skulu skrásetast sambært Kontuskipan landsins. Tí er ikki vist, at

Ikki vist, at roknskapurin vísir fullfíggjaða mynd av KT-útreiðslunum.

roknskapartølini í talvuni vísa fullfíggaða mynd av útreiðslunum til KT-útgerð, sum er fevnd av rammusáttmálanum.

Útreiðslurnar til smærri lutir til teldur og telduútbúnað eru ikki øktar í tíðarskeiðnum 2022 til 2025 samanbórið við árin frammanundan. Roknskapartølini kunnu ikki einsamøll nýtast sum próvgrund fyri, at rammusáttmálin hevur havt við sær sparingar ella lægri prísir. Til tað krevst nærri greining av einstøkum vørum, keypsmongdum og prismetning.

Gjaldstovan heldur, at stovnar landsins hava fingið lægri prís.

Sambært Gjaldstovuni hava stovnar landsins fingið lægri prísir ígjøgnum rammusáttmálan, men tey taka undir við, at roknskapurin ikki einsamallur kann brúkast til at staðfesta, um landskassin hevur spart pengar. Orsøkirnar eru m.a., at nøgdirnar broytast, marknaðarprísir á KT-útgerð sveiggja, vørun uttan fyri rammusáttmálan verða bókaðar á somu kontur, og tørvurin á KT-útgerð er ikki støðugur.

Keypsportalin

Rammusáttmálar og vørulistar liggja á heimasíðuni hjá Keypsportalinum. Fyri at kunna síggja rammusáttmála og vørulista skal keypari fyrst rita inn á heimasíðuna hjá Keypsportalinum og síðani á heimasíðuna hjá veitaranum.

Kann vera tvørligt at rita inn.

Skipanin við fleiri innritanum í ymiskar skipanir ger atgongdina til vøruvirlit og príslistar torføra. Gjaldstovan hevur kunnað um, at ein nýggur portalur er ávegis við nethandli, soleiðis at tað er lættari hjá stovnum at keypa sambært galdandi rammusáttmálum.

4.5 Bókhaldsskipanin hjá TAKS (LG 2024/203-151)

Í seinastu frágreiðing greiddi Landsgrannskoðanin frá um grannskoðan av bókhaldsskipanini hjá TAKS, ið liggur uttan fyri Búskaparskipan landsins. Vit kannaðu mannagongdir og avstemmanir hjá TAKS, sum skuldu tryggja, at skatta- og avgjaldsinntøkurnar í landsroknskapinum eru rættar.

Skattaskipanin skal lata upplýsingar til Búskaparskipan landsins. Til tað er ein bókingarslóð til at flyta upplýsingar frá skattaskipanini á rætta stað í Búskaparskipan landsins. Upplýsingarnar verða fluttar umvegis skipan, nevnd GB-skipanin.

Skipanirnar hjá TAKS eru gamlar.

Skipanirnar hjá TAKS eru gamlar, og gjøgnum tíðina eru nógvar tillagingar gjørdar, m.a. í sambandi við lógarbroyingar. Vandi kann vera fyri feilum, um bókingarslóðin er skeiv.

Ikki nøktandi, at tað ikki verður stemmað av millum skipanir.

Landsgrannskoðanin helt, at avstemmanin millum GB-kontur og T&S-bókingar² í Búskaparskipan landsins var nøktandi, men tað var ikki nøktandi, at tað ikki var stemmað av millum GB og Búskaparskipan landsins. Landsgrannskoðanin mælti tí til at seta í verk avstemmanir.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at arbeiðið, sum skal gera tað møguligt at stemma av millum TAKS og Búskaparskipan landsins, uttan ov nógv handligt arbeiði, verður væntandi liðugt fyrst í 2027.

4.6 Kervisgrannskoðan (LG 2025/203-151)

Kervisgrannskoðari grannskoðar hvørt ár skipanir og kervi hjá TAKS, Gjaldstovuni, KT Landsins og Talgildu Føroyum. Um viðurskipti eru, sum ikki eru nøktandi, gevur kervisgrannskoðarin ítøkilig tilmæli, sum eru raðfest soleiðis:

² Bókingar frá TAKS skipanum eru eyðmerktar T&S í Búskaparskipan landsins.

Høg: Týðandi veikleikar, sum eiga at fáast í rættlag sum skjótast.
 Miðal: Týðandi veikleikar, sum eiga at fáast í rættlag innan 6 mánaðir.
 Lág: Týðandi veikleikar, sum eiga at fáast í rættlag innan 12 mánaðir.

Landsgrannskoðanin hevur fingið avrit av skoðanarfrágreiðingunum.

Kervisgrannskoðan hjá TAKS

KT-grannskoðarin hevur gjørt niðurstøðu við fyrivarni, tí hann heldur, at TAKS í ávísan mun ikki fylgir øllum ásetingunum í rundskrivinum um KT-trygd. Burtursæð frá teimum viðurskiftum, sum eru nevnd í “grundarlag fyri niðurstøðu við fyrivarni” hevur grannskoðarin ikki fingið kunnleika til annað, sum gevur orsök at halda, at TAKS ikki í øllum týðandi lutum hevur fyriskipað og fylgt generellum trygdareftirlitum samsvarandi rundskrivinum um KT-trygd. Grannskoðanin gav fimtan tilmæli, átta við miðal raðfesting og sjei við høgari raðfesting.

*KT-grannskoðarin
gjørt niðurstøðu við
fyrivarni.*

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at TAKS arbeidir við at avgreiða og loysa tilmælini, serliga tilmælini við høgari raðfesting.

Kervisgrannskoðan hjá Gjaldstovuni

Niðurstøðan hjá kervisgrannskoðaranum er, at Gjaldstovan hevur nøktandi stýring av KT-umhvørvi sínum á flestu økjum, og at tað støðugt verður arbeitt við at bøta um trygdarviðurskiftini. Sjei tilmæli vóru opin við árslok 2025, fimm við miðal raðfesting og tvey við lágari raðfesting.

Veitingin frá Elektron, sum Búskaparskipan landsins í týðandi mun byggir á, er somuleiðis gjøgnumgingin fyri árið 2025. Niðurstøðan er, at veitingin sum heild er í samsvar við avtalaða trygdarstöðið og við ta lýsing av trygdarstöðinum, sum Elektron hevur givið Gjaldstovuni. Einstakir veikleikar eru tó staðfestir.

Kervisgrannskoðan hjá KT Landsins

Niðurstøðan hjá kervisgrannskoðaranum er, at KT Landsins hevur gjølliga og nøktandi stýring av KT-umhvørvi sínum á flestu økjum, og at tað støðugt verður arbeitt við at bøta um trygdarviðurskiftini. Við árslok 2025 eru seks tilmæli opin, fimm við miðal raðfesting og eitt við lágari raðfesting.

Veitingarnar frá Elektron og Formula, sum KT Landsins í týðandi mun byggir á, eru somuleiðis grannskoðaðar fyri árið 2025. Niðurstøðan er, at veitingarnar sum heild eru í samsvari við avtalaða trygdarstöðið, og við ta lýsing av trygdarstöðinum, sum veitararnir hava givið KT Landsins. Einstakir veikleikar eru tó staðfestir.

KT Landsins hevur fingið váttan frá Nema um KT-trygdarkrøvini í fylgiskjali 4b í sáttmálanum millum Gjaldstovuna, KT Landsins og Nema. KT Landsins hevur ikki fingið nakra frágreiðing um KT-viðurskifti frá Nema.

Niðurstøðan hjá kervisgrannskoðaranum um veitingarnar av Landsneti og Skúlaneti er, at KT Landsins livir upp til krøvini í rundskrivinum um KT-trygd, undantikið veikleikarnar, sum eru nevndir í grannskoðanarfrágreiðingini.

Kervisgrannskoðan hjá Talgildu Føroyum

Niðurstøðan hjá grannskoðaranum er, at Talgildu Føroyar hava trygdargóða og nøktandi stýring á flestu økjum, tá ið ræður um veitingarnar Samleikan, Vangan, Heldina, Mínboks og Skjáttuna.

Gjaldstovan og Talgildu Føroyar hava arbeitt við grannskoðanartilmælunum, sum vórðu givin í sambandi við grannskoðanina seinasta ár. Við árslok 2025 vóru fyra tilmæli opin, trý við miðal raðfesting og eitt við lágari raðfesting.

4.7 Eftirlønir hjá fólkaskúlalærarum (LG 2025/203-181)

Endurrindan frá statinum 2025

Staturin endurrindar landinum 80% av útreiðslunum til tænaðsmenn v.fl. í fólka-skúlanum, sum eru farnir frá áðrenn 1. januar 1988. Harafturat endurrindar staturin 80% av tí parti av eftirlønunum, sum rættur varð vunnin til inntil 31. desember 1987.

Gjaldstovan sendir krav eina ferð um mánaðin til Økonomistyrelsen um endurgjald fyri læraraeftirlønir. Eina ferð um árið ger Gjaldstovan upp, hvat staturin skal endurrinda. Endurgjaldið fyri 2025 er samanlagt 32,8 mió.kr. Landsgrannskoðanin hevur kannað nøkur eftirlønarmál. Einkin var at finnast at.

4.8 Stuðul til rentuútreiðslur (LG 2024/203-224)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av stuðli til rentuútreiðslur á høvuðskontu 3.22.4.01.

Ikki samsvar millum kunngerð og siðvenju.

Í K. nr. 101/1997 “um skjalpróg, tá søkt verður um rentustuðul” er m.a. krav um upplýsingar um, nær seinasti avdráttur av láninum verður goldin. Samsvar var ikki millum kunngerðina og siðvenjuna. TAKS bað ikki um skjalpróg, tí afturgjaldstíðin var javnan longd, og lánini hækkað og kanska ongantíð fult afturgoldin.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at TAKS mælir til at broyta kunngerðina.

4.9 Felagsskattur (LG 2024/220-521)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av felagsskatti á høvuðskontu 20.52.1.07.

Landsgrannskoðanin mælti til at gera váðameting viðvíkjandi eftirlitum.

80-90% av partafelagssjálvuppgávunum koma um Vinnugluggan og verða skrásettar sjálvvirkandi í skattaskipanina. Landsgrannskoðanin helt tað ikki vera nøktandi, at einki eftirlit ella viðgerð var av meginpartinum av sjálvuppgávunum. Landsgrannskoðanin mælti til at gera eina váðameting og taka stöðu til, hvørji eftirlit skulu gerast.

TAKS helt tað ikki vera skynsamligt at gjøgnumganga tilfar frá feløgum, so hvørt tað kom inn, tí aðrir og “smartari” hettir vóru at arbeiða við eftirliti.

TAKS helt tað heldur ikki vera neyðugt at gera serstaka váðameting í sambandi við, at sjálvuppgávur vórðu latnar inn, tí samlaða eftirlitsarbeiðið hjá TAKS var skipað við eftirlitsætlan, sum var gjørd fyri hvørt ár fyri øll lógarøki.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at TAKS ætlar at fáa sjálvvirkandi eftirlit inn í nýggju KT-skipanina hjá TAKS.

4.10 Kapitalvinningsskattur (LG 2023/220-521)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av kapitalvinnings-skatti á høvuðskontu 20.52.1.11.

Vinningur frá sølu av partabrøvum

TAKS kannaði ikki allar upplýsingar, stovnurin fekk um sølu av partabrøvum. Vavið var stórt, og TAKS raðfesti, hvat skuldi kannast nærri, m.a. tá ið talan var um størri upphæddir. TAKS hevði fult álit á upplýsingunum frá føroysku peningastovnunum.

Við verandi mannagongdum hevði TAKS avmarkaðar møguleikar at hava eftirlit við, at alt, sum ikki fór um føroyskar peningastovnar, og sum skuldi gevast upp til skattingar, var givið upp. M.a. var sannlíkt, at nógvir virðisbrævahandlar fóru fram um alnetið umvegis útlenskar veitarar, har vinningur átti at verið givin upp til TAKS.

Eftirlitið er avmarkað.

Samanumtikið helt Landsgrannskoðanin, at spurningurin um at kapitalvinnings-uppgerðir vóru rættar, fyri tað mesta bygdi á, at TAKS hevði álit á, at upplýsingarnar vóru rættar og fullfíggaðar, heldur enn á verulig eftirlit. Landsgrannskoðanin mælti til, at TAKS styrkti eftirlitið við kapitalvinningi, m.a. við at gera meira við at kanna upplýsingarnar frá peningastovnunum, ella at stovnurin fekk váttanir frá grannskoðarunum hjá peningastovnunum um, at upplýsingarnar vóru rættar.

Landsgrannskoðanin mælti til at styrkja eftirlitið við kapitalvinningi.

Í 2025 greiddi Fíggjarmálaráðið frá, at ráðið arbeiddi við at dagføra Skattafyrisingarlógina, og í hesum sambandi var kannað um áseting um grannskoðanarvátan kundi takast við. Skattafyrisingarlógin er ikki dagførd.

Landsgrannskoðanin mælti eisini til, at TAKS legði størri orku í at viðgera upplýsingarnar, sum komu frá útlensku samstarvsfeløgnum, soleiðis at kapitalvinningur av ognum í útlandinum, sum skuldi gevast upp í Føroyum, bleiv givin upp.

Í 2024 vísti landsstýrisfólkið á, at kapitalvinningur var nakað, sum vant upp á seg, og TAKS miðaði tí eftir at styrkja eftirlitið eftir førimumi. Fíggjarmálaráðið var samt í, at neyðugt var at styrkja eftirlitið, og fór at umrøða við TAKS, um tað kundi borið til at framt eftirlit sjálvvirkandi í skipanum hjá TAKS.

Fíggjarmálaráðið helt eisini, at neyðugt var at styrkja eftirlitið.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at ætlanir eru um at byggja sjálvvirkandi eftirlit inn í nýggju KT-skipanina hjá TAKS.

Rentur av innistandandi í føroyskum peningastovnum

Reglurnar í § 16 í Kapitalvinningskattalógini vóru ikki hildnar, tí peningastovnarnir avroknaðu rentuskatt tvær ferðir um árið, sjálvt um renta var tilskrivað oftari. TAKS hevði gjørt soleiðis í nógv ár, og sjálvt um tað ikki var í samsvari við lógina, helt TAKS tað ikki vera ein stóran trupulleika. Sambært landsstýrisfólkinum fór Fíggjarmálaráðið at taka málið upp við TAKS, um til bar at fáa peningastovnarnar at avrokna rentuskattin, tá ið renta verður tilskrivað.

Ikki samsvar millum lóg og siðvenju.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at mannagongdin fyri avrokning av rentuskatti er ikki broytt, og ongar ætlanir eru um at broyta mannagongdina. Tá ið nýggja KT-skipanin verður gjørd, fer støða at verða tikin til, um KT-skipanin skal tillagast ella lógin broytast.

4.11 Skattur av vinningi frá sølu av veiðirættindum (LG 2024/220-521)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Skatti av vinningi frá sølu av veiðirættindum á høvuðskontu 20.52.1.12.

Roknskapar- og játtanartøl 2020 til 2025:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	<i>t.kr.</i> Tils.
Skattur og avgjöld	2.500	0	8.873	19.968	37.923	96.783	166.047
Rentuinntøkur	0	0	215	342	1.906	987	3.450
Tilsamans	2.500	0	9.088	20.310	39.829	97.770	169.497
<i>Játtan</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.500</i>	<i>5.000</i>	<i>10.000</i>	<i>15.000</i>	

Inntøkurnar hava verið munandi størri enn játtanirnar. Eingin søla var bókað í landsroknaskapinum 2021, men fýra sölur í 2021 vóru bókaðar í 2022.

Serskattur, álíknaður eftir LI. nr. 105/2020 “um skatting av vinningi frá sølu av veiðirættindum”, kann dragast frá skattskyldugari inntøku, ið verður gjørd upp eftir fyri sjálvuppgávu og inngjalding av serskatti.

TAKS brúkt nógva orku til eftirlit.

Yvirskipað helt TAKS, at av tí at lóggávan var nýggj, og at nógvir handlar høvdu verið við veiðirættindum seinastu árin, hevði TAKS brúkt nógva orku til eftirlit. Í sambandi við eftirlitini vóru fleiri kærsmål, umframt okkurt rættarmál. TAKS hevði eisini sent seljarum fleiri ætlanarskriv um broytingar.

TAKS hevði kannað allar sjálvuppgávurnar fyri sølu av veiðirættindum. Slík málsviðgerð krevur innlit í lóggávu og roknaskaparviðurskipti, sum til tíðir kunnu vera fløkt.

Landsgrannskoðanin kundi ikki sanna, at allar upphæddirnar vóru rættar, men staðfesti, at TAKS hevði brúkt tíð og orku at fáa uppgerðirnar rættar út frá skjølum og galdandi lóg.

Eftirstøður

Avskrivningarnar siggjast ikki í Búskaparskipan landsins.

Í august 2026 eru 38,4 mió.kr. falnar til gjaldingar og skrásettar í innkrevjingarskipanini hjá TAKS. Sambært TAKS eru 5,6 mió.kr. avskrivaðar í 2025 vegna feløg, sum eru farin á húsagang. Avskrivningarnar siggjast ikki serskilt í Búskaparskipan landsins, men í Bókhaldsskipanini hjá TAKS.

4.12 Arvaavgjald (LG 2024/220-521)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Arvaavgjaldi á høvuðskontu 20.52.1.25.

Í fráboðanum, sum Skiftirætturin sendir arvingum, stóð m.a., at Ríkisgrannskoðanin grannskoðaði arvaavgjaldsútrokningina, og fyrivarni var tikið fyri møguligum viðmerkingum.

Ógreitt hvør skal grannskoða arvaavgjald.

Landsgrannskoðanin spurdi Ríkisgrannskoðanina og Sorinskrivaran um, hvør hevði ábyrgd av grannskoðanini av arvaavgjaldi. Svarini vóru ikki eintýdd, og ivi kundi vera um, hvør hevði ábyrgd av grannskoðanini av arvaavgjaldi, sum var goldið í landskassan.

Gjaldstovan ætlaði at biðja Skiftirættin um at útvega vátan mótvegis Gjaldstovuni, at avrokning av arvaavgjaldi er røtt.

Landsgrannskoðanin helt tað ikki vera nøktandi, um vantandi reglur um grannskoðan høvdu havt við sær, at játtanin ikki hevði verið grannskoðað, eftir at uppgávan var lögð til danska Løgmláráðið í 1990'unum.

Fígghjarmálaráðið var samt við Landsgrannskoðanina, at tað var ikki nøktandi, um so var, at útrokning og avrokning av arvaavgjaldi hjá Skiftirættinum ikki var grannskoðað í drúgt áramál. Ráðið arbeiddi við at dagføra Skattafyrisingarlógina, og í tí sambandi fór ráðið at kanna, um áseting um grannskoðanarvátan kundi takast við.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at einki nýtt er í málinum.

4.13 Meirvirðisgjald (LG 2025/220-522)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað umsiting og innkrevjing av meirvirðisgjaldi á høvuðskontu 20.52.2.01. Grannskoðanin er avmarkað til innlatnar MVG-uppgærdir, endurrindan av MVG av firmabilum og endurrindan av MVG av sølu av brúktum leigubilum.

Meirvirðisgjald verður kravt sambært LI. nr. 136/1992 “um meirvirðisgjald”, umframt fleiri kunngerðum og rundskrivum.

Roknskapartøl fyri høvuðskontu 20.52.2.01, undirkontu 01:

	2021	2022	2023	2024	2025
					<i>mió.kr.</i>
Flytingar til einstaklingar annars	30	44	60	94	54
Stuðul til vinnu annars	5	48	72	30	12
Annar stuðul o.a.	20	10	36	53	20
Toll- og nýtslugjöld	-2.204	-2.317	-2.303	-2.531	-2.454
Aðrar inntøkur/útreiðslur, netto	-4	-4	-2	-4	-3
Tilsamans	-2.153	-2.220	-2.137	-2.359	-2.372

Útgreining av toll- og nýtslugjöldum:

	2021	2022	2023	2024	2025
					<i>mió.kr.</i>
MVG á innflutningi	-2.168	-2.670	-2.461	-2.385	-2.507
MVG-uppgærdir	-1.521	-1.417	-1.626	-1.932	-1.839
Manuellar uppgærdir (neg. MVG)	1.505	1.826	1.893	1.865	1.936
Aðrar inntøkur/útreiðslur, netto	-20	-56	-109	-78	-44
Tilsamans	-2.204	-2.317	-2.303	-2.531	-2.454

Upphæddirnar í landsroknaskapinum eru álfknaðar inntøkur, sum ikki neyðturviliga eru goldnar.

Mannagongdir

MVG-skrásett virkir lata uppgærdir inn umvegis Vinnugluggan, men kunnu eisini lata tær við brævi; tá rinda tey 250 kr. í ómaksgjaldi. Sambært TAKS koma 92% av uppgærdunum umvegis Vinnugluggan.

MVG-eftirlit

Virkir hava skyldu til at boða TAKS frá, tá ið virksemi broytist samanborið við tað, sum er skrásett. TAKS strikar javnan MVG-skyldu hjá virkjum, ið hava lítlan umsetning.

TAKS hevur heimild til at kanna høli, ið verða nýtt til rakstur av skrásetingarskyldugum virkjum og til at kanna vørur á goymslu, handilsbøkur o.a. TAKS fer sjáldan út á MVG-eftirlit. Flestu uppgærdirnar verða ikki kannaðar. Stovnurin ger nøkur skriviborðseftirlit, har tey antin fáa roknskapartilfar inn, ella fáa atgongd til bókhaldsskipanir hjá virkjum.

Í 2024 og 2025 gjørði TAKS ávikavist 45 og 34 MVG-eftirlit. Samanlagt gav tað 17,5 mió.kr. í hækkingum.

Eftirlit í 2024 og 2025 góvu 17,5 mió.kr. í hækkingum.

TAKS kannar vanliga ikki virkir, ið altíð fáa negativt MVG útgildið, tó at talan ofta er um stórar upphæddir. Eru frávik, samanborið við áður innsendar uppgærdir, ella virki hevur gjørt iløgur, og harvið biður um at fáa negativt MVG útgildið, kannar TAKS tær uppgærdirnar eins og aðrar uppgærdir. TAKS kannar javnan onnur virkir, alt eftir hvussu stórar upphæddirnar eru.

Landsgrannskoðanin heldur, at tað er ikki nøktandi, at TAKS ikki kannar uppgærdir hjá virkjum, ið altíð hava negativar uppgærdir.

Ikki nøktandi, at negativar uppgærdir ikki verða kannaðar.

TAKS heldur ekki, tað er skynsamlegt að gera eftirlit av § 12-virksemi.

Í júlí 2026 hefur landsstýrisfólkkið kunnað um, at viðvirkjandi eftirliti av negativum MVG heldur TAKS, at tað er ekki skynsamlegt eftirlit, tí virksemið er undantikið MVG, sambært § 12 í lógini um meirvirðisgjald.

Eftirstøður

Við árslok 2025 var eftirstøðan av MVG 116 mió.kr. TAKS kann áleggja virki, sum ekki heldur sínar MVG-skyldur, at seta trygd, og tær reglurnar brúkar TAKS av og á.

Stakroyndir

Landsgrannskoðanin hefur við stakroyndum kannað, um MVG'ið, ið er kravt inn, svarar til MVG-uppgerðirnar, um gjaldið er rætt roknað, og um tað er kravt inn og bókað í Búskaparskipan landsins. Einkin var at finnast at.

Firmabilar og leigubilar

Virki, sum keypir bil, kann rokna alt MVG'ið við í inngangandi avgjaldið, um bilurin verður brúktur til vinnuliga nýtslu burturav. Firmabilar eru ekki nevndir serstakt í lógini, men koma undir hugtakið "íløgugøgn". TAKS hefur ekki regluligt eftirlit við frádrátti av keyps-MVG, og um firmabilar verða brúktir til privata nýtslu. Virkir boða sjáldan frá, at tey nýta firmabil privat.

TAKS hefur ekki regluligt MVG-eftirlit av firmabilum og leigubilum.

Ávísar treytir skulu lúkast fyri at fáa frádrátt fyri MVG, tá ið leigubilar verður seldur. TAKS hefur ekki havt eftirlit við MVG í sambandi við sølu av leigubilum. Leigufyrirkurnar senda uppgerðir umvegis Vinnugluggan og leggja eingi skjøl við. TAKS hefur ekki hagtøl fyri leigubilar, ið eru seldir, eftir at hava fingið MVG-frádrátt.

Í júlí 2026 hefur landsstýrisfólkkið greitt frá, at eins og øll onnur eftirlit verða eftirlit við MVG av firmabilum og leigubilum tikið við, tá ið TAKS ger eftirlitsætlanir um, hvørji átøk skulu gerast og nær.

4.14 Tollavgjöld og punktgjöld (LG 2025/220-522)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað Tollavgjöld og Punktgjöld á høvuðskontu 20.52.2.04 og 20.52.2.07.

Reglur um tollavgjöld eru í LI. nr. 121/1991 "um toll (Tolllógini)" og í kunngerðum. Reglur um punktgjöld eru í LI. nr. 19/2002 "um avgjald á framleiðslu og innflutning".

Roknskapartøl fyri tollavgjöld 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Toll- og nýtslugjöld	-69.443	-87.667	-84.652	-84.856	-90.020
Bøtur og haldáleggjan	-463	-570	-386	-386	-282
Morarentur	-1.012	-1.363	-1.598	-1.127	-1.181
Tilsamans	-70.919	-89.600	-86.636	-86.368	-91.483

Roknskapartøl fyri punktgjöld 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Punktgjald - krónur	-199.344	-178.702	-176.003	-206.309	-198.822
Punktgjald - prosent	-27.785	-28.101	-30.396	-32.846	-34.926
Punktgjald - afturrindan	17.290	13.372	24.863	19.548	17.532
Punktgj. umhv. avgj. sm. olju	5.201	4.500	4.783	4.186	4.365
Tilsamans	-204.638	-188.931	-176.753	-215.420	-211.851

KT-skipanin roknar út og ger rokningar sjálvvirkandi og sendir tær til viðskiftafólk um Vinnugluggan. Rokningarnar verða bókaðar sjálvvirkandi.

Upphæddirnar, sum Vinnugluggin roknar tollavgjöld og punktgjöld av, verða ikki stemmaðar av við tað, sum verður kravt inn og goldið. Landsgrannskoðanin mælti TAKS til at umhugsa at stemma av millum útroknað, kravd og goldin gjöld.

TAKS avstemmar millum kravt og goldið, men ikki millum roknað og kravt.

Sambært TAKS stemma tey av millum krøv og goldnar upphæddir. Tey gera ikki bókhaldsligar kanningar av, um kravdu upphæddirnar svara til upphæddirnar á ítøkiligum tollrokningunum.

Í mai 2026 hefur landsstýrisfólkið greitt frá, at Fíggjarmálaráðið heldur, eins og TAKS, at verandi skipan er best møguliga innrættað innan verandi karmar. Í lýtuni verður ikki arbeitt við broytingum á hesum øki.

Tollkredittir

Landsgrannskoðanin hefur við stakroyndum kannað, um peningatrygdirnar, hjá teimum, ið hava fingið játtað tollkreditt, svara til upphæddirnar á tollkredittunum, um TAKS hefur frumskjølini, og um ábyrgdirnar eru goymdar trygt. Einkin var at finnast at, tó var skuldin í einum føri størri enn tryggin.

Tolleftirlit

TAKS hefur eftirlit við innflutningi. Tal av eftirlitum 2023 til 2025:

	2023	2024	2025 ³
Ferðafólkaeftirlit	427	394	357
Post- og brævaftirlit	258	237	217
Farmaeftirlit	74	145	164
Onnur eftirlit	116	151	59
Tilsamans	875	927	797

Landsgrannskoðanin heldur tað vera gott, at TAKS ger dátugreiningar, sum kunnu geva ábendingar um feilir, og kannar ávísar vørubólkar við málrættaðum átøkum. Tó er vandi fyri, at feilir ikki verða funnir og rættaðir, tá ið TAKS ikki longur kannar tollskjøl.

TAKS fær ikki altíð fráboðanir, innan bátar koma til landið. Tá fer tollari umborð og áleggur skiparanum sekt fyri ikki at boða frá. Trupult er hjá TAKS at hava eftirlit við seglbátum o.ø., sum koma til landið, og tí hava tey sett seg í samband við øll havnaumsjónarfólk og biðið tey boða frá, tá ið bátar koma.

Tænastugjöld og sektir

Innflytarar skulu rinda tænastugjald fyri allar sendingar og fyri umtolling. Skip, flogfør o.o. hava skyldu at rinda tænastugjald fyri hvørja avgreiðslu. Gjöldini verða kravd sjálvvirkandi og bókað á játtanina hjá TAKS. Tænastugjöldini fyri tollavgreiðslur eru ikki bókað fyri seg, men eru blandað saman øðrum tænastugjöldum.

TAKS kann áleggja sekt fyri brot á Tolllógina, um stovnurin heldur, at brot ikki fer at hava við sær harðari revsing. Tær inntøkurnar eru bókaðar sum Tollavgjöld á § 20.

Inntøkur av sektum 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025 ^{t.kr.}
Bøtur og haldáleggjan	-463	-570	-386	-386	-282

TAKS hefur ásett støddir á sektum í rundskrivi, nr. 1 frá 24. januar 2022, har tey vísa til heimild í § 37 í Tolllógini. Landsgrannskoðanin hefur víst á, at § 37 umrøður, at TAKS skal áleggja borgarum sektir fyri brot á Tolllógina, men ikki at TAKS skal áseta støddina á sektum.

³ Pr. 15. desember 2025.

**TAKS umhugsar at
broyta rundskriv til
vegleiðing.**

TAKS hefur víst á, at rundskrivði er ætlað at áseta mannagongdir um fyrisitingarligar sektarásetingar, og er ekki ætlað at skapa nýggjar skyldur fyri borgarar, ella at vera ein sjálvstøðug heimild fyri revsing. Heimildin at áleggja revsing er í Tolllóginu, og støddin á sektum verður ásett við støði í rættarpraksis. TAKS hefur tað fatan, at stovnurin hefur ekki ásett støddina á sektum, men hefur hinvegin savnað og lýst, hvussu sektir eiga at ásetast í samsvari við rættarpraksis. TAKS er samt við Landsgrannskoðanina, at heitið “rundskriv” kann vera misvísandi, og umhugsar at broyta tað til “vegleiðing” og samstundis gera greitt, at vegleiðingin er ætlað TAKS og ekki í sjálvum sær er bindandi fyri borgarar.

Eftirstøður

Í oktober 2025 er eftirstøðan 13,6 mió.kr. Í innheitingarskipanini hjá TAKS er eingin eftirstøða av tolli og punktgjöldum. Orsøkin er, at ymiskar skipanir ekki samskipta sínámillum.

Í mai 2026 hefur landsstýrisfólkið kunnað um, at eftirstøðan er skuld hjá viðskiftafólki, sum hava tollkreditt, og hava veitt trygd. Eftirstøðan er ekki farin til innheiting, tí hon er ekki farin upp um játtaða kredittin.

Stakroyndir

Landsgrannskoðanin hefur við stakroyndum kannað tollavgjöld og tollrokningar, har vørur við punktgjöldum vóru á. Einkin var at finnst at.

Landsgrannskoðanin kann tó ikki sanna, at allar vørur, sum skulu skrásetast í Tollskipanini, eru skrásettar, ella at vørurnar eru rætt skrásettar í skipanini.

4.15 Lønarhæddaravgjald (LG 2025/220-522)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað játtanina til lønarhæddaravgjald á høvuðs-kontu 20.52.2.10. Reglurnar eru í LI. nr. 193/1993 “um lønarhæddaravgjald”. Virkir rinda lønarhæddaravgjald av virksemin, sum er frítikið meirvirðisgjald.

Yvirlit yvir sløg av tænaðum, ið hava skyldu at rinda lønarhæddaravgjald:

Avgjaldsskyldug sbt. § 1	%	Avgjaldsgrundarlag sbt. § 5
Heilsuvirksemi læknar, tannlæknar o.o.	2,5	Útgoldin løn við avlopi av sjálvstøðugum vinnuvirki ella undirskoti frádrigið
Tryggingarvirksemi	10	Útgoldin A-lønarupphædd
Banka-, sparikassa- og fíggjarvirksemi, og “serligar elektroniskar tænaður”.	12	Útgoldin A-lønarupphædd
Blandað virksemin. Virkir við bæði avgjaldsskyld. o.ø. virksemin.		A-lønarupph. og avlop skal bítast millum avgjaldsskyld. og ikki-avgjaldsskyld. partin.

Í Vinnuskránni hjá TAKS eru kotur knýttar at V-tølunum, ið eyðmerkja, hvør skal rinda lønarhæddaravgjald. Avgjaldið verður roknað út sjálvvirkandi fyri hvønn ársfjórðing afturút.

Roknskapartøl 2020 til 2025:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toll- og nýtslugjöld	-42.011	-40.840	-41.414	-41.755	-44.319	-45.862
Avsk./avset.skattir/avgjöld	5	2	0	-1	0	0
Bøtur og haldáleggjan	-3	-2	-3	-3	-2	-2
Morarentur	-19	-17	-15	-12	-14	-11
Tilsamans	-42.027	-40.856	-41.431	-41.771	-44.335	-45.875

t.kr.

Eftirlit hjá TAKS

TAKS kannar við jøvnum millumbili, um virkir eru skrásett, sum ikki áttu at verið skrásett, ella um onkur ikki longur er vinnurekandi. TAKS hevur ikki serskilt eftirlit við, um grundarlagið undir fyribilsskrásettum lønarhæddaravgjaldi er rætt.

Eftir at skattaárið er líknað, eftirrokna KT-skipanin lønarhæddaravgjaldini. Eru munir ímillum fyribilstøl og endalig tøl, rættar skipanin upphæddirnar í komandi árs-fjórðingum.

TAKS eftirrokna eisini árliku uppgerðirnar. Broytingar av skattskyldugum inntøkum, sum verða gjørdar eftir álíkningina, verða ikki sjálvvirkandi fráboðaðar deildini, sum umsitur lønarhæddaravgjaldið.

Stakroyndir

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lønarhæddaravgjald 2025 í øllum bólkunum av virksemini. Hjá tryggingarfeløgum og peningastovnunum var einki at finnast at, men Landsgrannskoðanin hevði onkrar viðmerkingar til lønarhæddaravgjald hjá teimum, ið reka heilsuvirksemi.

Nakrir kommunulæknar hava ikki rindað lønarhæddaravgjald fyri 2024 og onkur ikki síðani 2023, tí teir flyta samsýningarnar frá Heilsutrygd í smápartafeløg. Samstundis hava læknarnir sett B-inntøkuna til null kr. hjá TAKS, og tað ger, at teir ikki rinda lønarhæddaravgjald av sjálvstøðugum vinnuvirki.

Heilsutrygd hevur í øðrum sambandi kunnað Landsgrannskoðanina um, at tað er ikki í samsvari við setanarviðurskiftini hjá kommunulæknum, at virksemið verður rikið av smápartafeløgum.

Tað er ivasamt, um tað er í samsvari við lógina um lønarhæddaravgjald og Skattalógina, at óskattaðar inntøkur verða fluttar millum privat virksemini og smápartafeløg.

TAKS ætlaði at boða viðkomandi kommunulæknum frá, at teir, frá og við 2026, skulu geva inntøkuna fyri kommunulæknavirksemi upp sum B-inntøku og ikki flyta hana víðari í eitt felag.

Í juni 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at TAKS hevur ikki verið vitandi um, at tað sambært Heilsutrygd ikki er í lagi, at kommunulæknar flyta inntøkurnar frá virkseminum sum kommunulækni inn í smápartafeløg. Sambært TAKS rinda nevndu smápartafeløg lønarhæddaravgjald av lønunum, tey rinda út.

ivasamt, um tað er í samsvari við lógina, at óskattaðar inntøkur verða fluttar til smápartafelag.

4.16 Brennioljuavgjald (LG 2025/220-522)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Brennioljuavgjald á høvuðskontu 20.52.2.13. Heimild at krevja inn brennioljuavgjald er í LI. nr. 179/1992 “um serligt avgjald á brenniolju”, seinast broytt við LI. nr. 70/2025.

Roknskapar- og játtanartøl 2021 til 2025:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stuðul til vinnu	15.173	13.073	13.774	13.500	4.826	3.016
Skattir og avgjald	-89.007	-89.516	-82.090	-78.294	-100.790	-173.441
Tilsamans	-73.834	-76.443	-68.316	-64.794	-95.964	-170.425
<i>Játtan</i>	<i>-75.000</i>	<i>-75.000</i>	<i>-77.000</i>	<i>-68.000</i>	<i>-113.000</i>	<i>-136.000</i>

Í 2025 eru fimm oljufeløg skrásett hjá TAKS at skula avrokna oljuavgjald. Trý feløg hava rindað oljuavgjald, t.e. Magn, Effo og Thomsen. Tvey feløg hava ikki selt brenniolju til húsarhald, tí er skyldan hjá teimum at avrokna brennioljuavgjald strikað.

TAKS *kreivur, at oljuinnflytari rindar brennioljuavgjald sum brúkari.*

Í 2025 er munandi meirinntøka m.a. orsakað av, at TAKS hevur kravt 36,3 mió.kr. í oljuavgjaldi frá einum oljuinnflytara. TAKS tulkar lógina soleiðis, at endamálið er at skatta nýtsluna av olju við sølu til sjálvan brúkaran. Oljuinnflytarin keypir brenniolju frá útlenskum fyrirkum, og TAKS kreivur, at innflytarin skal rinda brennioljuavgjald sum brúkari. Málið er kært til Føroya Kærustovn.

Spurt, um ráðið tekur undir við avgerðini hjá TAKS, hevur landsstýrisfólkið svarað, at í § 2 í lógtingslógini um serligt avgjald á brenniolju er ásett, hvør er frítikin at rinda. Nevndi innflytari er endabrúkari av brennioljunum, og er ikki frítikin sambært lógini. Samanumtikið er Fígghjarmálaráðið samt við TAKS.

Oljufeløgini kreivja oljuavgjald inn vegna landskassan og rokna út, hvussu nógv skal avroknast til TAKS. Feløgini lata uppgærðir inn á skjali frá heimasíðuni hjá TAKS. Eingi undirskjøl eru við uppgærðunum.

Funktionsskilnaður *manglar.*

Starvsfólk hjá TAKS tæppa upphæddirnar frá oljufeløgnum handligt inn í bókhaldsskipanina. Landsgrannskoðanin mælti til, at annar enn tann, sum skrásetir, kannar, at rætt er lisið inn.

TAKS stemmar ikki av millum Búskaparskipan landsins og egnu skipanina. Landsgrannskoðanin mælti til, at TAKS stemmar av ímillum skipanirnar og uppgærðirnar frá oljufeløgnum. Sambært TAKS hava tey avstemmað upphæddirnar fyri 2025 og funnu ongan mun.

TAKS hevur heimild at kanna vørur á goymslu, handilsbøkur o.a. hjá oljufeløgnum. Seinast TAKS var á eftirliti hjá oljufeløgnum var í 2020.

Kunnu ikki sanna, *at avroknaðu brennioljuavgjöldini eru røtt.*

Tá ið eingi undirskjøl eru við uppgærðunum, og TAKS ikki hevur gjørt eftirlit hjá oljufeløgnum, kann Landsgrannskoðanin ikki sanna, at avroknaðu brennioljuavgjöldini fyri 2025 eru røtt.

Landsgrannskoðanin hevur áður reist spurningin um at áleggja feløgum, sum kreivja inn avgjöld vegna landskassan, at útvega grannskoðanarvátan um, at avroknaðu avgjöldini eru røtt. Fígghjarmálaráðið sigur seg taka undir við tí, og fer at kanna, hvussu tað kann setast í verk.

Endurrindan

Virkir, ið hava skip ella bátar undir 20 GT, og sum ynskja at verða skrásett til at fáa oljuavgjald endurrindað, skulu senda TAKS umsókn við rakstrarætlan. Játtar TAKS umsóknina, verður virkið skrásett við ávísari kotu í Vinnuskránni. Sperring liggur í Vinnuglugganum, soleiðis at ikki ber til hjá oljukeyparum at skráseta brennioljuavgjald, sum skal endurrindast, um keyparin ikki er skrásettur í skipanini til at hava rætt til endurgjald. Endurgjaldið verður skrásett saman við MVG-uppgærðunum umvegis Vinnugluggan, og eingi undirskjøl eru lögð við.

Kunnu ikki sanna, *at endurrindanin av brennioljuavgjaldi er røtt.*

TAKS hevur ikki kannað, um oljukeypararnir hava givið rættar upplýsingar. Av tí at TAKS ikki hevur gjørt eftirlit, og eingi undirskjøl eru við uppgærðunum, kann Landsgrannskoðanin ikki sanna, at endurrindanin av brennioljuavgjaldi er røtt.

Í juni 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at TAKS hevur gjørt vart við, at uppgávan at kanna endurrindan av oljuavgjaldinum verður raðfest saman við øðrum uppgávum og verður kannað, har mett verður neyðugt, og tíðin og orkan er til tess.

Fígghjarmálaráðið fer at taka upp við TAKS, um tørvur er á at gera nakað í sambandi við undirskjølina.

4.17 Loyvisgjald á alivinnu (LG 2024/220-522)

Í seinastu frágreiðing greiddi Landsgrannskoðanin frá grannskoðan av loyvisgjøldum frá alivinnuni á høvuðskontu 20.52.2.14. Tøkugjòldini eru kravd við heimild í LI. nr. 64/2014 “um loyvisgjald á alivinnu”, sum var galdandi til 31. desember 2024, tá ið hon var sett úr gildi við LI. nr. 65/2024 “um tøkugjald”.

Ósemja um avgjald

TAKS hevði endurrindað einum felagi 3,7 mió.kr., eftir dóm í Føroya Rætti frá 16. desember 2024. Dómurin ógildaði avgerð hjá Føroya Kærustovni frá 2. november 2021, har kærustovnurin staðfesti avgerð hjá TAKS um, at alifyritøka skuldi rinda avgjald av tøku av alifiski, sum Heilsufrøðiliga starvsstovan hevði álagt felagnum at taka. Eftir at dómurin var sagdur, hevði TAKS eisini endurrindað alifyritøkuni 10 mió.kr. fyri avgjald av øðrum tøkum.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið í fíggjarmálum greitt frá, at málið er skotið inn fyri Landsrættin, og er ásett til at verða viðgjørt 6. oktober 2026.

Ósemjan um tøkugjald lögð fyri Landsrættin.

Kommunnar partur av tøkugjòldum

Við heimild í § 12a í LI. nr. 77/2021 “um veiðigjald fyri fiskiskap” hevur landsstýrisfólkið í fíggjarmálum sett í gildi K. nr. 168/2023 “um býti av inntøkum frá veiðigjaldi og tøkugjaldi millum kommunurnar”.

Sambært kunngerðini verða inntøkurnar býttar millum kommunurnar eftir lutfallinum av býtinum av partafelagsskatti frá fyrirøkum og samtøkum í alivinnuni fyri annað árið frammanundan (í 2024 var hugt eftir 2022).

Inntøkurnar eru eitt slag av endurgjaldi fyri mista partafelagsinntøku, eftir at tøkugjald var ásett. Sambært kunngerðini verður parturin hjá kommununum gjørdur upp, so hvørt tøkugjaldið fellur til gjaldingar.

Partafeløg, ið hava virksemi í fleiri kommunum, rinda skatt til heimakommunu og atvinnukommunu. Sambært § 48, stk. 1, í Skattalógini rinda tey skatt til atvinnukommununa eftir teimum reglum, sum eru nevndar í stk. 2.

Alifeløgini høvdu býtt skattskyldugu inntøkuna eftir tí virksemi, tey høvdu havt í einstøku kommununum. Tá ið TAKS sendi kommunanna part til Gjaldstovuna at rinda út, brúktu tey sama prosentsats, sum feløgini høvdu brúkt til at býta partafelagsskattin til kommunur.

Í 2024 eru inntøkurnar frá alifeløgum býttar soleiðis millum kommunurnar:

Alifelag A:

Kommuna	%
Runavíkar	44,98
Fuglafjarðar	15,83
Hvannasunds	5,04
Klaksvíkar	12,26
Kunoyar	1,06
Nes	0,34
Sunda	1,29
Tórshavnar	5,55
Viðareiðis	2,83
Skopunar	0,20
Vágs	3,47
Sumbiar	1,11
Høvs	1,01
Tvøroyrar	1,69
Hvalbiar	1,66
Eystur	1,69

Alifelag B:

Kommuna	%
Kvívíkar	20,00
Vestmanna	13,33
Vága	26,67
Sørvágs	33,33
Tórshavnar	6,67

Alifelag C:

Kommuna	%
Fuglafjarðar	20,00
Runavíkar	20,00
Sjóvar	20,00
Sunda	20,00
Sands	20,00

Býtið av inntøkum millum kommunur er ikki gjørt eins.

Býtið av partafelagsskatti var ikki gjørt eins av fyrítøkunum. T.d. hevði eitt felag býtt skattskyldugu inntøkuna ímillum kommunurnar eftir tali á starvsfólki, og eitt felag hevði býtt skattskyldugu inntøkuna javnt millum kommunurnar, felagið hevði virksemi í.

Í august 2025 greiddi landsstýrisfólkið soleiðis frá:

“Spurningurin um verandi býti av partafelagsskatti er rætt, hevur ikki verið viðgjørdur í sambandi við býtið av inntøkum frá tøkugjaldinum. Sum Landsgrannskoðanin vísir á, er hesin leistur valdur, tí kommununnar partur av inntøkunum frá tøkugjaldinum eru eitt slag av endurgjaldi fyri mista partafelagsinntøku, eftir at tøkugjald varð ásett. Tí varð mettt rættast at nýta neyvt sama býtið fyri kommununnar part av tøkugjaldinum.

Býtið av inntøkunum millum kommunurnar er ójavnt og tongt at, hvønn býtislykil einstøku partafeløgini velja at nýta. TAKS vísir á, at heimild er ikki at finna at býtinum, og Fíggjarmálaráðnum kunnugt hevur eingin kommuna gjørt vart við ónøgd við verandi býtið.

Fíggjarmálaráðið hevur á hesum grundarlagi ikki viðmerkingar til, um býtini eru røtt. Fíggjarmálaráðið skal viðmerkja, at helst er tørvur á at dagføra § 48 í skattalógini og at áseta meira neyvar og eins reglur fyri skattainntøkum til atvinnukommunur. Umhugsað verður at taka hetta við í eini komandi dagføring av skattalógini.”

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at mannagongdin fyri býtið av partafelagsskatti og inntøkum frá tøkugjaldi millum kommunurnar er ikki broytt. Sambært landsstýrisfólkinum ber ikki til at siga, nær komið er á mál við arbeiðinum at dagføra § 48 í Skattalógini.

4.18 Onnur gjøld/avgjøld (LG 2023/220-522)

Landsgrannskoðanin hevur áður umrøtt spurningin, um at fáa eftirlønarveitarar og ferðaflutningsfeløg at útvega grannskoðanarvátanir frá sínum grannskoðarum um, at avroknaðu gjøldini eru røtt. TAKS kunnaði um, at stovnurin hevði latið Fíggjarmálaráðnum málið um grannskoðanarvátan at seta á løglista.

Í 2021 kunnaði landsstýrisfólkið um, at ongar broytingar vóru gjørdar í ávikavist rentutryggingarlógini, lógini um serligt avgjald um brenniolju, lógini um avgjald á framleiðslu og innflutningi, og ferðaavgjaldslógini.

Í 2024 greiddi landsstýrisfólkið frá, at Fíggjarmálaráðið fór at taka málið upp við TAKS, hvussu ein skipan við grannskoðanarvátan kundi fremjast viðvíkjandi uppgerðum av avgjaldum.

Í 2025 kunnaði Fíggjarmálaráðið um, at ráðið arbeiddi við at dagføra Skattafyrisitingarlógina. Í hesum sambandi fór at verða kannað um áseting um grannskoðanarvátan kundi takast við.

Skattafyrisitingarlógin er ikki dagførd enn.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at TAKS hevur ikki sett nakra skipan við kravi um grannskoðanarvátan í verk. Av ymiskum orsøkum er ikki komið á mál við arbeiðinum at dagføra Skattafyrisitingarlógina.

5. Fiskivinnu- og samferðslumál

5.1 Landsins ognir (LG 2025/205-111)

Oljugoymslur

Í seinastu frágreiðing umræddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av játtanini Oljugoymslur á hövuðskontu 5.11.1.23, undirkontu 20.

Oljutangarnir í Sörvági hava ikki verið brúktir síðani 2022. Leigumálið endaði tá, og Landsverk samskifti við Effo um upprudding og niðurtøku av oljugoymsluanleggnum. Landsverk væntaði, at søla av lendinum bert kundi fígga part av kostnaðinum av at taka tangarnar niður, men av tí at talan eisini var um krígsminni, skuldi Fornminnisnevndin geva loyvi.

Í eykajáttanarlógini, heystumfarið 2025, var biðið um eykajáttan (fíggarliga heimild) til at selja ognina. Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at tangarnir í Söldarfirði eru útleigaðir til og við 2027. Landsstýrisfólkið hevur mælt Landsverki til at arbeiða við loysnum fyri framtíðarnýtslu av tangunum, tá ið leigumálið gongur út. Landsverk hevur samskift við Runavíkar kommunu um møguliga yvirtøku av økinum.

Landsverk samráðist við Sörvágs kommunu um avhending av tangunum í Sörvági. Landsstýrisfólkið væntar, at sáttmáli kann gerast í heyst. Formligt loyvi skal eisini fáast frá Fornminnisnevndini til niðurtøku, av tí at talan er um krígsminni.

Bráðfeingis bústaðir til burturriknar ukrainar

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað játtanina “Bráðfeingis bústaðir til burturriknar ukrainar” á hövuðskontu 5.11.1.23, undirkontu 24.

Frá 1. apríl 2025 hevur Landsverk leigað gamla Barnaheimið í Havn. Sáttmálin gekk út 31. desember 2025. Í juni 2026 hevur Vinnumálaráðið kunnað um, at longdur leigusáttmáli er sendur eigarunum at skriva undir.

Í Ll. nr. 52/2026 “um bráðfeingis bústaðir og serreglur á almannaðøkinum fyri burturriknar ukrainar” hevur Landsverk fingið heimild at útvega bygningar og hølir at leiga út sum bráðfeingis bústaðir.

Í 2025 eru 1,9 mió.kr. játtaðar, og 733 t.kr. eru brúktar. Til lønir hjá Landsverki eru goldnar 273 t.kr., keyp av tænaðstuveitingum 300 t.kr. og til húsaleigu 385 t.kr. Inntøkur frá leigarum eru 227 t.kr. Húsaleigan er ásett í samráð við Almannaverkið.

Landsgrannskoðanin hevði onkrar viðmerkingar, m.a. at skuldarar eru skrásettir í roknskapinum hjá Landsverki og ikki í roknskapinum hjá hesari játtanini.

5.2 Umvæling av almennum bygningum (LG 2025/205-111)

Umvæling av almennum bygningum

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Umvæling av almennum bygningum á høvuðskontu 5.11.1.56, undirkontu 10, herundir umvælingar av Hamragarði/Eiðisgarði í Vági.

Eigaraviðurskiptini vóru ikki endaliga avklárað, men í september 2025 kunnaði landsstýrisfólkið um, at Fíggjarmálaráðið og kommunurnar høvdu skrivað undir avtalu um Hamragarð. Kommunurnar eiga nú bygningin, men landið (Almannaverkið) skuldi hava rætt til at leiga niðastu hæddina í 25 ár.

Sambært landsstýrisfólkinum bleiv bygningurin umvældur, og landið skuldi rinda 65%, og tær fyra kommunurnar skuldu rinda tilsamans 35% av umvælingarkostnaðinum.

Umvæling av Hamragarði/Eiðisgarði er byrjað.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at verkætlanin er projekterað og boðin út. Tíðliga í 2026 er sáttmáli undirskrivaður við arbeiðstakara. Niðurtøkurnar eru at kalla lidnar, og umvæling, bygging av fasadum og útskipting av vindeygum er byrjað. Landsstýrisfólkið roknar við, at verkætlanin verður liðug í 2026.

Stýrisbólkur er skipaður fyri verkætlanina við umboðum fyri tær fyra kommunurnar í sunnaru helvt av Suðuroy, umframt Heilsu- og orkumálaráðið, Almannaverkið og Landsverk.

Grønar orkuloysnir í almennum bygningum

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað høvuðskontu 5.11.1.56 Umvæling av almennum bygningum, undirkontu 11. Grønar orkuloysnir í almennum bygningum.

Roknskapur ikki gjørdur eftir reglunum um innanvirkis roknskap.

Roknskapurin er ikki gjørdur sambært reglunum um innanvirkis roknskapir, og tá ið útreiðslurnar til orkumleggingar eru spjaddar á fleiri játtanir, er gjøgnumskygnið ikki nóg gott.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið víst á, at undirkontan Grønar orkuloysnir verður bókað í Búskaparskipan landsins, tó uttan serstakar verkætlanarroknskapir. Landsverk hevur yvirlit yvir umvælingarnar fyri hvønn einstakan bygning í skipanini Dalux.

Landsstýrisfólkið heldur, at nógv er fingið burturúr játtanunum til grønar orkuloysnir. Tá ið Landssjúkrahúsið í næstum verður knýtt upp í fjarhitaskipanina, er oljunýtslan samanlagt minkað niður í eina helvt síðan 2023.

Roknskapartøl 2023 til 2025:

	2023	2024	2025	Tilsamans
Ymsar rakstrarútreiðslur	-374	-854	-741	-1.969
Bygging og løguframleiðsla	4.365	7.467	6.179	18.011
Innanh. flyt. millum almennar stovn. netto	374	854	741	1.969
Tilsamans	4.365	7.467	6.179	18.010

Við stakroyndum hevur Landsgrannskoðanin kannað, um og hvussu keypini eru boðin út. Í árunum 2023 til 2025 eru 11,2 mió.kr. av tilsamans 16 mió.kr. goldnar fyra teimum størstu veitarunum, sum hvørt ár hava verið teir somu. Landsverk hevur boðið uppgávnar út sum undirhondsboð millum tveir av hesum veitarunum hvørja ferð.

Frá 2023 til 2025 hevur játtanin goldið Landsverki 1.969 t.kr. Landsverk ger innanhýsis sáttmála fyri hvørja verkætlan sær, sum verður brúktur sum grundarlag fyri tímanýtsluni og inngongur í fíggjarætlanina fyri verkætlanina. Í 2025 var tímataksturin 750 kr., harav 524 kr. til lönir og 226 kr. til umsiting.

5.3 VØRN, tilbúgving á sjógvi (LG 2025/205-311)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað VØRN, tilbúgving á sjógvi á hövuðskontu 5.31.1.06. Játtanin hefur undirkonturnar 20. Tórshavn Radio og 21. MRCC Tórshavn.

Roknskapartøl fyri Tórshavn Radio 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	4.334	4.418	4.585	4.935	5.500
Keyp av vørum, tænastum, útb. o.a.	2.108	2.035	2.031	2.431	2.133
Innanh. flyt. millum almennar st. (innt.)	-127	-113	-113	-125	0
Tilsamans	6.315	6.340	6.503	7.241	7.632

t.kr.

Roknskapartøl fyri MRCC Tórshavn 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	5.036	5.241	5.498	5.354	5.872
Keyp av vørum, tænastum, útb. o.a.	2.728	1.992	1.558	1.682	1.606
Søla av vørum og tænastum	-247	-242	-256	-341	-284
Tilsamans	7.517	6.991	6.800	6.695	7.194

t.kr.

Rakstur

Tórshavn Radio og MRCC Tórshavn hava ymiskar arbeiðsuppgávur, men tey hava felags umsiting og høilir. Útreiðslur til umsiting v.m. verða goldnar av Fiskiveiðieftirlitinum á hövuðskontu 5.34.2.01. Landsgrannskoðanin vísti á, at tað sæst ikki í fíggarlógartekstinum, at játtanin hjá Fiskiveiðieftirlitinum skal rinda fyri umsitingina hjá Tórshavn Radio og MRCC Tórshavn.

Í mars 2026 hefur landsstýrisfólkið kunnað um, at ráðið mælir til, at tað í komandi fíggarlógarteksti stendur, at Fiskiveiðieftirlitið ber útreiðslurnar av umsitingini, soleiðis at eingin misskiljing verður.

Lønir og ferðaútreiðslur til vaktarfólk hjá Tórshavn Radio og MRCC eru skrásettar á rættar kontur, lön til deildarstjóra fer av undirkontuni hjá MRCC, og aðrar útreiðslur eru ikki býttar millum undirkonturnar. Hesin bókingarháttur ger, at roknskapirnir hvør sær ikki vísa veruliga virksemd. Landsstýrisfólkið hefur kunnað um, at stjórnarráðið tekur undir við tilmæli frá Vørn um at leggja undirkonturnar saman.

*Roknskapirnir vísa
ikki veruliga virksemd.*

Lønir

Landsgrannskoðanin kannaði nøkur lönarmál, og onkur viðmerking var, sum sambært stjórnarráðnum nú er komin í rættlag.

Sambært Tænastumannaavtaluni er arbeiðstíðin 39,5 tímar um vikuna íroknað hálvan tíma matarsteðg. Vørn hefur gjørt innanhýsis semju um, at arbeiðstíðin er 37 tímar um vikuna, av tí at vaktgangandi starvsfólk kunnu ikki halda matarsteðg. Landsgrannskoðanin mælti til, at frávík frá avtaluni, sum t.d. styttri arbeiðsvika, verða send Lønardeildini hjá Fíggaráðnum at góðkenna.

Keyp

Í desember 2024 hefur Tórshavn Radio keypt og útreiðsluført útgerð fyri 560 t.kr., sum er latin á sumri 2025. Keypið er ikki skrásett sambært reglunum og er heldur ikki boðið út. Sambært Vørn er bara ein veitari av slíkari útgerð. Útgerðin hjá Vørn skal vera besta útgerðin og frá veitara, sum stovnurin hefur álit á. Slík útgerð kann vera drúgv at keypa, og ofta er latingartíðin long. Frameftir ætlar stovnurin at biðja Keypsportalín um undantak.

Fíggjarstøða

Í fíggjarstøðuni hjá MRCC standa 326 t.kr. sum “Ikki inntøkuført - granskingarstyrkir”. Vørn hevur fyrr greitt frá, at tað er peningur til ARCSAR undir EU Horizon 2020. Ein verkætlan, sum skuldi vara 5 ár, men var longd 2 ár orsakað av koronu farsóttini.

Ognaryvirlit

Tórshavn Radio og MRCC Tórshavn hava yvirlit frá 2016 yvir tekniska útgerð, sum tó ikki er skrásett sum støðisogn í Búskaparskipan landsins. Sambært Vørn fara tey at dagføra ognaryvirlitið.

Peningastovnskonta og gjaldkort

Stovnurin brúkar peningastovnskontu og gjaldkort hjá Fiskiveiðieftirlitinum. Fiskiveiðieftirlitið brúkar kontuna til inntøkur fyri avgreiðslu av fiskiloyvum o.a.

Í sambandi við grannskoðan av Fiskiveiðieftirlitinum í 2023 vísti Landsgrannskoðanin á, at gjaldkort skal vera stovnað til serstaka gjaldkortkontu og kann ikki vera partur av rakstrarkontu, sum stovnurin hevur í peningastovni. Í mars 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at ráðið hevur biðið Vørn tryggja, at ásetingarnar um gjaldkort verða fylgdar.

Kontan verður regluliga tømd til peningastovnskontu hjá Gjaldstovuni. Landsgrannskoðanin heldur, at tað er ein váði, at funktiónsskilnaður ikki er millum bókhald og peningastovnskontu, so sami persónur bæði kann skráseta í roknskapin og flyta pening av kontuni. Sambært landsstýrisfólkinum verða uppgáurnar frameftir skildar sundur.

5.4 VØRN, Veðurstova Føroya (LG 2023/205-311)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Veðurstovu Føroya á høvuðskontu 5.31.1.07.

Veðurstovan leigaði høli frá Sjónámi í Klaksvík. Leigusáttmálin var ikki avgreiddur, men málið lá hjá Landsverki og var við at koma upp á pláss.

Í 2025 kunnaði landsstýrisfólkið um, at leigusáttmálin við Sjónámi ikki var avgreiddur, men at málið lá hjá Landsverki og var um at koma upp á pláss. Av ymskum orsøkum hevur málið ligið stilt. Veðurstovan fer í næstum at taka málið upp aftur við Sjónámi og Landsverk.

5.5 VØRN, Fiskiveiðieftirlitið (LG 2023/205-342)

Í seinastu frágreiðing greiddi Landsgrannskoðanin frá um grannskoðan av Fiskiveiðieftirlitinum á høvuðskontu 5.34.2.01.

Gjaldstovan hevur gjørt rammusáttmála við veitara um keyp av telduútgerð. Í 2023 hevði Fiskiveiðieftirlitið keypt telduútgerð frá øðrum veitara. Fiskiveiðieftirlitið vísti á, at tá ið tey keyptu frá veitaranum, sum Gjaldstovan hevði gjørt avtalu við, skuldu tey sjálvi heinta vørna og seta hana upp, og at tey høvdu eyka útreiðslur av tí.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at Vørn nú hevur lagt seg eftir at fylgja ásetingunum hjá Gjaldstovuni um keyp av KT-útgerð.

5.6 Havstovan (LG 2025/205-343)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Havstovuna á høvuðskontu 5.34.3.01.

Roknskapartøl fyri undirkontu 20. Vanligt virksemin 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	14.924	14.489	15.204	17.149	18.429
Keyp av vørum, tænaðum, útbúnaði o.a.	1.750	2.168	3.049	2.549	3.369
Søla av vørum og tænaðum	-535	-867	-379	-1.183	-1.111
Vanligar flytingarinntøkur og innanh.flyt.alm.	-129	5	-204	-38	-34
Tilsamans	16.010	15.795	17.670	18.477	20.653

t.kr.

Seinasta góðkenda roknskaparreglugerðin hjá Havstovuni er frá 2022. Landsgrannskoðanin mælti til at dagføra reglugerðina og lýsa, hvussu tíðarskrásetingin er fyriskipað. Eisini mæltu vit til at tíðaravmarka lönir og at fylgja vegleiðingini hjá Lönardeildini um serstøku frívikuna.

Roknskaparreglugerðin ikki dagførd.

Inntøkur

Havstovan roknar vanliga við 20% í umsitingargjaldi av kostnaðinum av verkætlanum ella 25% av lønarútreiðslunum.

Landsgrannskoðanin hevur samanborið inntøkurnar við prísásetingina í roknskaparreglugerðini og roknskapirnar hjá verkætlanunum. Havstovan tekur undir við tilmæli okkara um at skráseta upphæddir á rætt tíðarskeið, soleiðis at roknskapirnir verða so rættir sum gjørligt.

Fíggarstøða

Havstovan hevur peningastovnskontu, har gjaldkort er knýtt at. Landsgrannskoðanin mælti til at halda reglurnar um, at gjaldkort skal stovnast á serstaka kontu, og ikki vera partur av rakstrarkontu hjá stovninum.

Sambært roknskaparreglugerðini skal saldan á kontuni vera umleið 50 t.kr. Við árslok 2025 var hon 200 t.kr. Landsgrannskoðanin mælti til, at frágreiðing um netbanka og handfaring av peningastovnskontu verður førd í roknskaparreglugerðina, og at Havstovan heldur seg til hámarkið á peningastovnskontuni.

Verkætlanir

Við árslok 2025 er “onnur áogn” 3.049 t.kr. Saldan stavar frá sjey verkætlanum, sum í 2023 eru bókaðar eftir nýggju roknskaparvegleiðingini hjá Gjaldstovuni, men síðani ikki dagfórdar. Havstovan fer frameftir at bóka allar verkætlanarroknskapir sambært galdandi vegleiðing.

Fyri nøkrum árum síðani ruddaði Havstovan upp í verkætlanunum. Tá leyp peningur av hjá nøkrum verkætlanum, sum Havstovan ikki hevði skyldu til at rinda aftur til stuðulslatarar. Stovnurin hevur skrásett avlopið sum “tiltakspeningur” at brúka sum buffara til aðrar verkætlanir. Við árslok 2025 er tiltakspeningurin 1.658 t.kr.

Landsgrannskoðanin hevur kannað roknskapirnar fyri tvær verkætlanir við serligum denti á, um roknskaparligu skrásetingarnar samsvara við roknskaparvegleiðingina um fremmanda figging.

Reyðsprøka og tunga

Verkætlanin byrjaði 1. august 2021 og skuldi enda 31. juli 2024. Fiskimálaráðið játtaði at stuðla við 400 t.kr. um árið, FISF⁴ játtaði 100 t.kr. um árið, og felagið Trolbátar játtaði 80 t.kr. um árið í 3 ár; tilsamans 2.160 t.kr.

⁴ Faroe Islands Sustainable Fisheries

Roknskapartöl 2021 til 2025:

	<i>t.kr.</i>				
Rakstur	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	167	392	600	83	350
Keyp av vörum, tænastrum og útbúnaði	0	157	-113	157	87
Vanligar flytingarinntøkur	58	-148	-87	160	-437
Innanh. flyt. millum almennar stovn. - innt.	-225	-400	-400	-400	0
Tilsamans	0	0	0	0	0

Fíggjarstöða	2021	2022	2023	2024	2025
Önnur áögn	0	0	100	100	100
Ikki inntøkuført - granskingarstyrkir, gávur o.t.	-238	-90	-303	-643	-206
Skuld, annað	0	0	0	0	-4
Úrslit	-238	-90	-203	-543	-109

Seinasta gjaldið er goldið í 2026, men verkætlanin er ikki liðug. Verkætlanin hongur saman við verkætlanini "Reyðsprøka og tunga 2", sum er byrjað.

EPOC

Í 2025 er Havstovan vorðin partur av ES-verkætlanini EPOC, sum byrjaði 1. juli 2022 og upprunaliga skuldi vara í 60 mánaðir. Sambært "grant agreement" er tíðarætlanin fyri fíggjarligu uppgerðartíðarskeiðini:

Tíðarskeið	Mánaðir	Tíðarskeið	Freist fyri innlating
Fyrsta tíðarskeið	1 – 18	1/7/22-31/12/23	29. februar 2024
Annað tíðarskeið	19 – 36	1/1/24-30/6/25	29. august 2025
Triðja tíðarskeið	37 – 48	1/7/25-30/6/26	29. august 2026
Fjórdi tíðarskeið	49 – 60	1/7/26-30/6/27	29. august 2027

Sambært kostnaðarætlanini er mesti stuðulin frá ES til Havstovuna 447.437 evrur, t.e. 3.333 t.kr.

Sambært avtaluni við ES kundi Havstovan frá 15. mai 2025 bóka rokningar á verkætlanina, og Havstovan hevur latið roknskap inn fyri annað tíðarskeið. Tá vóru tað mest útreiðslur, ið Havstovan hevði havt av at seta út streymmáttarar.

Roknskapartöl 2025 og til august 2026:

	<i>t.kr.</i>	
Rakstur	2025	08-2026
Lønir v.m.	0	573
Keyp av vörum, tænastrum og útbúnaði	176	134
Leiga, viðlíkahald og skattur	46	0
Vanligar flytingarinntøkur	-222	0
Tilsamans	0	707

Fíggjarstöða	2025	08-2026
Ikki inntøkuført - granskingarstyrkir, gávur o.t.	-945	-1.207

Í 2025 eru 1.167 t.kr. fluttar á kontu hjá Gjaldstovuni, 222 t.kr. eru brúktar. Í 2026 eru 262 t.kr. fluttar á kontu, soleiðis at 1.207 t.kr. eru eftir at brúka. Havstovan hevur onga ávirkan á, nær peningurin kemur.

5.7 Fiskivinnuroyndir (LG 2025/205-343)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Fiskivinnuroyndum, sum er á høvuðskontu 5.34.3.07. Tríggjar verkætlanir høvdu ikki sent Fiskimálaráðnum endaligan roknskap. Verkætlanirnar eru lidnar, men roknskapirnir eru ikki latnir inn (august 2026).

5.8 Útlán og effektivar veðhaldsútreiðslur (LG 2025/205-345)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað hövuðskontu 5.34.5.01 Útlán og hövuðskontu 5.34.5.07 Effektivar veðhaldsútreiðslur. Gjaldstovan tekur sær av lánsbókhaldinum, og TAKS krevur inn.

Útlán, rakstur

Roknskapartöl 2020 til 2025:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stuðulslán, LI. nr. 35/1978	51	0	0	2	2	2
Stuðulslán, LI. nr. 24/1978	118	0	0	0	0	0
Ymsi lán	-66	-5	-4	-6	-7	-6
Tilsamans	104	-5	-4	-4	-5	-4

Sambært figgjarlógini er talan um afturgjöld og eftirgevingar av lánunum, ið eru veitt fiskivinnuni sambært tágaldandi lögtingslógum. Seinastu árin er bara goldið inn á eitt lán.

Effektivar veðhaldsútreiðslur, rakstur

Roknskapartöl 2020 til 2025:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stuðulslán, LI. nr. 35/1978	-599	-607	0	0	0	-299

Sambært figgjarlógini fevnir játtanin um afturgjald til landskassan fyri goldnar borganir, sum landskassin hevur í fiskiskipum. Landskassin hevur bert smávegis veðhaldsskyldur eftir í skipaflotanum. Í 2025 eru 300 t.kr. goldnar inn á eitt lán, sum nú er fult afturgoldið.

Figgjarstøður

Úr figgjarstøðuni 2020 til 2025 (grein 5 og 6):

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Útlán (primo)	182.560	52.050	50.470	50.470	50.007	50.007
Útlán (tilgongd)	170	0	0	2	2	6
Útlán (frágongd)	-132.611	-1.579	-4	-465	-7	-24.111
Útlán (virðisleysar rentur)	1.931	2	4	0	0	0
Avseting móti tapi	-52.050	-50.472	-50.470	-50.004	-49.997	-25.901
Tilsamans	0	0	1	3	5	0

Øll lánini eru fallin til gjaldingar. Sambært ársfrágreiðing okkara fyri 2018 var einki skipað eftirlit við at halda lív í krøvunum. Saman við advokati fór TAKS ígjøgnum saldulistarnar fyri at rudda upp í eftirstøðum. Úrslitið var, at fleiri vinnulán vóru fult avskrivað, tí feløgini vóru strikað í partafelagsskránni. Í 2014 vóru 20,2 mió.kr. avskrivaðar, og í 2017 vóru 18,4 mió.kr. avskrivaðar.

Í 2021 ruddaðu TAKS og Gjaldstovan upp í almennu lánunum, har nógv lán blivu fult avskrivað, tilsamans 133 mió.kr. Flestu lánini vóru fyrnað, ella var skuldarin ikki til longur.

Í 2025 eru 9 lán afturat avskrivað, tilsamans 24 mió.kr. Tey eru antin fyrnað, ella er skuldarin ikki til longur.

Saldubroytingar 2025, býtt á útgreiningar:

	Primo	Til-gongd	Frá-gongd	Salda	Av-seting	Netto-salda
Stuðulslán, 24/1978	1.826	5	-86	1.744	-1.744	0
Lán til ymsi virki	1.622	0	-474	1.148	-1.148	0
Veðhaldsútlegg	45.624	0	-23.503	22.121	-22.121	0
Globalán	935	1	-48	887	-887	0
Tilsamans	50.007	5	-24.111	25.901	-25.901	0

t.kr.

Í 2025 var sett av móti tapi fyri alla skuldina. Hvørt ár, eftir árslok, verður avsetingin javnað, soleiðis at hon svarar til falnu skuldina.

Lánini eru skrásett í lánskipan hjá Gjaldstovuni. Landsgrannskoðanin hevur hugt at konteringunum av inntøkunum og avskrivningunum. Einkin var at finnast at.

5.9 Avgjald á fiskatilfeingi (LG 2024/220-522)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Avgjaldi á fiskatilfeingi á høvuðskontu 20.52.2.15.

Stjórnarráðið tók undir við Landsgrannskoðanini, at Vørn átti at skjalprógva, hvørji eftirlit eru gjørd í sambandi við góðkenning av roknskapinum fyri avgjald á fiskatilfeingi.

Eftirlit við umsitingini

Eftirlitsfólkið heintaði nøgdinar úr Høgguslokkinum, samanbar tær við fiskiloyvini og lat tær til bókhaldsleiðaran. Sami persónur kannaði, um seldi fiskurin var farin av rætta fiskiloyvinum, og at upplýsingar frá skipi og virki samsvaraðu. Skip kundu fiska av fleiri loyvum, okkurt skip hevði fiskað av 12 loyvum. Skipanin boðaði ikki sjálvvirkandi frá, um samsvar ikki var.

Sambært Vørn kundi eftirlitsfólkið ikki broyta upplýsingar í skipanini. Tá ið skipaeigarar hava boðað frá, at okkurt var komið skeivt fyri, bað eftirlitsfólkið innvicingarstaðið um at rætta feilin.

Í 2025 kunnaði Fiskivinnu- og samferðslumálaráðið um, at ráðið tók undir við, at frágreiðingin av eftirlitinum við tølunum, sum eftirlitsfólkini hjá Vørn og stjórnarráðnum gera, skuldu latast stjóranum á Vørn skrivliga heldur enn munnliga.

Eitt eftirlitsfólk umsat upplýsingarnar í Høgguslokkinum og hevði eftirlit við tí, sum fiskakeyparnir skrásettu í skipanina.

Viðbrekið, at eitt fólk einsamalt umsitur skipan.

Landsgrannskoðanin helt, at tað kundi vera viðbrekið, at eitt fólk einsamalt umsat skipanina, har fleiri hundrað mió.kr. verða kravdar inn um árið. Stjórnarráðið vísti á, at arbeitt var við at betra um skipanina, soleiðis at fleiri kundu arbeiða við eftirliti og skráseting av fiskatilfeinginum.

Vørn skrásetti sølu av fiski úr Barentshavinum handligt í Høgguslokkin, tí avgjald var rindað av fiski í rundari vekt, meðan avreiðingarvektin, sum skipini góvu upp, var t.d. krudur fiskur ella flak. Tølini, sum skiparar góvu upp, lógu sum skjalfesting í Høgguslokkinum.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at sambært Vørn hevur ætlanin verið at fáa eina betri og tryggari skipan. Landsstýrisfólkið og leiðslan á Vørn eru samd við Landsgrannskoðanini um, at tað kann vera óheppið og ótrygt, tá ið tað bert er eitt starvsfólk, ið hevur ábyrgdina av, at upplýsingarnar, ið eru grundarlag undir

rokningunum, ið sendast skulu loyvisvarunum fyrri veiðigjald, eru rættar. Tí verður miðað eftir at fáa skipanina tryggari. Farið verður í holt við tað sum skjótast.

Kunningartøkni

KT-skoðan er gjørd av Vørn í 2022, og nýggj skoðan skuldi gerast í juni 2024. Samanumtikið var niðurstøðan av skoðanini í 2022, at trygdarviðurskiptini ikki til fulnar samsvaraðu við krøvini í trygdarrundskrivinum, men at Vørn í ávísan mun fylgdi krøvunum. Grannskoðanin staðfesti 12 veikleikar, harav 3 vóru raðfestir høgt, 8 miðal og 1 lágt.

*Skoðanin staðfesti
KT-veikleikar.*

Sambært Vørn hevði grannskoðanarvirki hjálpt stovninum at gera váðameting, og var í holt við nýggja KT-skoðan av stovninum.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at KT-grannskoðanin varð útsett. Grannskoðanarviðirkið hevur kunnað um, at tey í næstum fara at leggja eina KT-skoðan á stovninum til rættis.

5.10 Landsverk (LG 2025/205-381)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Landsverk á høvuðskontu 5.38.1.02, við høvuðsdenti á undirkontu 35. Havnir. Eisini hava vit tikið afturíftur grannskoðanina fyrri 2024 av undirkontu 30. Landsvegahald, og undirkontu 40. Inntøkufíggað virksemini.

Í 2025 er játtanin til Havnir 5,2 mió.kr., sum er ætlað til at halda ferjulegur, gera lendis-skipanir á firðum og sundum, útvega vitan sum veður-, aldu- og streymmátingar v.m.

Roknskapartøl fyrri undirkontu 35. 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	2.506	1.833	1.968	2.092	2.780
Keyp av vørum og tænastum	827	891	795	1.172	1.777
Keyp av útbúnaði, netto	487	988	2.224	2.249	2.172
Leiga, viðlíkahald og skattur	446	580	300	250	305
Søla av vørum og tænastum	-162	-204	-277	-381	-241
Tilskot til einstaklingar	0	0	0	0	39
Innanh. flyt. millum almennar stovn. (útr.)	277	252	340	329	342
Innanh. flyt. millum almennar stovn. (innt.)	-412	0	-250	-722	-1.968
Tilsamans	3.968	4.339	5.099	4.990	5.206

Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum lønir og keyp. Vit høvdu onkrar viðmerkingar og spurningar um keyp, sum Landsverk hevur svarað.

Í 2025 hevur Landsverk keypt veðurstøðir fyrri 1,9 mió.kr., uttan at keypið hevur verið í útboði. Tey bóðu ikki um undantak, tí veitarin er einaumboð, og veðurstøðirnar eru tær einastu, sum halda til føroyska veðurlagið.

*Keyp ikki boðið út,
ella biðið um
undantak.*

Uppfylging av grannskoðanini 2024

Landsverk hevur dagført roknskaparreglugerðina frá 2022, og ætlar at senda hana til góðkenningar í heyst (2026).

Kundar, sum ikki hava gjaldsavtalu, skulu rinda frammanundan fyrri keyp av t.d. gróti og skervi. Við árslok 2024 áttu 900 kundar pening á. Landsverk hevur broytt manna-gongdirnar soleiðis, at tey, ið eiga pening á, fáa kontuavrit. 31. desember 2025 áttu færri kundar pening á, men saldan hjá fleiri er óbroytt síðani 2023 og 2024.

Ávísir kundar kunnu fáa kreditt. Tey, sum keypa fyrri meira enn 50 t.kr., skulu seta trygd fyrri skuldini. Í 2024 høvdu seks kundar sett trygdir, harav fimm teirra skyldaðu meira,

Landsverk hevur ikki hildið sín kreditt-politikk.

enn teir høvdu sett trygd fyri. 37 kundar skyldaðu meira enn 50 t.kr., og 22 kundar skyldaðu meira enn 100 t.kr.

Í yvirlitinum fyri 2025 eru somu kundar og somu trygdir, sum undanfarna ár, og tveir av teimum skylda meira, enn teir hava sett trygd fyri. Landsverk hevur ikki hildið sín kredittpolitikk, og fleiri kundar hava uttan trygd keypt fyri meir enn 50 t.kr. 39 kundar skylda meira enn 50 t.kr., og 27 skylda meira enn 100 t.kr.

Meirvirðisgjald

Spurt, hví stovnurin leggur meirvirðisgjald á vørur og tænastr til sín sjálvs, og hví sölum-VVG hjá Landsvegahaldinum er mótróknað keyps-MVG'num, heldur enn givið upp til TAKS sum sölum-VVG, svaraði Landsverk, at tey fóru at kanna tað nærri.

Gjaldstovan hevur svarað Landsverki, at sölum-VVG skal skrásetast sum sölum-VVG, og fakturering frá Landsverki til verkætlanir skal vera uttan MVG. Landsverk skal tó leggja MVG á sølu til aðrar deildir, tá ið stovnurin er í kapping við onnur.

Landsverk ætlaði at fáa málið um MVG-skrásetingina í rætta og fasta legu á heysti 2025.

Leiðslan á Landsverki er samd við Gjaldstovuna um, at alt sölum-VVG, eisini hjá Landsvegahaldinum, eigur at verða skrásett sum sölum-VVG, men tá koma ivamál um, hvussu keyps-MVG á rávørur í framleiðsluni skal bókast. Landsverk ætlar at hava fund aftur við Gjaldstovuna og TAKS í heyst (2026), áðrenn tey broyta manna-gongdirnar viðvíkjandi meirvirðisgjaldinum.

5.11 Innkomuvegur Tórshavn, løguj. (LG 2025/205-381)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað játtanina Innkomuvegur Tórshavn á høvuðs-kontu 5.38.1.05. Landið hevur við LI. nr. 143/2021 “um fíggarligan stuðul til nýggjan uttara ringveg í Tórshavn” játtað kommununi í mesta lagi 110 mió.kr. í stuðli.

Eftir avtalu millum Fígghjarmálaráðið og Tórshavnar kommunu frá juni 2021 fevnir verkætlanin um vegastrekið frá rundkoyringini oman fyri Sandvíkarhalla til Klingruna, frá Klingruni til Villingardalsvegin, frá Villingardalsvegnum umvegis ein tunnil til Hotel Føroyar, og frá Hotel Føroyum til Marknagilsvegin.

Landsverk var ikki við í avtaluni og vísti stjórnarráðunum á, at stovnurin helt, at avgerðir blivu tiknar, ið ikki vóru í samsvari við avtaluna, ið lógin byggir á. Stjórnarráðið, sum avtalupartur gjørdi av, um avtalan enn var galdandi, og um Landsverk kundi gjalda upphæddina út. Landsverk vísti á, at broytingarnar vóru ikki faktekniskar, har vegurin ikki longur helt standardir ella var tryggur, men Landsverk helt, at Tórshavnar kommuna gjørdi nakrar broytingar, ið seinni vildu gjørt tað truplari og dýrari hjá Landinum at gera nakrar verkætlanir, ið Landið hevur við í sínum framtíðarætlanum.

Í juli 2026 hevur landsstýrisfólkið í vinnumálum kunnað um, at til tess at framtíðar-tryggja farleiðina sum part av Innkomuvegnum, mælti Landsverk í íløguaætlanini til, at vegur var gjørdur frá Kaldbaksvegnum við Skarðshjalla og Sandvíkarhalla og niðan til Innkomuvegin. Tað vegastrekið er ikki við í avtaluni millum Fígghjarmálaráðið og Tórshavnar kommunu, tí tað hevði havt stóran meirkostnað við sær, og møguliga ikki verið neyðugt at gera, tí verandi innkomuvegur helst nøktar verandi tørvi.

Landsstýrisfólkið leggur afturat, at Tórshavnar kommuna hevur gjørt nakrar broytingar av linjuføringini, soleiðis at vegurin, sum nú er gjørdur, liggur ovarligari enn fyrst ætlað, sum sambært Landsverki dýrkar ætlaðu vegagerðina hjá Landsverki. Aðrar tillagingar eru eisini gjørdar.

Stuðul til Tórshavnar kommunu

Við játtaða stuðlinum til Tórshavnar kommunu eru nakrar treytir settar í lógina. Spurt, hvussu Landsverk hevur tryggjað sær, at treytirnar eru hildnar, svaraði leiðslan, at Landsverk og kommunurnar eru tilvitað um, at treytir eru bundnar at avtaluni, har kommunan ikki kann gera broytingar á avtalaða vegnum, uttan fyrst at hoyra Landsverk.

Landsgrannskoðanin hevur víst á, at Landsverk átti at fingið grannskoðanarvátan frá kommununi um, at stuðulin er brúktur til tað, hann er játtaður til.

Landsgrannskoðanin mælir til at fáa grannskoðanarvátan.

Í juli 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at umbønir um útgjöld verða undirritaðar av tveimum leiðandi persónum hjá kommununi, einum tekniskum leiðara og einum fíggarleiðara, sum vátta, at arbeiðið er gjørt, og at útreiðslurnar eru bókaðar rætt á verkætlanirnar í Búskaparskipan landsins. Landsstýrisfólkið vísir á, at grannskoðanarvátan kann útvegast í komandi verkætlanum.

5.12 Innkomuvegur Runavík, løgj. (LG 2025/205-381)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað játtanina Innkomuvegur Runavík á høvuðskontu 5.38.1.06. Landið hevur við LI. nr. 188/2020 “um fíggarligan stuðul til nýggjan Fjørueg í Runavík” játtað kommununi í mesta lagi 55 mió.kr. í stuðli. Til og við 2025 eru 29,4 mió.kr. goldnar.

Samlaði kostnaðurin fyri vegin er mettur at vera 99,2 mió.kr. Í november 2020 er avtala gjørd millum Fíggaráráðið og Runavíkar kommunu um nýggjan Fjørueg í Runavík. Áttalanin var, at verkætlanin skuldi vera liðug í 2024. Avtalan er í gildi til 31. desember 2045 til tess at tryggja, at treytirnar í § 1, stk. 4-6 í lógini framhaldandi skuldu vera galdandi, eftir at lógin er farin úr gildi. Fíggaráráðið kann tinglýsa avtaluna á matrikkulin, tá ið vegurin er liðugur.

Lógin nevnr eitt strekkið frá rundkoyringini í Rókini til Bakkavegin á Glyvrur, men kommunan valdi at deila strekkið upp, so alt var ikki gjørt beinanvegin. Runavíkar kommuna hevur í fleiri umførum samskipt við Landsverk um verkætlanina, og Landsverk fekk verkætlanina til viðmerkingar, áðrenn hon var sett í verk.

Landsverk sá seg ikki sum beinleiðis góðkenningarmyndugleika, men hevur víst á, at um tey høvdu hildið, at okkurt ikki var, sum tað átti, høvdu tey havt kunnað stjórnarráðið, ið var avtaluparturin. Eingin formlig góðkenning er, men Landsverk hevur gjøgnumgingið verkætlanina uttan viðmerkingar, og stovnurin hevur bert endurgoldið prosentvísan part av arbeiðinum, sum er gjørt. Tí er játtan enn tøk til tann partin av arbeiðinum í Runavík, ið ikki er byrjað.

Útgoldin stuðul frá 2023 til 2025:

	2023	2024	2025	Tilsamans
Bygging og löguframleiðsla	19.928	5.529	3.952	29.409

Landsverk hevur goldið stuðul út eftir umbønnum frá Runavíkar kommunu.

Landsgrannskoðanin mælti til, at Landsverk fær grannskoðanarvátan um, at stuðulin er brúktur til tað, hann er játtaður til. Landsstýrisfólkið vísti á, at umbønir um útgjöld verða undirritaðar av tveimum leiðandi persónum hjá kommununi, einum tekniskum leiðara og einum fíggarleiðara, sum vátta, at arbeiðið er gjørt og at útreiðslurnar eru bókaðar rætt á verkætlanirnar í Búskaparskipan landsins. Grannskoðanarvátan kann útvegast í komandi verkætlanum.

Sambært Landsverki er fyrri partur av verkætlanini liðugur, har vegurin verður gjørdur frá Bakkavegnum á Glyvrum til Gulasteinsveg í Saltangará.

Samsýningar til Landsverk

Landsverk hevur fingið 103 t.kr. av játtanini “Innkomuvegur Tórshavn” og 12 t.kr. av játtanini “Innkomuvegur Runavík”.

*Ivasamt, um
Landsverk kann bóka
egna løn á stuðul,
jættaður kommunum.*

Landsgrannskoðanin vísti á, at tað er ivasamt, um Landsverk kann bóka egna arbeiðsløn á stuðul, ið landið hevur jættað kommunum.

Í juli 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at tað er drúgv siðvenja hjá Landsverki at bóka arbeiðslønir, ið stovnurin beinleiðis hevur av at fyrisita fløgur, t.d. bygningar og vegir út á verkætlanirnar (høvuðskonturnar). Stuðulsjáttanirnar til at gera innkomu-vegirnar eru tó bert ætlaðar kommununum.

5.13 Stuðul til útoyggjar (LG 2025/205-382)

Stuðul til útoyggjar verður veittur á høvuðskontu 5.38.2.21 og verður goldin sambært løgtingslóg nr. 86/1998 um útjavningarstuðul til útjaðaraðki. Í 2025 er játtanin 1,5 mió.kr., sum eru ætlaðar til Strandfaraskip Landsins, Atlantsflog og Posta. Stovnarnir fáa eftir ætlan ávikavist 825 t.kr., 150 t.kr. og 525 t.kr. í stuðli.

Landsstýrisfólkini er heimilað at útlíkna part av meirkostnaðinum av at flyta olju og annan farm hjá fastbúgvandi í útjaðaraðkjum.

Stuðulin til Strandfaraskip Landsins er skrásettur sum inntøka fyri farmaflutning, sí yvirlit frá Strandferðsluni:

Øki	Ikki leigutúrar	Leigutúrar	Tilsamans
Fugloy/Svínoy	77.335	195.280	272.615
Hestur	11.330	75.480	86.810
Kalsoy	123.688	0	123.688
Mykines	125.210	0	125.210
Nólsoy	32.850	0	32.850
Skúvoy	86.043	45.833	131.876
Tilsamans	456.456	316.593	773.050

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað, um skrásetingarnar av stuðlinum lúka treytirnar í reglugerð frá 7. februar 2006. Einku var at finnast at.

5.14 Akstovan (LG 2025/205-384)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Akstovuna á høvuðskontu 5.38.4.01.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	9.647	9.998	10.318	10.724	12.702
Keyp av vørum, tænaðum og útbún.	7.450	6.955	6.993	7.623	9.295
Leiga, viðlíkahald og skattur	1.092	945	853	1.337	1.085
Søla av vørum og tænaðum	-174	-132	-122	-111	-129
Eftirlits- og umsýðingargjöld	-19	-5	-19	-52	-217
Kravd gjöld, bønir o.a.	-17.993	-18.324	-18.271	-19.824	-22.903
Innanh. flyt. millum alm. stovn. (útr.)	0	254	305	304	178
Tilsamans	3	-309	57	1	11

Lønir

Í desember 2025 áttu fleiri starvsfólk meira enn 40 tímar á. Tað kemur fyri, at neyðugt er hjá deildarleiðarum at biðja starvsfólk arbeiða yvir; tá fáa tey yvirtíðina goldna út. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lønarmál. Einkin var at finnast at.

Ferðing, innanlands

Landsgrannskoðanin kannaði ferðaútreiðslur innanlands og hevði onkrar viðmerkingar um dagpengar o.t. Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at Vinnumálaráðið fer at heita á Akstovuna um at taka málið upp við lønardeildina hjá Fíggjarmálaráðnum, fyri at finna eina loysn, herímillum hvussu Akstovan skal fýrisita dagpening, tímapening o.t.

Inntøkur o.a.

Akstovan kravur inn tænaðstugjöld, sum eru ásett í Ferðslulógini. Inntøkurnar verða bókaðar sjálvvirkandi frá kassanum hjá Akstovuni til Búskaparskipan landsins.

Søla av vörum og tænaðstum er rammur til nummarplátur, frálærutilfar og koblingsvátanir. Eftirlits- og umsjónaravgjöld eru ómaksgjöld fyri akfaraskrásetingar.

Inntøkurnar frá sýnsgjöldum verða kravdar saman við vektgjöldum og avroknaðar sjálvvirkandi.

Innheintan av skuld

Akstovan ger ikki umsýn og útflyggjar ikki skjøl o.a., uttan goldið er frammanundan.

Tværfærðir um árið sendir Akstovan áminningarskriv um veg- og umhvørvisgjald. Um skuldari ikki rindar, sendir stovnurin samlaða kravið til Sorinskrivaran, sum biður lögregluna taka nummarspøldrini.

Til tess at tryggja, at Akstovan fær sín ágóða, tá ið bilur er á veg at blíva burturbeindur, tinglýsir Akstovan nú krøv í Tingbókini.

Vegskattaskipanin

Í frágreiðingum okkara til løgtingsgrannskoðararnar hevur Landsgrannskoðanin áður umrøtt Vegskattaskipanina, m.a. at skuldarnir ikki vóru skrásettir í roknskapinum.

Skuldarar ikki skrásettir í roknskapinum.

Í 2024 greiddi landsstýrisfólkið frá, at Akstovan og Gjaldstovan høvdu havt fund um, hvussu debtorskipanin kundi gerast smidligari og meira gjøgnumskygd við serligum atlitum at innkassomálum, og hvussu tey frameftir skuldu umsitast.

Eina ferð um mánaðin stemmar Akstovan lista yvir samlaða skuld hjá øllum akførum við salduna í figgjarstøðuni á grein 20 "Inntøkur". Í august 2025, tá ið krøvini fyri vegskatt juli til desember vóru stovnað, var upphæddin sambært listanum 7,4 mió.kr. Upphæddin broytist, tá ið nýggj krøv verða send út.

Í februar 2026 hevði Akstovan ein lista, sum vísti salduna á skuldarum, sum Akstovan brúkar til at vátta, at saldan er røtt. Á listanum vóru eisini akfør, har eigarar áttu pening á. Við at taka ein nýggjan lista út, uttan ágóðarnar, vísti tað seg, at skuldin var millum 400 t.kr. og 500 t.kr. størri, enn Akstovan váttaði.

Fatanin hjá Landsgrannskoðanini er, at Akstovan til eina og hvørja tíð kann fara inn á einstaka skrásetta bilin og síggja, um álagdur vegskattur v.m. er goldin, men tey hava ikki eina heildarmynd, t.d. skuldaralista.

Samanumtikið má Landsgrannskoðanin enn eina ferð vísa á, at tað er ikki nøktandi, at Akstovan ikki bókar eftirstøður soleiðis, at til ber, til eina og hvørja tíð, at síggja, hvussu stór samlaða eftirstøðan er, skuld pr. skuldara, og hvussu gomul skuldin er. Eisini eigur ágóði at verða goldin út skjótast gjørligt.

Ikki nøktandi, at samlaða støddin á eftirstøðunum ikki sæst.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at Akstovan og Gjaldstovan eru samd um at lata ógoldin krøv hanga í Vegskattaskipanini, heldur enn at avskriva tey. Gjaldstovan (um)forritar skipanina, soleiðis at tað ber til at fáa útskriftirnar, sum Landsgrannskoðanin eftirlýsir.

Um krav verður avskrivað í Vegskattaskipanini, tí akfar skiftir eigara, verður nýtt krav stovnað í debitorskipanini hjá Gjaldstovuni. Krav verður bert avskrivað, tá ið tað hevur mist rættargildið, ella tá ið niðurstøðan er, at tað ikki er gjørligt at krevja peningin inn.

Fíggarstøða

Akstovan hevur fleiri peningastovnskontur. Landsgrannskoðanin hevur samanborið saldurnar á peningastovnskontunum við saldurnar í Búskaparskipan landsins 30. november 2025. Einkin var at finnast at.

KT-skipan og sáttmálar

Sambært avtalu við Talgildu Føroyar hevur Akstovan rindað $\frac{1}{4}$ av útreiðslunum til koyrikortpartin av Skjáltuni. Eftir at fleiri luttakarar eru komnir við í Skjáltuna, fellur árliga gjaldið hjá Akstovuni burtur frá 2026.

Akstovan er í holt við at uppstiga Meginskipanina. Arbeiðið er umfatandi og má gerast í stigum, m.a. er servaraskipanin flutt til annan veitara. Í hesum sambandi hevur stovnurin eisini gjørt váðameting, og sett fólk til at umsita KT og lögfrøðilig viðurskipti.

6. Uttanríkis- og vinnumál

6.1 Sendistovur (LG 2025/206-131)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað sendistovur á høvuðskontu 6.13.1.01. Saman við frágreiðing um “Sendistovur Føroya”, latin løgtingsgrannskoðarunum í februar 2026, hevur Landsgrannskoðanin greitt frá fíggarligu grannskoðanini av sendistovunum í Keypmannahavn og Washington. Frágreiðingin kann lesast á heimasíðuni hjá Landsgrannskoðanini.

6.2 Djóralæknatænastur (LG 2025/206-331)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað høvuðskontu 6.33.1.04 Djóralæknatænastur. Í 2025 er játtanin 750 t.kr., og er til at tryggja djóralæknahjálp alt samdøgrið.

Avtalan millum Heilsufrøðiligu Starvsstovuna og Djóralæknastovuna um djóralæknatænastur er upprunaliga frá 2006, og prísurin verður javnaður við pristalinum. Tænastan er skipað við telefonvaktarhaldi, gerandisdagar 16 tímar og vikuskiftis- og merkisdagavaktir 24 tímar. Fyrítøkurnar, Djóralæknatænastan og Djóralæknastovan, býta telefonvaktarhaldið ímillum sín.

Heilsufrøðiliga starvsstovan fær hvønn mánað rokningar frá fyrítøkunum, og áðrenn tey rinda út, samanbera tey tímarnar á rokningunum við samlaða tímatalið fyri mánaðin. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað útgjöld. Einkin var at finna at.

6.3 Landbúnaðarroyndir- og ráðgeving (LG 2025/206-332)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað høvuðskontu 6.33.2.01 Landbúnaðarroyndir og -ráðgeving, undirkontu 22. Grønmetisvelting, og undirkontu 45. Stuðulsfígging við virksemini.

Undirkonta 22. Grønmetisvelting

Grønmetisvelting er nýggj játtan, ið er ætlað til at seta gartnara í starv, sum skal stuðla undir og vegleiða bóndum og øðrum áhugaðum í at velja grønmeti. Játtanin er sambært Búnaðarstovuni liður í landbúnaðarpolitikkini fyri 2025 til 2035, har miðað verður eftir m.a. at økja tilvitskuna og menna vitan, útbúgving, gransking og royndir í landbúnaði. Í apríl 2025 setti Búnaðarstovan gartnara. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum gjøgnumgingið lönir og keyp. Einkin var at finna at.

Undirkonta 45. Stuðulsfígging við virksemini

Búnaðarstovan hevur 9 verkætlanir á undirkontuni. Landsgrannskoðanin hevur kannað 3 verkætlanir. Einkin var at finna at.

Grønmetisráðgevi, roknskapartöl 2024 til 2025:

	t.kr.	
	2024	2025
Lønir v.m.	249	0
Keypt av vörum, tænastrum og útbúnaði o.a.	91	560
Vanligar flytingarinntækur	-451	-700
Innanh. flyt. millum. almennar. stovn. (útr.)	110	140
Tilsamans	0	0

Í 2023 játtaði Uttanríkis- og vinnumálaráðið 525 t.kr. í stuðli, harav 451 t.kr. eru rakstrarfærðar 2024.

Hoyturkan, roknskapartöl 2024 til 2025:

	t.kr.	
	2024	2025
Lønir v.m.	12	0
Keypt av vörum, tænastrum og útbúnaði	737	0
Vanligar flytingarinntækur	-749	0
Tilsamans	0	0

Í 2023 játtaði Uttanríkis- og vinnumálaráðið 750 t.kr. í stuðli. Í 2024 keypti stovnurinn eitt turkiannlegg til verkætlanina fyri 700 t.kr. Ráðið setti ikki, at verkætlanin var komin nóg langt til at lúka treytirnar fyri útgjalding, og tí var stuðulstilsøgnin stöðlað til endan av 2025. Sambært Búnaðarstovnunum er tekniska útgerðin nú ment liðug, og Búnaðarstovan skal lata ráðnum eina verkætlanarfrágreiðing.

NANSW24, roknskapartöl 2024 til 2025:

	t.kr.	
	2024	2025
Lønir v.m.	8	0
Keypt av vörum og tænastrum, leiga o.a.	451	1
Keypt av útbúnaði, netto	-200	0
Flytingarinntækur	-120	0
Tilsamans	140	1

Í 2024 skipaði Búnaðarstovan fyri ráðstevnu um ull og fekk í tí sambandi 200 t.kr. í luttøkugjaldi. Eisini fekk stovnurinn 20 t.kr. í stuðli frá Tórshavnar kommunu, 50 t.kr. frá Búnaðargrunninum, og 50 t.kr. vóru játtaðar í stuðli frá NORA.

6.4 Landbúnaðarstuðul (LG 2025/206-332)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað undirkonturnar 01. Mjól, 04. Stráfóður og 12. Seyðakanningar á høvuðskontu 6.33.2.10 Landbúnaðarstuðul. Landbúnaðarstuðul er veittur við heimild í LI. nr. 18/1961 “um studning til frama fyri húsdýraalingina og húsdýrahaldið v.m.”, LI. nr. 32/2003 “um landbúnaðarstuðul”, og K. nr. 76/2018 “um stuðul til landbúnaðin”.

Í mai 2025 er komin nýggj lóg um landbúnaðarstuðul.

Undirkonta 01. Mjól

Í 2025 eru 7,2 mió.kr. goldnar í mjólkastudningi. Studningur verður latin til mjól, sum er í 1. flokki, og til flutning av mjól til lóggilt mjólkavirki. Studningurin verður útgoldin mjólkavirki sambært váttaðum innvígjarlista.

Búnaðarstovan fremur eftirlit og tryggjar sær, at reglurnar eru hildnar, við hvørt ár at fáa grannskoðaðan roknskap frá Mjólkavirki Búnaðarmanna.

Landsgrannskoðanin hevur sæð grannskoðaða roknskapin. Einkin var at finnast at.

Undirkonta 04. Stráfóður

Í 2025 eru latnar 6 mió.kr. í studningi til stráfóður. Studningur verður latin til føroyskt framleitt stráfóður, ið verður brúkt í neyta- og seyðahaldinum. Studningur kann vera treytaður av, at fóðrið lýkur ásett góðskukrøv frá Búnaðarstovuni.

Búnaðarstovan tekur stakroyndir millum umsøkjararnar og fer á staðið at kanna, um góðskukrøvini eru lokin og upplýsingarnar eru rættar. Stakroyndirnar fyri 2025 vóru av ávísum orsökum ikki tiknar fyrr enn í januar 2026, og stráfóðurstuðulin fyri roknskaparárið 2025 er eftirsíðan rindaður. Í 2024 kannaði Búnaðarstovan stráfóður úti hjá øllum umsøkjarum. Tað hevur hent seg, at stuðul ikki er goldin, tí góðskan á stráfóðri ikki var nøktandi.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað, um Búnaðarstovan hevur fingið roknskapir frá stuðulsmóttakarum, og um stuðulin er greitt tilskilaður. Einkin var at finnast at.

Undirkonta 12. Seyðakanningar

Í 2025 eru goldnar 394 t.kr. til seyðakanningar. Játtanin er til at basa og fyribygja ridluskriða. Í 2025 hevur Heilsufrøðiliga starvsstovan yvirtikið játtanina frá Búnaðarstovuni.

Saman við Búnaðarstovuni ger Landsdjóralæknin ein lista yvir teir hagar, ið kunnu fáa ókeypis kanningar.

Kanningin fer fram við, at bóndin fær útflyggjað ein posa við útgerð til at taka sýn, sum hann letur kanningarstovuni hjá Heilsufrøðiligu starvsstovuni. Kanningarstovan letur Landsdjóralæknanum úrslitið, sum bóndin fær avrit av.

Kanningarstovan ger rokningar fyri sýn, ið verða goldnar av játtanini til seyðakanningar. Landsdjóralæknin góðkennir og vátar rokningar, og stjórin á Heilsufrøðiligu starvsstovuni leysgevur.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað listan hjá Landsdjóralæknanum, um matr.nr. og tal av brundum á listanum samsvara við kanningaryvirlitið. Einkin var at finnast at.

6.5 Átøk til at menna nýskapan og framleiðslu av føroyskum matvørum (LG 2025/206-332)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað játtanina á høvuðskontu 6.33.2.17 Átøk til at menna nýskapan og framleiðslu av føroyskum matvørum, undirkontu 03. Grønmetisframleiðsla. Í 2025 er játtanin 1 mió.kr.

Stuðulin verður umsitin eftir reglugerð “um stuðul til landbúnaðarframleiðslu”, frá oktober 2025. Um verkætlan dregur út, ber til at støðla játtanina, vanligu upp í eitt ár.

Búnaðarstovan ger saman við luttakandi pørtunum skrivliga samstarvsavtalu. Vinnu-málaráðið rindar stuðul út, tá ið tey hava móttikið roknskap og frágreiðing um verkætlan.

Í 2025 eru 100 t.kr. inntøkuførðar frá játtaðum stuðli í 2024. Orsøkin er, at verkætlanin Veltan, í samstarvi við Búnaðarstovuna, fekk játtaðar 800 t.kr. í stuðli, sum vórðu støðlaðar, og roknskapurin vísir, at 700 t.kr. eru brúktar í 2025.

Í november 2025 hevur Vinnumálaráðið lýst eftir verkætlanum, har treytin fyri stuðlinum er, at verkætlanir skulu hava til endamáls at økja framleiðsluna av og tilvitskuna um føroyskt grønmeti. Inn komu 9 umsóknir um tilsamans 3,3 mió.kr. Seks umsøkjjarar fingi játtaðan stuðul. Tey, sum fingi stuðul í 2025, eru:

	t.kr.
Bókadeild Føroya Lærarafelags	62
Tann Grøna Matveitingin v.fl.	258
Vága kommuna	400
Velbastaðar skúli	20
Matfrøði	250
Tann Grøna Matveitingin	10
Tilsamans	1.000

Landsgrannskoðanin hevur kannað, um umsóknirnar lúka ásettu treytirnar. Einkin var at finnast at.

6.6 Sjóvinnustýrið (LG 2024/206-351)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Sjóvinnustýrinum á høvuðskontu 6.35.1.08.

Roknskapartøl 2021 til 2025, býtt á undirkontur:

	2021	2022	2023	2024	2025
Skipaskrásetingin	478	478	556	615	307
Skipaefirlitið	8.712	8.462	8.742	8.742	9.333
Havnaeftirlit við fremmandum skipum	2.050	1.650	1.900	1.550	1.606
Vitaverk og sjóuppmörking	0	0	0	2.650	6.100
Tilsamans	11.240	10.590	11.198	13.556	17.345

Landsgrannskoðanin kannaði nøkur størri keyp, harav nøkur vóru boðin út.

Ikki øll størri keyp boðin út.

Stovnurin hevði keypt KT-útgerð frá einari fyrirkøku, uttan at keypið var boðið út, herundir "Flotin sýnsskrá" og "Greining av reiðaríportali" fyri tilsamans 160 t.kr. Flotin sýnsskrá var víðari menning av verandi skipan, og tað var ikki møguligt hjá øðrum veitarum at fremja loysnina.

Í 2022 bað Sjóvinnustýrið KT-fyrirkøku um somu greining av Reiðaríportali og keypti tá eina "demo" av portalinum. Verkætlanin steðgaði upp, tí eftir nógvar fundir bar ikki til hjá KT-fyrirkøkuni at fáa dátur úr forritinum Flotin, sum fyrra fyrirkøkan hevði ment.

Í juli 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at veitarin síðan hevur fingið atgongd til dáturnar.

Ivasamt, um almennar reglur eru hildnar.

Sjóvinnustýrið rindaði aðrari KT-fyrirkøku 239 t.kr., harímillum 156 t.kr. um árið fyri rakstrargjald av Teyggjuni. Gjaldið var fyri at viðlíkahalda førleikarnar hjá einum mennara hjá fyrirkøkuni, til tess at skipanin altíð var virkin. Landsgrannskoðanin ivaðist í, um tað var í samljóði við almennu reglurnar, tá ið ein stovnur rindaði fyri at halda førleikarnar hjá starvsfólki í einari fyrirkøku viðlíka.

Í juli 2026 hevur landsstýrisfólkið víst á rakstrar- og viðlíkahaldsavtaluna, sum var gjørd við KT-fyrirkøkuna. Sambært avtaluni skal fyrirkøkan hava fólk tøkt til rakstur og viðlíkahald, og tey fólkini skulu hava neyðugan og hollan kunnleika og førleika til skipanina og eindirnar, sum eru veittar til skipanina. Vinnumálaráðið heldur, at tað kann tulkast sum, at Sjóvinnustýrið rindar fyri at førleikamenna starvsfólk í fyrirkøkuni, men Vinnumálaráðið skilir ásetingina soleiðis, at tað er KT-fyrirkøkan, sum tryggjar avtalupartinum, at felagið hevur fólk tøkt, sum hava førleika til at tryggja, at skipanin koyrir.

6.7 Gransking innan aliðkið (LG 2025/206-361)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað høvuðskontu 6.36.1.06 Gransking innan aliðkið.

Sambært figgjarlógini verður partur av tøkugjaldinum frá alivinnuni raðfestur til at granska, m.a. avleiðingarnar, sum aling hevur fyri vistfrøðina á føroyskum firðum og áum. Í 2025 er upphæddin oyramerkt til at kanna, um samanhangur er millum laksa-aling og støðuna hjá upsastovninum undir Føroyum, og til verkætlan hjá Føroya Sílaveiðufelag at betra um umstøðurnar hjá felagnum at seta út fisk í føroysku áirnar. Fram eftir er ætlanin at flyta játtanina til Granskingarráðið at umsita.

Vinnumálaráðið hevur játtað P/f Firum og Havstovuni 500 t.kr. hvør til verkætlanina “at kanna samband millum laksaaling og upsa”. Játtanin er støðlað.

Í juni 2025 hevur Vinnumálaráðið goldið 1 mió.kr. til Føroya Sílaveiðufelag. Ráðið hevur fingið frágreiðing um virksemi felagsins í farna árið, men hevur ikki fingið grannskoðaðan roknskap og protokoll, tó at freistin var 1. apríl 2026.

*Tíðarfreist í kunngerð
ikkil hildin.*

Landsstýrisfólkið hevur kunnað um, at stjórnarráðið hevur fingið eina statusfrágreiðing um virksemið, og av tí at verkætlanin ikki var liðug í 2025, men heldur fram í ár, hevur ráðið givið felagnum freist at lata ráðnum grannskoðaðan roknskap og frágreiðing í seinasta lagi við ársenda 2026.

6.8 Export Faroe Islands (LG 2025/206-371)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað høvuðskontu 6.37.1.05 “Export Faroe Islands”. Sambært viðmerkingunum í figgjarlógini er endamálið við játtanini at seta fokus á útflutning úr Føroyum í samstarvi við privatar føroyskar vinnufyrirøkur. Í 2025 eru 500 t.kr. játtaðar, og 400 t.kr. eru brúktar.

Til luttøku í tiltakinum World Expo í Osaka eru goldnar 150 t.kr. Seint í 2024 fekk Vinnumálaráðið kunning um, at tey kundu luttaka og fáa pláss í danska skálanum til “Føroyskar dagar”. Vinnumálaráðið legði, í samstarvi við Vinnuhúsið, dent á, at fleiri stórar vinnugreinar vóru umboðaðar, og at talan var um fyrirøkur, ið kundu fáa gagn av ráðstevnuni.

Millum luttakandi virkini vóru triggjar føroyskar privatar fyrirøkur og SEV. Harumframt luttók ein tónleikari.

Vinnumálaráðið hevur goldið Vinnuframa 250 t.kr. sum part av samstarvsavtalu um TONIK 2026. Export Faroe Islands hevur síðani 2023, saman við øðrum, skipað fyri TONIK-ráðstevnuni, sum er samstarv millum Hugs kotið, Vinnuframa, Framtak og Íverksetarahúsið. Vinnumálaráðið heldur, at játtanin á henda hátt gagnar flestum fyrirøkum.

6.9 Vinnuframi (LG 2025/206-372)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað umsitingina av høvuðskontu 6.37.2.02 Vinnuframi. Vinnuframi er eksternur grunnur í landsroknskapinum, ið virkar sambært LI. nr. 81/2001 “um Vinnuframagrund” og hevur til endamáls at styrkja og fjøltátta føroyskt vinnulív og menna burðardyggar føroyskar fyrirøkur v.m. Í 2025 er stuðulin til Vinnuframa 3 mió.kr.

Stuðul, sum Vinnuframi letur, kann ikki nýtast til rakstur ella íløgur, og sambært ráðnum tryggja tey sær, at reglan verður hildin, við at umsøkjari í umsóknini skal lýsa endamálið við stuðlinum. Vinnumálaráðið rindar stuðulsupphæddina út í einum, tá ið ráðið hevur fingið avrit av grannskoðaða roknskapinum og grannskoðanarprotokollini fyri árið fyri.

Ráðið hevur móttikið ársroknskapin fyri 2025 til tíðina. Sum part av eftirlitinum, gjøgnumgongur ráðið tilfarið frá grunninum og grannskoðaranum. Stuðulin frá landinum er inntøkuførdur og sæst sum serstøk nota í roknskapinum hjá Vinnuframa.

6.10 Endurgjald til skipasmíð (LG 2025/206-372)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Endurgjald til skipasmíð á høvuðskontu 6.37.2.04. Í 2025 er játtanin 5,95 mió.kr. Heimildin at lata stuðul er í LI. nr. 73/1996 og nágreinað í K. nr. 61/2002. Vinnuframi umsitir játtanina.

Landsstýrisfólkið kann veita føroyskum skipa- og bátasmíðjum 8% í stuðli av sáttmála-prísinum til nýbygging og umbygging av skipum v.m. Til nýbygging kann stuðul játtast, tá ið sáttmálaprísurin er 0,3 mió.kr. ella hægri, og til umbyggingar v.m. kann stuðul játtast, tá ið sáttmálaprísurin er 3 mió.kr. ella hægri.

Treytirnar fyri at fáa stuðul eru, at umsókn skal sendast Vinnuframa saman við neyðugum fylgiskjølum, áðrenn farið verður undir at byggja, herundir undirskrivaður byggisáttmáli.

Vinnuframi rindar stuðul, tá ið løggildur grannskoðari hevur váttað uppgerð av stuðulsgrundarlagnum, umframt at skjalprógv eru fyri neyðugum góðkenningum frá tí almenna og/ella klassa og váttan um, at eigarin hevur yvirtikið farið. Vinnuframi kann krevja innlit í skjøl hesum viðvíkjandi og í avrokningina. Avgerðir hjá Vinnuframa kunnu ikki kærast til hægri fyrisitingarmyndugleika.

Vinnuframi skal hava innlit í øll viðurskipti, sum eru viðkomandi fyri at veita stuðulin, og í tí sambandi skulu umboð fyri grunnin hava atgongd til smíðjuna. Vinnuframi kann útvega sær serkøna hjálp til ráðgeving og til at hava eftirlit við byggimálum, sum stuðul er játtaður til.

Játtanar- og roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Stuðul til vinnu	6.839	12.166	665	21.491	5.950
Játtan	7.550	13.200	6.300	21.491	5.950

Søguliga eru stór sveiggj í játtanum og útgjöldum. Tað kemst av, at bert nakrir fáir veitarar eru fevndir av skipanini. Tey ár, fá arbeiði eru fevnd av skipanini, verður játtanin lítil. Tá ið fleiri skip skulu byggjast ella umvælast samstundis, kann játtanin vaksa nógv.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað, um treytirnar fyri endurgjaldi eru hildnar, og um eftirlitið er nøktandi. Einkin var at finnast at.

6.11 Filmshús (LG 2025/206-372)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað játtanina Filmshús á høvuðskontu 6.37.2.12. Reglurnar um virksemd hjá Filmshúsinum eru í LI. nr. 72/2017 og í K. nr. 108/2017. Filmshúsið hevur heimild at hava inntøkur í sambandi við virksemd.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	<i>t.kr.</i>				
	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	713	694	909	738	961
Keyp av vørum, tænaðum, útbúnaði o.a.	810	961	1.062	1.252	1.038
Søla av vørum og tænaðum	-30	-67	-122	-8	-138
Flytingarinntøkur st.kt. 63 og 65	0	-69	0	0	-11
Inn. flyt. millum alm. stovn (netto)	100	100	100	25	225
Tilsamans	1.593	1.620	1.950	2.006	2.076

Í januar 2025 hevur Filmshúsið gjørt avtalu við Vinnuframa um m.a. at rinda 225 t.kr. um árið fyri umsitingina.

Trý fólk eru í stýrinum fyri Filmshúsið, sum setir leiðara til at hava dagligu leiðsluna. Fíggjarmálaráðið hevur ásett samsýningar til stýrslimir. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lønir og fundarpening. Einku var at finnast at.

Í 2025 eru inntøkurnar 138 t.kr. av atgongumerkjaskulu og skeiðsvirksemi. Skeiðini eru ikki ætlað at geva yvirskot, men at førleikamenna fólk í føroysku filmsvinnuni.

Meginparturin av tænaðuveitingunum eru keyptar frá sjálvstøðugum vinnurekandi, ið eru knýtt at filmsvinnuni í Føroyum.

Umleið 200 t.kr. eru latnar til Barnafilmsfestivalin, hvørs endamál m.a. er at menna tilvitið um føroyska málið í filmshøpi. Filmshúsið hevur eisini verið partur av tiltakinum World Expo í Osaka í Japan, ið hevur til endamáls at varpa ljós á Føroyar úti í heimi.

Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum ferðaútreiðslur, og um reglurnar um tænaðuferðir uttanlands eru hildnar. Bert smávegis viðmerkingar vóru.

6.12 Endurgjald til filmsverkætlanir (LG 2025/206-372)

Játtanin til Endurgjald til filmsverkætlanir er á høvuðskontu 6.37.2.14. Reglurnar um afturbering eru í LI. nr. 170/2017, og nærri reglur fyri fyrising av skipanini eru í K. nr. 61/2020.

Framleiðslufeløg kunnu fáa afturberið partar av góðkendum útreiðslum, hildnar í Føroyum, til góðkendar filmsverkætlanir. Afturberingin kann í mesta lagi vera 25% av nevndu útreiðslum og í mesta lagi 5 mió.kr. Tó kann afturberingin vera størri, um játtan fæst til tað í fíggjarlóg.

Stýrið fyri Filmshúsið tekur avgerðir um afturbering og kann leita sær fakkøna hjálp. Avgerðirnar hjá stýrinum eru endaligar og kunnu ikki kærast til annan myndugleika.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	<i>t.kr.</i>				
	2021	2022	2023	2024	2025
Stuðul til vinnu	200	200	1.800	2.751	1.800

Í 2025 hevur Vinnuframi borið tveimum filmsverkætlanum pening aftur vegna útreiðslur. Fíggjarætlanin hjá aðrari var 23,5 mió.kr., harav 7,9 mió.kr. eru hildnar í Føroyum. Verkætlanin fekk 1,9 mió.kr. afturbornar í 2025 og 2026.

Onnur verkætlanin hevði fíggjarætlan, sum var 10 mió.kr., harav 4,8 mió.kr. skuldu haldast í Føroyum. Í 2025 fekk verkætlanin 1,2 mió.kr. afturbornar.

Landsgrannskoðanin hevur kannað, um treytirnar í kunngerðini eru fylgdar og gjøgnumgingið umsóknirnar og játtanirnar fyri 2025. Einkin var at finnast at.

6.13 Tónleikaútflytningsstova (LG 2025/206-372)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað høvuðskontu 6.37.2.15 Tónleikaútflytningsstova. Tónleikaútflytningsstovan virkar sambært LI. nr. 185/2018 og K. nr. 33/2019.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
	<i>t.kr.</i>				
Lønir v.m.	738	711	782	773	793
Keyp av vørum, tænastrum, útbún. og leiga	448	371	531	664	918
Stuðul til annað virksemin	0	0	0	50	0
Søla av vørum og tænastrum, flytingarinnt.	-277	-158	-1	0	-160
Inn. flyt. millum alm. stovn (netto)	100	100	100	75	225
Tilsamans	1.009	1.025	1.413	1.561	1.775

Í stýrinum fyri Tónleikaútflytningsstovuna eru fyra limir. Stýrið setir leiðara og onnur starvsfólk. Fíggjarmálaráðið hevur ásett fundarsamsýningarnar. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lönir og útgóðan fundarpening. Einkin var at finnast at.

Stovnurin hevur luttikið í tiltøkum og verkætlanum so sum Iceland Airwaves 25, og Norden í Mexico. Í 2025 eru 141 t.kr. inntøkuførðar í sambandi við verkætlanina Norden í Mexico, ið er stuðlað av Nordisk Kulturfond. Fyri limagjöld til felagsskapir eru góðnar 138 t.kr.

Við stakroyndum kannaði Landsgrannskoðanin ferðaútreiðslurnar, og um reglurnar um tænastruferðir uttanlands eru hildnar. Vit høvdu bert smávegis viðmerkingar.

Í november 2024 gjørdi stovnurin umsitingaravtalu við Vinnuframa, sum tey rinda 225 t.kr. fyri um árið.

6.14 Føroya Altjóða Skipaskrá, FAS (LG 2021/220-521)

Í undanfarnum frágreiðingum hevur Landsgrannskoðanin umrøtt grannskoðan av Føroya Altjóða Skipaskráseting (FAS).

Í 2022 greiddi landsstýrisfólkið frá, at stjórnarráðið og Sjóvinnustýrið vóru í holt við at endurskoða ásetingar í FAS-lógini. Ætlanin var at áseta í FAS-lógini meira ítøkilig og herð krøv til umboðsfólk hjá eigarum, sum vóru búsitandi uttanlands, soleiðis at umboðsfólk í størri mun kundu ábyrgdast, um viðurskipti mótvegis myndugleikum ikki fóru rætt fram. Um størri ábyrgd fór at hvíla á umboðsfólkum kundi væntast, at tey í størri mun fóru at tryggja sær, at tey ikki umboðaðu feløg, har vandi var fyri sambandi við ivasamt virksemin.

Í 2024 greiddi Umhvørvis- og vinnumálaráðið frá, at ætlanin framvegis var at endurskoða reglurnar og herð krøvini til umboðsfólk v.m. Í august 2025 kunnaði ráðið um, at tey arbeiddu við málinum.

Lógin er ikki broytt.

7. Barna- og útbúgvingarmál

7.1 Barnavernd (LG 2025/207-213)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað lógarbundnu játtanina til Barnavernd á høvuðskontu 7.21.3.01, undirkontu 04. Heimild at gjalda barnaverndarútreiðslur er í LI. nr. 18/2005 “um Barnavernd”, sum seinast broytt við LI. nr. 54/2026.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Tilskot til einstaklingar	4.559	8.055	6.864	8.050	5.042
Fl. frá kommununum til landið	-1.110	-1.676	-1.160	-1.178	-970
Tilsamans	3.449	6.379	5.704	6.872	4.072

t.kr.

Játtanin er til at rinda útreiðslur av stovnsuppihaldi uttanlands fyri børn og ung upp til 18 ár og í summum førum 23 ár, tá ið einki nøktandi stovnspláss er í Føroyum.

Kommunurnar umsita stóran part av barnaverndarøkinum. Tá ið børn skulu setast á stovn uttanlands, finna kommunalu barnaverndirnar hóskaði samdøgursstovn og gera avtalur um kostnað, skúlatilboð o.a. Barnaverndirnar leggja málini fyri Føroya Kærustovn, sum tekur avgerðir og ansar eftir, at børnini verða sett á rættan stovn.

Kommunurnar umsita stóran part av barnaverndarøkinum.

Kærustovnurin boðar Almannerkinum frá, hvørji børn eru sett á stovnsuppihald uttanlands, hvat kostnaðurin er, og hvussu samvera, sum Almannerkið rindar, skal vera millum børn og foreldur ella avvarðandi. Barnaverndirnar gera kostnaðarætlanir fyri stovnsuppihald, herundir hvørjar útreiðslur eru til eftirlitsvitjanir og samveru. Almannerkið rindar stovnsuppihaldið og endurrindar kommununum fyri ferðing og uppihald hjá avvarðandi. Almannerkið kannar, um útreiðslurnar samsvara við avgerðirnar hjá Kærustovninum.

Almannerkið endurrindar kommunum ferðing og uppihald hjá avvarðandi.

Stovns gjöld og ferðaútreiðslur

Í 2025 hevur Almannerkið rindað 4.929 t.kr. í stovns gjaldi fyri tvey børn og skúlatilboð fyri annað barnið. Stovnarir senda hvønn mánað rokningar til Almannerkið, sum sendir tær til kommunurnar at vátta.

Landið heldur neyðugar og rímligar ferðaútreiðslur, t.e. ferðaseðlar, gisting, mat og flutning. Sambært vegleiðing frá Almanneráráðnum eru almennu reglurnar um tænastruferðir uttanlands galdandi. Landið rindar í mesta lagi fyri tað, sum Føroya Kærustovnur hevur ásett. Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum ferðaútreiðslur. Einkin var at finnast at.

Brúkaragjöld

Í K. nr. 4/2007 er ásett brúkaragjald, sum barnaverndarøkini rinda til landið. Fyri hvørt barn rindar avvarðandi barnaverndarøki tað, ið svarar til mestu samsýning til fosturforeldur at óvanliga truplum børnum, tá ið fleiri enn tvey børn eru í somu fosturfamilju,

Barnaverndarøkini rinda 1.141 kr. um samdøgrið fyri hvørt barn.

sambært kunngerðini um samsýning til fosturforeldur. Samsýningin er 1.141 kr. um samdøgrið fyri hvørt barn.

7.2 Undirvísingarástýrið (LG 2025/207-231)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Undirvísingarástýrið á høvuðskontu 7.23.1.02, undirkontu 20. Vanligt virksema og undirkontu 23. Erasmus+.

Roknskapartøl 2021 til 2025, undirkonta 20:

	2021	2022	2023	2024	2025
					<i>t.kr.</i>
Lønir	6.613	7.817	8.463	9.322	9.784
Keyp av vørum, tænastum og útb.	2.497	2.345	2.518	2.776	2.487
Ymsar inntøkur/útreiðslur netto	184	51	11	-69	0
Flytingarinntøkur úr útlandinum	-60	-190	-220	-321	-202
Innanh. flyt. ml. alm. stovn. netto	159	160	46	-104	-357
Tilsamans	9.393	10.183	10.818	11.604	11.712

Roknskaparreglugerðin er ikki góðkend.

Í 2025 hevur Undirvísingarástýrið dagført roknskaparreglugerðina fyri stýrið og stovnarar undir tí. Stjórnarráðið hevur ikki góðkent reglugerðina, men stovnurin arbeiðir eftir ásetingunum í henni. Undirvísingarástýrið tekur undir við tilmælinum um at seta reglur um inntøkur og nærri ásetingar um nýtslu av gjaldkorti í roknskaparreglugerðina.

Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum lønir og keyp. Einkin var at finnast at lønunum, men stovnurin biður ikki altíð um tilboð upp á keyp.

Kunningartøkni

Í 2025 eru KT-viðurskiftini hjá Undirvísingarástýrinum skoðað av góðkendum KT-grannskoðara. Skoðanin fevnir ikki um Kervi+, sum er nýggj lestrarfyrirlesingarskipan til undirvísingarkerkið. Kervi+ er í menning, og Undirvísingarástýrið hevur biðið um skoðan av skipanini.

Nøkur KT-tilmæli eru opin.

Sambært skoðanarfrágreiðingini vóru nøkur tilmæli opin. Undirvísingarástýrið vísir á, at neyðug játtan krevst fyri at loysa eitt av høgt raðfestu tilmælunum.

Í mai 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at Mentamálaráðið hevur fingið eitt tilmæli frá Undirvísingarástýrinum um at menna nýggja KT-umsitingarskipan til Studna.

Erasmus+

Erasmus+ er eitt ES samstarv, har endamálið er at styrkja útbúgving, ungdómsarbeiði, ítrótt og lívlanga læring. Undirvísingarástýrið arbeiðir við at fáa føroyskan limaskap í Erasmus+, og arbeiðir fram ímóti at kunna luttaka frá 2028.

Í 2025 og 2026 eru játtaðar ávikavíst 800 t.kr. og 1.124 t.kr. til verkætlanina. Landsgrannskoðanin hevur kannað roknskapin fyri 2025. Einkin var at finnast at.

7.3 Nám (LG 2024/207-231)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Námi á høvuðskontu 7.23.1.18, undirkontu 24.

Roknskaparreglugerðin var frá 2017. Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at reglugerðin ætlandi verður góðkend í ár.

Roknskapartöl fyrri Nám og Prófstovuna 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Nám	18.884	18.723	19.290	21.010	20.478
Próvtøkur	11.335	11.577	12.214	12.944	13.029
Tilsamans	30.218	30.300	31.504	33.954	33.507

t.kr.

Nám hevði partvís gjørt innanhýsis roknskapir, við at tey skrásettu útreiðslur til hvørja útgávu av bókum sær á staðatættir, men skrásettu ikki inntøkurnar á staðatættir. Innanhýsis roknskapirnir vóru tí ikki sambært reglunum.

Innanhýsis roknskapirnir eru ikki sambært reglunum.

Landsstýrisfólkið hevur greitt frá, at Nám er ikki komið á mál við at staðfesta, hvørjar innanhýsis roknskapir Nám hevur tørv á.

Leiga av listaverkum

Í 2024 rindaði Nám fyrri leigu av 35 listaverkum frá BankNordiksavninum. Stovnurin hevði sáttmála við savnið frá 2018, har leiguupphæddin var 4,5% av tí til eina og hvørja tíð galdandi tryggingarvirði á viðkomandi listaverkum.

Nám hevði ikki gjørt ískoyti til sáttmálan, men vísti á, at tá ið tey finga rokning fyrri leigu, kannaðu tey, um málningarnir vóru hjá Námi. Landsgrannskoðanin mælti til at skráseta málningarnar sum ogn hjá øðrum.

Nám fyrisitur ogn hjá øðrum.

Landsstovnar mugu ikki fyrisita ogn og skuld hjá øðrum enn hjá landinum, uttan so at heimild er fyrri tí, ella ein avtala um tað er gjørd við stjórnarráðið ella javnsettan myndugleika.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at í dagfórdu roknskaparreglugerðini hjá Námi verður upplýst, at Nám leigar listaverk frá BankNordiksavninum. Mentamálaráðið skal góðkenna roknskaparreglugerðina, og verður tað í tí sambandi formliga góðkent, at Nám leigar umrøddu listaverk. Listaverkini eru ikki skrásett í fíggarstøðuni hjá Námi, men yvirlikt yvir verkinum er skrásett í journalskipanini.

Roknskaparmeginreglur og tíðaravmarkingar

Grundreglan sambært roknskaparkunngerðini er, at útreiðslur og inntøkur, sum stava frá vørum og tænastuveitingum, skulu verða skrásettar, tá ið tær eru latnar. Í 2019 broytti Nám uppgerðarhátt frá at støðla útreiðslur til bókaframleiðslu sum arbeiði í gerð til at bóka útreiðslur og inntøkur í roknskaparárinum, sum tær hoyra til.

Í 2024 fór stovnurin aftur til skipanina at støðla, og støðlaði nú “størri útgávur”. Nám minkaði útreiðslurnar í 2023 við 2,5 mió.kr. við at flyta upphæddir frá rakstri til fíggarstøðu og bókaði upphæddirnar sum útreiðslur í 2024.

Í 2024 minkaði Nám rakstrarútreiðslurnar 3,5 mió.kr. við at flyta tær til fíggarstøðuna. Nám hevði viðgjørt roknskaparháttin í tøttum samskipti við stjórnarráðið og helt ikki, at roknskaparhátturin var broyttur.

Í 2025 greiddi landsstýrisfólkið frá, at stjórnarráðið var í iva um, um roknskaparhátturin at støðla útreiðslur til bókur í gerð og at bóka upphæddirnar sum goymslu, tá ið bókin kom út, aftur skuldi brúkast.

Nám broytt roknskaparhátt fleiri ferðir.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at í sambandi við dagføringina av roknskaparreglugerðini hava Nám og Mentamálaráðið umrøtt roknskaparháttin, har útreiðslur til bókaframleiðslu eru støðlaðar sum arbeiði í gerð. Nám hevur ikki brúkt henda roknskaparháttin síðani 2024, og eru útreiðslurnar til útgávnar síðani tá bókaðar í roknskaparárinum, sum tær hoyra til. Ein avgerð um endaliga roknskaparháttin hesum viðvíkjandi verður tikin í sambandi við, at roknskaparreglugerðin verður góðkend.

7.4 Próvtøkur (LG 2025/207-231)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað Próvtøkur á hövuðskontu 7.23.1.18, undirkontu 25. Prófstovan tekur sær av próvtøkuhaldi í fólaskúlanum, miðnámi, marítimu skúlunum, heilsuskúlanum, yrkisútbúgvingunum og í kvöldskúlanum, umframt landsroyndum v.m.

Roknskapartöl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	8.280	8.957	10.209	10.566	10.699
Keyp av vörum, útb. og leiga	2.830	2.806	1.905	2.077	2.333
Søla av vörum og tænaðum	-55	-4	-52	-5	-4
Innanh. flyt. m. alm. stovn. (netto)	280	-182	152	306	0
Tilsamans	11.335	11.577	12.214	12.944	13.029

t.kr.

Prófstovan ger av nær próvtøkurnar eru og syrgir fyri próvdómarum og uppgávugerð. Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum nøkur starvsfólkamál og samsýningar til próvdómarar. Einkin var at finnast at.

Stovnurin setir seg í óneyðugan vanda við ikki at loysa KT-tilmæli.

Nám er KT-skoðað fyri 2023, og í frágreiðing 2024 um grannskoðan av Námi hefur Landsgrannskoðanin tikið samanum givnu tilmælini. Landsgrannskoðanin hefur víst á, at stovnurin setir seg í óneyðugan vanda við ikki at fáa viðurskiptini, sum KT-grannskoðanin vísir á, í rættlag, og mælti til at loysa óloyst tilmæliruttan drál. Leiðslan tekur undir við tilmælinum og hefur kunnað um, KT-grannskoðarin var í holt við nýggja KT-skoðan fyri 2025.

7.5 Fólaskúlin (LG 2025/207-232)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað játtanina hjá fólaskúlanum á hövuðskontu 7.23.2.01. Undirvísingarstýrið umsitir játtanina, sum í 2025 er slakar 490 mió.kr.

Við stakroyndum hefur Landsgrannskoðanin kannað lönir hjá Eysturskúlanum, sum í 2025 eru 34,7 mió.kr. Einkin var at finnast at.

Undirvísingarstýrið hefur rindað starvsfólki koyripening fyri ferðing ímillum heim og arbeiðsstað. Mentamálaráðið hefur kunnað um, at eftir at Landsgrannskoðanin setti spurning við mannagongdina, hefur ráðið biðið Undirvísingarstýrið viðgera málið av nýggjum.

7.6 Miðnám á Kambsdali, lögj. (LG 2025/207-233)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað Útbygging av Miðnámi á Kambsdali 3. byggistig á hövuðskontu 7.23.3.02.

Landsgrannskoðanin hefur ikki sæð skjalprógv fyri formligari avhending av ræðis-rættinum á lögjáltanini frá stjórnarráðnum til Landsverk.

Játtanir í figgjarlógum 2018 til 2025:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	t.kr.
Játtan	5.000	1.500	1.500	5.000	7.000	10.100	47.500	20.300	97.900
Eykajáttanarlóg	0	0	0	0	0	0	0	3.100	3.100
Flutt frá síðsta ári	0	3.891	0	739	1.560	8.309	7.988	21.626	
At flyta til næsta ár	-3.891	0	-739	-1.560	-8.309	-7.988	-21.626	-6.370	
Játtan	1.109	5.391	761	4.179	251	10.421	33.862	38.656	101.000

Mentamálaráðið hefur greitt frá, at eykajáttanin á várið 2025 skuldi brúkast til keyp í endanum av verkætlanini, og at ráðið tí valdi ikki at broyta verklagslógina, men at gera tað sum eitt sjálvstøðugt keyp móti endanum av verkætlanini.

Verklagslógir:

	t.kr.
LI. nr. 58/2018 “um at umbyggja og útbyggja miðnámskúlan á Kambsdali”	30.000
LI. nr. 64/2022 “um triðja byggistig í umbygging og útbygging av miðnáms-skúlanum á Kambsdali”	71.000
LI. nr. 50/2023 “um broyting í løgtingslóg um triðja byggistig í umbygging og útbygging av miðnámskúlanum á Kambsdali”	94.000

Landsgrannskoðanin skal vísa á, at endamálið við verklagslóg er at greiða væl frá lögverkætlan, soleiðis at Løgtingið kann viðgera og taka støðu til verkætlanina. Løguupphædd skal fevna um allar útreiðslur fyri, at løga kann verða tikin í nýtslu, undir hesum innbúgv, størri útgerð og uttanumøkið. Tí áttu tær 3,1 mió.kr., sum eru játtaðar í 2025, at verið partur av verklagslógini.

Í august 2026 hefur landsstýrisfólkið greitt frá, at avgerðin um ikki at broyta verklagslógina samsvarandi eykajáttanini, sum var latin til verkætlanina í 2025, er tikin eftir samskipti við Fíggjarmálaráðið. Verkætlanin nærkaðist endanum, tá ið søkt var um eykajáttan til innbúgv og útgerð, og av tí at talan var um lutfalsliga lítt eykajáttan samanborið við samlaða kostnaðin sambært verklagslógini, og arbeiðið bleiv gjørt móti endanum av verkætlanini, var ikki hildið neyðugt at broyta verklagslógina.

Játtan til viðlíkahald av eldru bygningunum

Í eykajáttanarlóg fyri mai 2026-2 hefur Løgtingið játtað 8 mió.kr. til at skifta gomlu tekjurnar. Í viðmerkingunum stendur m.a., at tað, sum eykajáttan verður biðin til, er ikki partur av verklagslógini at umbyggja og útbyggja miðnámskúlan á Kambsdali, men er ein avleiðing av verkætlanini.

Játtanin til umvæling av gomlu bygningunum er á somu høvuðskontu, sum er til at útbyggja skúlan, tó at tað í rundskrivinum um lógarsmið er ásett, at ein verklagslóg er partur av at stýra verkætlan, og at ymiskar verkætlanir tí ikki skulu blandast saman.

Landsstýrisfólkið hefur greitt frá, at eisini málið um at játta 8 mió.kr. til at skifta gomlu tekjurnar á miðnámskúlanum á Kambsdali er viðgjørt saman við Fíggjarmálaráðnum. Fíggjarmálaráðið helt, at rættast var at játta peningin á somu høvuðskontu, soleiðis at samlaða nýtslan var á einari høvuðskontu.

Landsgrannskoðanin ivast í, um reglurnar eru hildnar, tá ið verklagslógin ikki er broytt samsvarandi øktu játtanini. Tað kann eisini forða fyri gjøgnumskygni í roknskapinum, tá ið keyp sambært eykajáttanini verður blandað saman við verandi verkætlanar-roknskapi.

Verklagslógin er ikki broytt samsvarandi øktu játtanini.

Fíggjarstýring

Í roknskaparreglugerðini hefur Landsverk reglur um, hvør kann góðkenna sáttmálar og avtalur. Stjórin undirskrivur kostnaðarætlan A, og letur harvið deildarleiðara heimild at góðkenna allar rokningar, sambært sáttmálunum. Verkætlanarleiðarin hefur góðkent allar rokningar, og stjórnarráðið hefur mánaðarliga fingið innlit í m.a. ræðis-roknskapin og broytingar síðani seinastu kunning.

Til at stýra verkætlanini brúkar Landsverk Business Central; og til at samskipta við uttanhýsis veitarar brúka tey forritið Dalux. Landsverk hefur góðkent roknskapirnar í Búskaparskipan landsins mótvægis Mentamálaráðnum.

*Kontrollingin ekki
raðfest nóg högt.*

Landsverk hefur regluligt eftirlit við öllum verkætlanum eftir fóstum leisti og ger eftirlitsrapportir hvønn ársfjórðing fyri størstu og miðalstóru verkætlanirnar og gjøgnumgongur verkætlanirnar við verkætlanarleiðarum.

Í október 2025 hefur innanhýsis kontrollarin hjá Landsverki gjørt eitt fullfíggað innaneftirlit viðvíkjandi Miðnámi á Kambsdali. Kontrollarin vísti m.a. á, at kontrollingin hevði ikki verið raðfest nóg högt, cash-flow tyktist ikki at samsvara við, hvussu langt arbeiðið var komið, og eingi fylgiskjøl vóru lögð við, sum kundu prógva broytingarnar í kostnaðarætlanunum.

Roknskaparviðurskipti

Roknskapar- og játtanartøl frá 2018 til 20. august 2026:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	<i>t.kr.</i> Tils.
Ymsar rakstrarútr.	-342	-200	-166	-258	-390	-489	-529	-652	-203	-3.229
Bygging og løgufarmleiðsla	1.116	1.509	761	4.179	250	10.420	33.862	38.033	1.676	91.806
Innanh.flyt. ml. alm.stovn. (útr.)	336	200	166	258	390	489	529	1.275	203	3.846
Tilsamans	1.109	1.509	761	4.179	250	10.420	33.862	38.656	1.676	92.423
<i>Játtan</i>	<i>5.000</i>	<i>1.500</i>	<i>1.500</i>	<i>5.000</i>	<i>7.000</i>	<i>10.100</i>	<i>47.500</i>	<i>23.400</i>	<i>8.000⁵</i>	<i>101.000</i>
<i>Flutt frá síðsta ári</i>	<i>0</i>	<i>3.891</i>	<i>0</i>	<i>739</i>	<i>1.560</i>	<i>8.309</i>	<i>7.988</i>	<i>21.626</i>	<i>6.370</i>	
<i>At flyta til næsta ár</i>	<i>3.891</i>	<i>0</i>	<i>739</i>	<i>1.560</i>	<i>8.309</i>	<i>7.988</i>	<i>21.626</i>	<i>6.3700</i>	<i>0</i>	
<i>Játtan, brúkt</i>	<i>1.109</i>	<i>5.391</i>	<i>761</i>	<i>4.179</i>	<i>251</i>	<i>10.421</i>	<i>33.862</i>	<i>38.656</i>	<i>14.370</i>	<i>109.000</i>

Keyf frá Landsverki

Frá 2018 til 2026 eru góðar 3,2 mió.kr. goldnar av lögújáttanini til Landsverk. Upprunaliga var roknað við 2,7 mió.kr. Stjórnarráðið hevur gjørt avtalu við Landsverk um samsýningina, og er kunnað, tá ið samsýningin er hækkað.

Keyf frá uttanhýsis veitarum

Frá 2018 til 2025 eru 87 mió.kr. goldnar privatum veitarum. Byggingin hevur verið frá 2023 til 2026. Arbeiðið skuldi byrja í januar 2023, men byrjaði ikki fyrr enn í juni, og tí eru eykaavtalur gjørdar um meirútreiðslur.

Spurt, hvussu stór meirútreiðslan er orsakað av seinkingini, hevur Landsverk svarað, at verkætlanin hevur ikki meirútreiðslu, og at tað er vanligt at gera smærri tillagingar í postunum.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at sambært Landsverki var upprunaliga sáttmálaupphæddin við høvuðsarbeiðstakaran um 62 mió.kr. Avtala var gjørd við høvuðsarbeiðstakaran um 900 t.kr., fyri at byggitiðin var longd við trimum mánaðum. Fyri eykaarbeiðir eru 6,1 mió.kr. goldnar, íroknað nevndu samsýning. Harumframt eru um 2,5 mió.kr. goldnar fyri prís- og lønarvøkstur. Byggiharrin hevur í alt goldið 70,5 mió.kr. til høvuðsarbeiðstakaran.

Stakroyndir av avtalum v.m.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað, um undirskrivaðir avtaluseðlar eru til eykaveitingarnar frá høvuðsarbeiðstakaranum. Flestu avtalurnar eru undirskrivaðar.

Millum avtaluseðlarnar er eitt semjuskiv um tíðarleinging, sum var mettt sum ískoyti til verandi arbeiðstøkusáttmála. Í sambandi við longda byggitiðin í juli og august 2025 rindaði Landsverk 231 t.kr., fyri rakstur av byggiplássi. Í semjuskivinum eru fleiri treytir m.a. um, at atgongd skuldi vera til bygningin at flyta inn fast innbúgv í seinasta lagi 1. juni 2025. Bygningurin skuldi partvís avhendast áðrenn 1. september 2025 við deilavhendingarskjali, undirskrivað av báðum pørtum.

⁵ Eykajáttanarlóg nr. 57 mai 2026-2.

Avhendingarskjal er undirskrifað 4. september 2025 av báðum pørtum. Tíðarfreistin at avgreiða staðfestar manglar var 17. oktober 2025, og kostnaðurin av tí skuldi vera 2 mió.kr. Eitt ára eftirlit skal vera innan 4. september 2026.

Dagbøturnar skuldu minka frá 124 t.kr. til 62 t.kr. fyri hvønn arbeiðsdag, ið arbeiðið var seinkað frá og við 1. september 2025. Dagbøtur eru ikki kravdar.

Avhending av bygninginum var 7. oktober 2025. Bygningurin er ikki formliga yvirtikin, men sambært Landsverki er fyrbils nýtsluloyvi givið munnliga.

*Bygningurin
avhendaður, men ikki
fingið endaligt
nýtsluloyvi.*

Byggileiðsla og HTU

Byggileiðsla og HTU vórðu tikin úr sáttmálanum við arkitektin, og tí skuldi avtala gerast millum Landsverk og arkitektin um minniveiting. Landsverk fekk eitt tilboð upp á uppgávuna, og sambært sáttmálanum skuldi tað kosta 720 t.kr. frá 1. juli 2023 til 28. juni 2024. Í juli 2025 gjørði Landsverk nýggja avtalu við sama arbeiðstakara. Samlaði kostnaðurin fyri uppgávuna bleiv 1.189 t.kr.

Byggingin

Sambært almennu viðmerkingunum til verklagslógina er triðja byggistig seinasti liður í heildarætlanini frá 2012 um út- og umbygging í sambandi við samanlegging av miðnámsskúlunum á Kambsdali. Ætlanin var at nýbyggja náttúruvísindaliga økið, útbyggja felagsøkið, køkin, serbreytina og Fab Lab, umframt at gera seinastu útbyggingina lidna. Eisini skuldu manglar í 2. byggistigi rættast, so sum ferðsluviðurskifti og høvuðsinngongd.

Projektering og projekteftirlit

Í apríl 2018 var byggiskrá gjørd, og sambært tíðarætlanini skuldi byggingin vera liðug og avhendað í 2021.

Í 2021 gjørði Landsverk sáttmála við arkitektafyrirøku um heildarráðgeving. Fasta samsýningin var 6.524 t.kr. og ein avtalaður tímasatsur fyri møguligar eykaveitingar.

Við í uppskotinum til verklagslóg vóru projektuppskot frá 9. mars 2021 og forprojekt frá mai 2021. Í mai 2021 er byggiloyvi fingið, og í mai 2023 er loyvið langt til 1. september 2023.

Bygginevnd

Í oktober 2017 tilnevndi Mentamálaráðið eina bygginevnd at stíla fyri útbyggingini, og ráðið gjørði arbeiðssetning fyri nevndina. Í nevndini vóru rektarin á Miðnámi á Kambsdali og tveir lærarar á skúlanum.

Sambært Mentamálaráðnum virkar ein bygginevnd til byggingin byrjar, og eftir tað verður hon ein brúkarabólkur. Bygginevndin skuldi hava eftirlit við, at valdar loysnir vórðu framdar í verki, ráðgeva landsstýrisfólkinum og vísa til stjóran í Undirvísingarskýrinum. Landsverk hevur verið ráðgevi hjá nevndini.

Í tilnevningarskrivinum frá landsstýrisfólkinum er eingin áseting um samsýningar til bygginevndina. Í 2023 hevur Landsverk rindað tveimum nevndarlimum tilsamans góðar 42 t.kr. fyri byggifundir. Spurt, hvussu samsýningarnar eru ásettar, og hvussu arbeiðstíðin hjá nevndini hevur verið skrásett, svaraði Landsverk, at bygginevndin hevur sjálv skrásett teir tímar, sum hon hevur nýtt, og sent Landsverki teir.

Landsgrannskoðanin mælti til, at Mentamálaráðið góðkennir møguligar samsýningar til nevndarlimir í bygginevndum, og at skjalprógvað verður, hvat goldið er fyri.

Stýrisbólkur

Í mai 2023 hefur Mentamálaráðið tilnevnt stýrisbólk fyrir verkætlanina og gjört arbeids-
setning fyrir bólkin. Í bólkinum eru leiðslumboð frá Undirvísingarástýrinum, sum skuldi
vera forfólk og hava sýtingarrætt, rektarin á Miðnámi á Kambsdali og Landsverk.

Stýrisbólkurin hefur ábyrgd av at stýra verkætlanini, bæði tøkniliga og fíggarliga.
Møguligar broytingar skulu gerast, áðrenn byggingin byrjar, og kostnaðurin skal
kannast fyrst. Um óvæntaðar avbjóðingar eru, kunnu broytingar koma fyri.

Í avtaluni við Landsverk hefur Mentamálaráðið tryggjað sær móguleikan at seta ein
serkønan byggiráðgeva til at ráðgeva, vera við í samskiptinum við byggiharra og
stýrisbólk, og hava eftirlitsvitjanir á byggiplássinum. Sambært Mentamálaráðnum
umrøddu tey spurningin at seta ein serkønan ráðgeva, men hildu tað ikki vera neyðugt,
tí tey høvdu funnið ein leist, sum riggaði.

Sambært Landsverki hefur stýrisbólkurin gjört onkra broyting, eftir at verkætlanin er
læst. Bólkurin hefur á fundum fingið innlit í roknskap og ræðisroknskap umframt
kunning frá Landsverki um byggingina.

Statusfundir

Á mánaðarligum statusfundum hefur Landsverk kunnað landsstýrisfólkið um
verkætlanina. Landsstýrisfólkið, aðalstjórin, fíggarfulltrúin frá stjórnarráðnum og stjórin
á Undirvísingarástýrinum hava lutikið vegna arbeidsánaran. Stjórin, deildarleiðarin og
fulltrúin hava lutikið vegna Landsverk.

Sambært fundarfrásøgn byrjaði byggjarbeiðið 5. september 2023. Landsverk var í holt
við at skipa verkætlanina eftir leisti, ið var mentur saman við brúkarinum og byggi-
ánaranum, og sum var í samsvari við rundskrivnið um bygging, ið var gjørt, men ikki sett
í gildi enn.

Í juli 2026 hefur Landsverk kunnað um, at rundskrivnið er ment í fleiri umførum, men
avvarðandi landsstýrisfólk hefur ikki sett tað í gildi enn.

Samanumtikið

Samsvar er ikki millum upphæddirnar, ið eru játtaðar í fíggarlógum og tað, sum er
jattað í verklagslóg. Ivasamt er, um reglurnar í lógini um landsins játtanarskipan og í
kunngerðini um lógujáttan eru hildnar, tá ið verklagslóg ikki verður broytt samsvarandi
øktu játtanini.

Tað kann forða fyri gjøgnumskygni í roknskapinum, tá ið keyp sambært eykajáttan
verður blandað saman við verandi verkætlanarroknskapi.

Samanumtikið heldur Landsgrannskoðanin, at fíggarliga stýringin hjá Landsverki av
verkætlanini hefur verið munandi neyvari enn tað, Landsgrannskoðanin áður hefur
sæð í kanninum av byggiverkætlanum.

Tó kunnu betringar enn gerast sambært frágreiðingini hjá innanhýsis kontrollaranum
hjá Landsverki, m.a. tí at kontrollingin hefur ikki verið raðfest nóg høgt.

Mentamálaráðið hefur ikki gjørt nágreiniliga avtalu við Landsverk um, hvussu
samsýningin til Landsverk skal vera.

Stjórnarráðið hefur við luttøku á stýrisbólkafundum havt regluligt innlit í byggingina, og
hvussu fíggarliga gongdin hefur verið. Kostnaðarbroytingar v.m. eru lagdar fram á
stýrisbólkafundum. Eisini eru hækkingar av samsýningini til Landsverk kunnaðar
stýrisbólkinum.

Tíðarætlanin sær út til at hava verið ein avbjóðing undir allari byggitíðini.

*Ivasamt, um reglurnar
í játtanarskipanini eru
hildnar.*

*Fíggarliga stýringin
av verkætlanini hefur
verið neyvari enn
áður.*

Kostnaðurin av høvuðsenterprisuni og úttanhýsis verkætlanarleiðsluni er hægri enn tað, sum tilboðini av fyrstantíð ljóðaðu upp á. Eisini er samsýningin til Landsverk størri enn av fyrstantíð avtalað.

Kostnaðurin hægri, enn tilboðini.

Bygningurin er tikin í nýtslu á heysti 2025, uttan at alt er liðugt. Endaligt nýtsluloyvi er ikki fingið frá kommununi. Landsgrannskoðanin hevur ikki sæð nakað formligt avhendingarskriv.

Endaligt nýtsluloyvi ikki fingið frá kommununi.

Landsgrannskoðanin hevur ikki førleikar til at siga, um Mentamálaráðið hevur fingið tann bygningin, ráðið bað um. Vit kunnu staðfesta, at 3. byggistig av útbyggingini av Miðnámi á Kambsdali er tikið í brúk, og sambært Landsverki eru allir snøklar nú gjørdir.

7.7 Miðnám í Vestmanna (LG 2025/207-233)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Miðnám í Vestmanna á høvuðskontu 7.23.3.05, undirkontu 27.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	6.642	7.658	8.330	8.740	9.304
Keyp av vørum, tænaðum, útb. o.a.	1.212	1.155	1.575	1.785	1.646
Søla av vørum og tænaðum	-88	-159	-156	-167	-43
Innanh. flyt. millum almennar stovn. (netto)	-435	-545	-623	-450	-625
Tilsamans	7.331	8.109	9.126	9.908	10.282

t.kr.

Góðkenda roknskaparreglugerðin er frá 2023. Skúlin tekur undir við tilmæli okkara um at greiða frá í roknskaparreglugerðini, hvussu innanvirkis roknskapurin er fyriskipaður.

Við stakroyndum kannaði Landsgrannskoðanin nøkur lønarmál, og onkrar viðmerkingar vóru.

Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum ferðaútreiðslur og onnur keyp. Vit mæltu til at halda reglurnar um tænaðuferðir.

Skúlin rindar næmingum endurgjald fyri ferðir innanlands, t.e. koyring í eignum bili, tá ið flokkar fara á virkisvitjanir v.m. Leiðslan hevur víst á, at tey kunnu ikki brúka almenna ferðasambandið, og kostnaðurin at leiga buss hevði verið størri.

Í støðisognini í Búskaparskipan landsins eru bygningurin og arbeiðstól. Skúlin hevur eisini yvirlit yvir aðrar ognir, m.a. fleiri arbeiðstól, sum áttu at verið við í støðisognini.

7.8 Miðnám á Kambsdali (LG 2025/207-233)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Miðnám á Kambsdali á høvuðskontu 7.23.3.05, undirkontu 32. og Fab Lab á høvuðskontu 7.23.3.13, undirkontu 20.

Roknskaparreglugerðin, ið er frá 2020, er ikki dagførd. Landsgrannskoðanin mælti til, at skúlin fær eina dagførda og góðkenda roknskaparreglugerð.

Roknskaparreglugerðin ikki dagførd.

Roknskapar- og játtanartöl 2021 til 2025 fyri Miðnám á Kambsdali:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	44.505	47.306	51.242	54.782	53.818
Keyp av vørum og tænastum	5.105	6.004	6.706	6.246	6.927
Keyp av útbúnaði, netto	1.241	405	970	885	542
Leiga, viðlíkah., skattur og ymiskt	581	857	1.244	1.843	1.045
Søla av vørum og tænastum	-1.542	-1.757	-2.171	-2.176	-2.808
Tilskot til útlandið o.a. og einstaklingar	0	0	24	32	16
Vanligar flytingarinnt. og úr útlandinum	-82	-213	-221	-385	-544
Innanh. flyt. millum alm. stovnar (innt.)	-2.883	-2.565	-2.484	-2.705	-3.373
Tilsamans	46.925	50.037	55.310	58.522	55.623
<i>Játtan</i>	<i>46.927</i>	<i>47.245</i>	<i>53.518</i>	<i>56.869</i>	<i>55.464</i>
Meir/minninýtsla	2	-2.792	-1.792	-1.653	-159

t.kr.

Skúlin brúkt meira enn játtað.

Í fleiri ár hevur skúlin brúkt meira, enn játtað er. Í 2023 komst meirnýtslan av lønarhækkingum, sum vóru 2,3 mió.kr.

Tímabankin hevur fjalt eitt hall.

Skúlin brúkar tímabanka at skráseta meir- og minnitímar hjá lærarum. Tímabankin hevur ikki verið við í figgjarstöðuni fyrr enn 2024, og er orsøkin til 1,8 mió.kr. í meir-kostnaði. Skuldin vegna tímabankan er vaksin ár um ár, og hevur fjalt eitt hall. Sambært leiðsluni var 2025 eitt trupult ár, har sparitiltøk vóru sett í verk, men hóast tað megna tey ikki at halda játtanina í 2026. Seinastu mongu árinu eru bert lønar-útreiðslurnar prístalsreguleraðar.

Lønir

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lønirnar. Einkin var at finna at.

Í 2025 samsvarar tímabankin við hámarkið í sáttmálanum.

Sambært sáttmálanum hjá Yrkisfelagnum Miðnám (YF) kann yvirtíð hjá einstøkum lærara, upp til 300 tímar, flytast í tímabanka. Við ársbyrjan 2025 áttu fleiri lærarar meira enn 300 tímar hvør í tímabankanum. Á heysti 2025 hevur leiðslan gjørt eitt átak fyri at fáa tímasaldurnar at samsvara við sáttmálan, og skúlin rindaði fleiri lærarum stórar ágóðar út. Við árslok 2025 samsvaraðu allar saldur í tímabankanum við hámarkið í sáttmálanum hjá YF.

Onnur starvsfólk hjá skúlanum hava skrásett arbeiðstíðina í rokniarki. Tó at fleiri áttu meira enn 40 tímar á, vóru saldurnar ikki tíðaravmarkaðar. Landsgrannskoðanin mælti til at tíðaravmarka allar skyldugar lønir.

Aðrar útreiðslur

Við stakroyndum kannaðu vit ferðauppgerðir og mæltu til at skjalprógva arbeiðsferðir, og til at leggja frágreiðingar við, tá ið skúlin rindar meira fyri gisting, enn ásett er í almennu reglunum.

Skúlin hevur innanhýsis mannagongdir um, at tey rinda flutningsútreiðslur í sambandi við, at lærarar og næmingar ferðast til leikir, filmar o.a. Lærarar fáa 3,20 kr./km og tunnilsgjöld, næmingar fáa 1,50 kr./km og tunnilsgjöld fyri somu túrar.

Sambært Miðnámi á Kambsdali er tað gomul siðvenja frá handilsskúlanum at rinda næmingum endurgjald fyri nýtslu av egnum bili. Tað er munandi biligari enn at leiga bussar.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkkið greitt frá, at Mentamálaráðið heldur, at Miðnám á Kambsdali innan fyri rakstrarjáttanina hjá skúlanum hevur heimild at lata næmingum endurgjald fyri beinleiðis ferðaútreiðslur, ið næmingar hava, tá ið teir ferðast í sambandi við undirvísingina.

Fremmand figging

Skúlin er við í verkætlanum, so sum Nordpluss og NordUng. Frá 2021 til 2025 hevur skúlin havt meirútreiðslur av verkætlanunum. Við árslok 2025 eru 665 t.kr. eftir at brúka. Sambært skúlanum eru flestu verkætlanirnar við at verða lidnar og verða gjørdar upp seinni í 2026. Nordpluss rindar fyri ferðir og uppihald, men ikki fyri lønir. Roknast má tí við ávísari meirnýtslu, meðan verkætlanirnar eru í gongd.

Figgjarstöða

Tøl úr figgjarstöðuni hjá Miðnámi á Kambsdali 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Immateriellur og materiellur útbúnaður	26.569	25.949	60.920	58.706	56.284
Virðisbrøv og tøkur peningur	111	175	212	175	303
Stuttfreistað skuld	-2.286	-1.301	-1.135	-3.665	-2.802

t.kr.

Materiellur útbúnaður

Materiellur útbúnaður er í høvuðsheitum bygningar, akfør og størri útgerð. Fab Lab hevur yvirliit yvir smærri ognir, men tað hevur skúlin ikki.

Hækkaða virðið í 2023 stendst av, at tey tá skrásettu gamla studentaskúlan í Búskaparskipan landsins.

Í 2025 hevur Miðnám á Kambsdali tikið í nýtslu nýggjar skúlastovur, felagshøllir o.a., eftir at skúlin er um- og útbygður. Sambært verklagslógini fyri um- og útbyggingina kunnu tær útreiðslurnar verða í mesta lagi 94 mió.kr. Útbyggingin er ikki tikin við í støðisognina. Skúlin vísir á, at arbeiðið er ikki heilt liðugt, og at tey fara at skráseta ta ognina í 2026.

Skúlin hevur seinastu árin keypt ymiska útgerð, serliga í sambandi við eldsbruna og útbygging. Landsgrannskoðanin mælti til, at skúlin regluliga dagførir støðisognina.

Støðisognin er ikki dagførd.

Tøkur peningur

Skúlin hevur triggjar peningastovnskontur. Við árslok 2025 samsvara konturnar við ársyvirilitini úr bankanum. Gjaldkort er knýtt at rakstrarkontuni. Landsgrannskoðanin mælti til at halda reglurnar, sum áseta, at gjaldkort skal stovnst á serstaka peningastovnskontu.

Landsgrannskoðanin taldi kontantkassan upp. Einkin var at finnast at.

Skúlin rindar kontantar upphæddir úr forskotskassanum, so sum koyripengar og samsýningar til fyrilestrarhaldarar.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at Mentamálaráðið tekur undir við Landsgrannskoðanini um, at forskotskassin ikki kann brúkast til ferðaforskot, ferðapening ella samsýningar av nøkrum slag, eins og ásett er í roknskaparkunngerðini. Ráðið hevur heitt á Undirvísingarstýrið um at taka málið um nýtsluna av forskotskassanum upp við skúlan.

Forskotskassi skal ikki brúkast til ferðaforskot og samsýningar.

Stuttfreistað skuld

Fyri tíð síðani seldi skúlin fyrrverandi næmingaheimið á Kambsdali, og enn standa 305 t.kr. frá söluni sum "ikki inntøkuført". Skuldin er m.a. 984 t.kr. til skyldugar lønir sambært tímabankanum.

Stuttfreistaða skuldin í tímabankanum er nettoupphædd, tí lærarar kunnu eiga ella skylda tímar. Skrásetingin samsvarar ikki við bruttomeginregluna fyri skrásetingar í landsroknaskipinum.

Skrásetingin av tímabankanum samsvarar ikki við bruttomeginregluna.

7.9 Frítíðarundirvísing (LG 2025/207-235)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað Frítíðarundirvísingina á hövuðskontu 7.23.5.07. Frítíðarundirvísingin er skipað sambært lóg um frítíðarundirvísing v.m.

Neyðugt er at dagføra reglurnar.

Landsstýrisfólk hava fleiri ferðir síðani 2002 kunnað um, at neyðugt var at dagføra lógargrundarlagið.

Sambært landsstýrisfólkinum er Mentamálaráðið farið í holt við at endurskoða rundskrivini um lönir til leiðslu og lærarar og samskipa rundskrivini til eina kunngerð.

Dagførd roknskaparreglugerð var send stjórnarráðnum í 2025, og sambært ráðnum fór reglugerðin væntandi at verða góðkend fyri summarferiuna 2026.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	251	28	95	8	0
Keyp av vørum og tænastrum v.m.	40	0	17	0	12
Flytingar frá landi til kommunur	5.641	5.950	6.038	6.099	6.108
Tilsamans	5.932	5.978	6.149	6.107	6.120

t.kr.

Kommunurnar seta lærarar og hava skyldu at tryggja, at teir lúka treytirnar fyri at undirvísa. Undirvísingarástýrið kann veita undirvísarum stuðul til skeiðsluttøku.

Undirvísingarástýrið jálttar stuðul við støði í árinum fyri og ætlanum, ið kommunurnar lata inn. Til almenna frítíðarundirvísing fáa kommunurnar 50% endurgoldið og til serstaka frítíðarundirvísing fáa tær 100%.

Samsýningar til lærarar

Í 2020 umrøddi Landsgrannskoðanin m.a., at lönirnar vóru ásettar at vera yvirtíðarløn sambært lønarflokki 29.2, stig 29 í sáttmálanum hjá Føroya Lærarafelag.

Ófullfíggaðar reglur.

Landsstýrisfólkið hefur gjørt reglur um lærara- og leiðaralönir, sum eru nágreinaðar í rundskrivni frá 5. juli 2001, har tímalønin fyri almenna frítíðarundirvísing er eftir lønarflokki 23.03. Í rundskrivinum eru ongar ásetingar um yvirtíð, ella hvønn sáttmála talan er um. Mentamálaráðið var samt við Landsgrannskoðanina, at tað átti at verið tilskilað í rundskrivinum.

Tey, ið undirvísa í serstakari frítíðarundirvísing, fráfaringarroynd fólaskúlans, HF-stakgreinalestri, yrkiskendari undirvísing og serundirvísing, fáa løn sambært sáttmálanum hjá lærarafelagnum ella YF-sáttmálanum v.m.

Støðan er enn óbroytt. Undirvísingarástýrið hefur samskipt við stjórnarráðið um heldur at gera eina kunngerð, sum regulerar lönirnar, og at endurskoða lógarverkið.

Í mai 2026 hefur landsstýrisfólkið kunnað um, at næsta stigið verður at endurskoða LI. nr. 70/1983 “um frítíðarundirvísing v.m”, sum seinast var broytt í 2003.

Næmingagjöld

Kommunurnar áseta næmingagjöld, sum eru ætlað til høli v.m. Í lógini er ásett, at landsstýrisfólkið skal góðkenna næmingagjöldini. Tað er ikki gjørt.

Í mai 2026 hefur landsstýrisfólkið greitt frá, at í 2018 er ábyrgdin at góðkenna næmingagjöldini lögð til Undirvísingarástýrið. Mentamálaráðið fer at kanna, hví tey ikki eru góðkend.

Stakroyndir

Í játtanarskrivum fyri skúlaárið 2024/25 hevur Undirvísingarstýrið ásett, hvussu nóg hvør skúli skuldi fáa til virkseimið fyri heystið og várið. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lönir. Vit hava ikki aðrar viðmerkingar, enn tær, ið eru nevndar omanfyri.

7.10 Fróðskaparsetur Føroya (LG 2025/207-236)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Fróðskaparsetur Føroya á høvuðskontu 7.23.6.16, undirkontu 40. Stuðulsfíggað virkseimi og 45. Inntøkufíggað virkseimi.

Roknskaparreglugerðin, sum er frá 2022, er ikki góðkend. Landsstýrisfólkið hevur kunnað um, at biðað var við at góðkenna reglugerðina, tí stórar broytingar skuldu gerast í fyrisitingini. Nú eru broytingarnar gjørdar, og Mentamálaráðið hevur avtalað við Fróðskaparsetrið at senda ráðnum reglugerð at góðkenna, áðrenn summarfrítíðina 2026.

*Roknskaparreglugerð
ikkí góðkend.*

Stuðulsfíggað virkseimi

Fróðskaparsetrið bókar inntøkurnar, ið tey fáa til stuðulsfíggað virkseimi, so hvørt sum útreiðsla til ávísa verkætlan verður hildin; við ársenda er saldan á øllum verkætlanum tí 0 kr.

Treytirnar í sáttmálanum millum stuðulsveitara og Setrið eru avgerandi fyri, um Setrið skal rinda møguligan avlopsstuðul aftur, tá ið verkætlanin er liðug. Er tað ikki eitt krav, brúkar Setrið avlopið til at fígga aðrar verkætlanir.

Við stakroyndum hevur Landsgrannskoðanin kannað nakrar verkætlanir. Einkí var at finnast at.

Umframt roknskapin í Búskaparskipan landsins, hevur Fróðskaparsetrið roknskapir fyri hvørja verkætlan sær í rokniarki. Í teimum roknskapunum er ein postur, ið er nevndur “in kind”, t.e. útreiðslur, ið Setrið fíggjar á vanliga virkseminum, men sum viðvíkja stuðulsfíggaða virkseminum.

Stuðulsfíggaða virkseimið fatar bert um verkætlanir, har tað eru inngjöld og útgjöld og ikki arbeiðstíð, sum starvsfólk á Setrinum annars brúka til einstøku verkætlanina.

Tað hevði givið rættari mynd av kostnaðinum av verkætlanunum, um allar útreiðslurnar til stuðulsfíggaða virkseimið høvdu verið bókaðar á stuðulsfíggað virkseimi. Um starvsfólk á Setrinum brúka arbeiðstíð til verkætlanir, ið koma undir reglurnar um stuðulsfíggað virkseimi, eigur tann parturin at síggjast í roknskapinum, til tess at roknskapurin kann vísa veruliga kostnaðin av verkætlanini.

*Ikkí allar útreiðslur
eru bókaðar á
stuðulsfíggaða
virkseimið.*

Lønir

Ymiskt er, hvussu granskarar eru knýttir at Setrinum. Hevur granskari fingið fígging til verkætlan, áðrenn hann gerst partur av Setrinum, finst eingin lýsing eftir granskara. Í øðrum førum leitar Setrið eftir granskara til verkætlan, sum stovnurin hevur útvegað fígging til; tá eigur lýsing at vera til starvið.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað setanarmál. Fróðskaparsetrið rindar nøkrum granskarum lön av vanliga virkseminum, men bókar partar av lønunum á stuðulsfíggaða virkseimið. Í 2024 vóru í miðal 50% av lønunum hjá 5 granskarum fluttar til stuðulsfíggað virkseimi.

*Skjalprógv eru ikki
fyri øllum útreiðslum.*

Keyp

Skjalprógv eru ikki fyri øllum útreiðslunum í stuðulsfíggaða virkseminum. Landsgrannskoðanin mælti til at leggja skjalprógv við øllum útreiðslum, og at keyp skulu avgreiðast í rokningaverkgongdini hjá Gjaldstovuni.

Sambært Fróðskaparsetrinum eru tól og útbúnaður, sum eru fíggað við granskingarpengum, ogn hjá Setrinum, tá ið verkætlan er liðug.

Flytingarinntøkur

Inntøkur á høvuðsslagi 6 Skattir og flytingarinntøkur, 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Vanligar flytingarinntøkur	-6.172	-5.529	-1.914	-10.154	-13.516
Flytingarinntøkur úr útlandi	-1.130	-994	-3.031	0	0
Tilsamans	-7.302	-6.523	-4.945	-10.154	-13.516

t.kr.

Flytingarinntøkur, sum ikki eru brúktar í árinum, eru støðlaðar. Í 2024 vóru tilsamans 536 t.kr. av játtanini hjá vanliga virkseminum støðlaðar í fíggarstøðuni hjá stuðulsfíggaða virkseminum til nýtslu í seinni fíggarárum.

Sambært játtanarreglunum er ikki loyvt at flyta játtan til seinni fíggarár. Inntøkur og útreiðslur, sum hoyra til ávísa undirkontu, skulu bókast á ta undirkontuna, eisini tá ið ræður um bókingar í fíggarstøðuni.

Í apríl 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at sambært Fróðskaparsetrinum hava verkætlanir, sum uttanhýsis stuðulsveitarar fígga, ofta fleiri stuðulsveitarar og í summum førum ikki fulla fígging. Tá velur Fróðskaparsetrið til tíðir at fígga tað, sum manglar í. Játtaði peningurin frá Fróðskaparsetrinum verður tá støðlaður á stuðulsfíggað virksemi og fluttur fram samsvarandi áramálinum, sum verkætlanin varir.

*Ískoytisfígging frá
Setrinum skal játtast
fyri hvørt fíggarár
sær.*

Mentamálaráðið er samt við Landsgrannskoðanini í, at við hesari mannagongd verður játtan flutt til seinni fíggarár. Ráðið hevur tí sagt við Fróðskaparsetrið, at møguleg ískoytisfígging frá Setrinum skal játtast fyri hvørt fíggarár sær, sum verkætlanin varir, svarandi til nýtsluna í árinum. Fróðskaparsetrið hevur tikið undir við tí, og verður mannagongdin broytt samsvarandi.

Roknskapartøl á høvuðsslagi 7 Flytingar millum almennar myndugleikar, 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Innanh. flyt (útr.)	11	202	1.271	2.139	2.498
Innanh. flyt (innt.)	-960	-2.880	-7.207	-2.226	-1.452
Tilsamans	-949	-2.678	-5.936	-87	-1.046

t.kr.

Innanhýsisflytingar (innt.) stava í høvuðsheitum frá vanliga virkseminum hjá Setrinum, sum fíggar partar av nøkrum verkætlanum. Stuðul frá øðrum almennum stovnum er m.a. frá Mentamálaráðnum, Veðurstovu Føroya, Heilsugranskingareindini og Umhvørvisstovuni.

Innanhýsisflytingar (útr.) eru í høvuðsheitum umsitingargjald til Setrið fyri at hýsa verkætlanum. Umsitingargjaldið er antin 20% av samlaðum útreiðslum ella 25% av lønarútreiðslum.

Goymslur og áogn

Áogn, sum er játtaður stuðul, ið ikki er útgoldin:

	2021	2022	2023	2024	2025
Ógreinað	0	0	0	445	0
Áogn, tíðaravmarkað	10.526	809	765	15.762	32.590
Tilsamans	10.526	809	765	16.207	32.590

t.kr.

Áognin er vaksin nógv í 2024 orsakað av broyttum bókingarhátti. Fróðskaparsetrið bókar nú sambært vegleiðingini frá 2023 um fremmanda fígging, har ásett er, at áogn hjá stuðulsveitara og fígging til virksemi á “Ikki inntøkuført – granskingarstyrkur, gávur o.t.” skal bókast hvør sær.

Við stakroyndum kannaði Landsgrannskoðanin áognirnar hjá nøkrum verkætlanum. Vit høvdu onkrar viðmerkingar og spurningar, sum Fróðskaparsetrið hevur svarað.

Stuttfreistað skuld

	2021	2022	2023	2024	2025
Ikki inntøkuført	-31.476	-21.168	-23.945	-37.239	-49.297
Skuld, annað	0	-43	0	0	-67
Tilsamans	-31.476	-21.210	-23.945	-37.239	-49.364

t.kr.

Í 2024 broytti Fróðskaparsetrið bókingarhátt, og tí er ikki inntøkuførda skuldin vaksin nógv samanborið við undanfarin ár.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað støðlaðu fíggingina hjá nøkrum verkætlanum. Vit høvdu onkrar spurningar, sum Setrið svaraði.

Inntøkufíggingar virksemi

Inntøkufíggingar virksemi er fyri skeið, sum Fróðskaparsetrið bjóðar móti gjaldi.

Roknskapartöl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	39	357	196	461	1.424
Keyp av vørum og tænastum	2.237	294	344	326	385
Keyp av útb., leiga o.l.	20	37	1	1	1
Søla av vørum og tænastum	-1.089	-1.681	-1.085	-2.735	-3.575
Innanh. fl. m. alm. stovn. (útr.)	0	1.884	2.039	2.754	1.806
Innanh. fl. m. alm. stovn. (innt.)	-1.178	-891	-1.496	-807	-41
Tilsamans	30	0	0	0	0

t.kr.

Fróðskaparsetrið bókar innanvirkis roknskapin á staðatættir. Setrið flytir avlop ella hall umvegis høvuðsslag 7 “Flytingar millum almennar stovnar”, soleiðis at raksturin í inntøkufíggingar virkseminum altíð gevur 0 kr.

Setrið er samt við Landsgrannskoðanina, at flytingar millum undirkontur, fyri at fáa raksturin at vísa 0 kr., geva skeiva mynd av rakstrinum á undirkontunum, og vísti á, at tey fóru at broyta mannagongd fyri 2025, soleiðis at undirkontur vísa veruliga raksturin.

Setrið bjóðar ymisk skeið út, sum øll skulu hanga saman fíggarliga, tó kemur tað fyri, at luttakaratalið til einstøk skeið er ov lítið til, at tað røkkur til kostnaðin. Samanlagt geva skeiðini avlop.

Fróðskaparsetrið bókar ikki allar útreiðslur, sum hoyra til inntøkufíggingar virksemi, á undirkontuna. Tey bóka lønir til úttanhýsis undirvísarar, tilfar o.a., sum er beinleiðis knýtt at inntøkufíggingar virkseminum. Lønir til fastlontar undirvísarar eru ikki bókaðar á inntøkufíggingar virkseimið. Tað hevur verið siðvenja í mong ár.

Í apríl 2026 hevur Mentamálaráðið greitt frá, at ráðið er samt við Landsgrannskoðanina, at bókingarmannagongdin fyri inntøkufíggingar virkseimið gevur ikki rætta mynd av roknskapinum. Ráðið hevur tí tikið málið upp við Setrið fyri at tryggja, at allar útreiðslur, sum hoyra til inntøkufíggingar virksemi, verða bókaðar har.

Bókingarmannagongdin fyri inntøkufíggingar virkseimið gevur ikki rætta mynd av roknskapinum.

Søla av vørum og tænaðum

Søla av vørum og tænaðum er í høvuðsheitum skeiðsinntøkur. Í 2024 var sølan 2,7 mió.kr., av teimum vóru 1,1 mió.kr. bókaðar sum søla til almennar stovnar. Søla til almennar stovnar er harafturat bókað á innanhýsis flytingar, tilsamans 807 t.kr. Sambært Setrinum var tað eitt mistak at bóka rokningarnar sum innanhýsis flytingar, og tað fór at verða rætta frameftir.

Søla á alnetinum verður bókað eftir inngjöldum, meðan rokningar verða sendar fyri aðra sølu.

Sambært kunngerð um rakstrarjáttan skal söluprísur ásetast soleiðis, at langtíðar-kostnaður av inntøkufíggingjaðum virksemin verður fíggingjaður. Upp í kostnaðin verða roknaðar bæði beinleiðis og óbeinleiðis útreiðslur. Setrið hevur ikki fasta mannagongd fyri áseting av prísum, og tað er ymiskt frá deild til deild. Landsgrannskoðanin mælti til mannagongdir, sum tryggja, at kostnaðurin av skeiðunum verður fíggingjaður.

Setrið hevur ikki fasta mannagongd fyri prísir.

7.11 Lestaruðul og -lán (LG 2025/207-237)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað lestaruðul á høvuðskontu 7.23.7.04, undirkontu 01. og lestarlán á høvuðskontu 7.23.7.05. Heimild til at lata lestaruðul og -lán er í LI. nr. 36/2007 “um lestaruðul” og K. nr. 107/2011 “um lestaruðul”.

Útbúgvingarstovnar hava skyldu til at hava eftirlit við, at lesandi eru lestarvirkir, og við ásettum freistum boða Studna frá, um lesandi eru lestarvirkir. Bæði lesandi og útbúgvingarstovnar hava skyldu til at boða Studna frá, um lesandi gevast. Um lesandi hevur rætt til samsvarandi studning frá Statens Uddannelsesstøtte e.ø., fær hann ikki studning frá Studna.

Í februar 2026 er kunngerðin broytt, soleiðis at Studni í útgangsstøðinum leggur skrásetta bústaðin sambært Landsfólkayvirlitinum til grundar fyri, um lesandi er heima-ella útibúgvandi. Tó kann Studni leggja veruliga bústaðin hjá lesandi, foreldrum ella verja til grundar, um bústaðurin er mettur at vera ein annar.

KT-skipan

Studni nýtir egna KT-skipan, nevnd ÚS-skipanin, til at umsita studning og lán. Frá ÚS-skipanini er kontubúgv til Búskaparskipan landsins. Landsgrannskoðanin hevur áður víst á, at tað er ein váði, at skipanin er gomul, og at einans eitt starvsfólk hjá KT-veitaranum dugir at handfara hana. Undirvísingarástýrið hevur í fleiri ár gjørt stjórnarráðið vart við trupulleikan, seinast í juni 2026.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkkið kunnað um, at Mentamálaráðið hevur fingið eitt tilmæli frá Undirvísingarástýrinum um at byggja nýggja KT-umsitingarskipan til Studna. Ráðið ásannar, at Studni hevur brúk fyri einari meira brúkaravinarligari, effektivari og tryggari skipan. Verandi skipan krevur stóðugar og kostnaðarmiklar ábøtur, og tað er ikki ein haldbar loysn í longdini.

Landsstýrisfólkkið leggur afturat, at talan er um eina kostnaðarmikla verkætlan at byggja eina nýggja skipan, sum tískil krevur serstaka fígging í komandi fíggingarlógum. Nú fíggingarlógin 2027 er til viðgerðar, fer Mentamálaráðið at vísa á týðningin av, at málið verður raðfest í komandi fíggingarlógum. Allarhelst fer tað tó at taka rúma tíð, áðrenn ein endalig loysn er fingin á málinum.

Tað er ein váði, at skipanin er gomul, og einans eitt fólk dugir at handfara hana.

Roknskaparviðurskipti v.m.

Roknskapartöl 2021 til 2025, býtt á slög av studningum:

	2021	2022	2023	2024	2025
	<i>t.kr.</i>				
Ógreinað	69	44	45	27	26
Útbúgvingarstudningur	100.109	99.992	100.916	103.427	106.004
ÚSUN	9.254	7.931	5.794	5.783	5.420
Ferðastudn. uttanlands	1.423	1.661	1.361	1.701	1.494
Verkætlanarstudningur	73	246	172	105	123
Tilsamans	110.929	109.873	108.288	111.043	113.067

Lesandi senda umsóknir um studning ella lán umvegis Vangan ella á oyðibløðum, ið eru á heimasíðuni.

Eftirlit við lestrarvirkni

Landsgrannskoðanin hevur áður umrøtt eftirlitið við lestrarvirkni. Fyrr var Próvbókin grundarlag undir eftirlitinum.

Ætlanin var, at skipanin Kervi+ skuldi avloysa Próvbókina, men avbjóðingar hava verið við skráseting av ECTS-stigum. Í summum førum eru próvtøl skrásett í Kervi+, í øðrum førum í Próvbókini, og onkuntíð í báðum skipanunum.

Tað hevur havt við sær, at Studni í ávísam førum hevur kravt studning aftur, og at tað eftirsíðan hevur víst seg, at fólk ikki vóru afturút við lesnaðinum. Fyribils brúkar Studni Próvbókina sum grundarlag undir eftirlitinum, og avbjóðingar hava eisini víst seg at verið við tí loysnini. Í oktober 2025 hevur KT-veitarin, uttan at boða frá frammanundan, sløkt funktiónina, sum gjørdi tað møguligt hjá Studna at lesa listar inn úr Próvbókini.

Av tí at skrásetingarnar í Próvbókini og Kervi+ eru so tilvildarligar, kann Studni ikki stemma listan í ÚS-skipanina av við tær. Studni hevur tí sent Fróðskaparsetrinum ein lista yvir øll lesandi at gjøgnumganga.

Handligt eftirlit við lestrarvirkni.

Sambært Undirvísingarstýrinum hevur Studni fingið yvirlit frá Fróðskaparsetrinum yvir lestrarvirkni hjá teimum, sum skuldu enda lesnaðin í juni 2026.

Undirvísingarstýrið hevur avtalað við veitara av Kervi+ at fáa endaliga greiði á hesum viðurskiptum í heyst, soleiðis at yvirlit fæst úr Kervi+, sum ætlanin alla tíðina hevur verið.

Stakroyndir av útgjöldum v.m.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað útgjöld av studningi, lánum og ÚSUN skúlagjöldum. Einkí var at finna at.

8. Heilsumál

8.1 Heilsumálaráðið, Tilbúgving (LG 2025/211-111)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað játtanina til Tilbúgving á høvuðskontu 11.11.1.24, undirkontu 26.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
	<i>t.kr.</i>				
Keyp av vørum v.m.	43	7	42	28	8
Keyp av tænastuveitingum annars	800	753	777	791	804
Tilsamans	843	760	819	818	812

Heilsumálaráðið hevur seinastu nógvu árinum gildið sama felag fyri skeið og venjingar v.m. fyri sjúkraliðnum First Responder og kreppulið í heilsutilbúgvingini í Føroyum. Tænastan er ikki boðin út.

Í juni 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at ráðið hevur mett, at talan hevur verið um viðlíkahald av einari upprunaligari skipan ella tænastu, ið er bundin at nevnda felag, og at virksemið er fevnt av undantakinum í pkt. 7.2.3 í rundskrivinum um keyp av vørum og tænastum⁶, har einki er ásett um, at biðjast skal um undantak frá Keypsportalinum. Heilsu- og orkumálaráðið heldur tó, at hóast tað ikki er eitt krav, kundi ráðið havt biðið um undantak. Í sambandi við komandi sáttmála fer ráðið at biðja Keypsportalin um undantak.

8.2 Stuðul til feløg (LG 2025/211-201)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað høvuðskonturnar 11.20.1.07 Tiltøk til rúsdrekkamisnýtslu, 11.20.1.08 Stuðul til feløg (Føroya Psoriasisfelag og Føroya Gigtafelag) og 11.20.2.13 Stuðul til feløg (Ein góð byrjan).

Myndugleiki, sum veitir stuðul, skal regluliga hava eftirlit við, at stuðulsmóttakari lýkur treytirnar fyri stuðlinum, og kanna grannskoðaðan roknskap, protokoll, upplýsingar um virksemi o.a., sum stuðulsmóttakari skal lata myndugleikanum í seinasta lagi 1. apríl.

Tiltøk móti rúsdrekkamisnýtslu

Játtaðar eru 3,4 mió.kr., harav 3,1 mió.kr. eru ætlaðar til verkætlanina Títt rúm, samsvarandi heildarætlan um at fyrbygja og tálma rúsevnemisnýtslu í Føroyum 2022 til 2028, og til at menna javnbjóðis tilboð í Suðuroy.

⁶ Pkt. 7.2.3: Rundskriv ið er ikki galdandi fyri viðlíkahald, hjálparveiting, eftirlit og keyp av eykalutum, har upprunaliga vøran ella tænastan er bundin at ávís sum veitara.

11.20.1.08. Stuðul til feløg

Játtaðar eru 500 t.kr. til Føroya Psoriasisfelag og 500 t.kr. til Føroya Gigtafelag til klimaviðgerðir. Heilsumálaráðið hevur gjørt reglugerð fyri stuðulsjáttanina við ásetingum um endamál, stuðulstreyp, umsókn, roknskap og grannskoðan.

11.20.2.13. Stuðul til feløg

Heilsumálaráðið hevur gjørt reglugerð fyri stuðulsjáttanina, og hevur goldið 150 t.kr. til verkætlanina “Ein góð byrjan”.

Umsiting

Landsgrannskoðanin hevur kannað, um Heilsumálaráðið umsitur eftir reglunum. Ráðið hevur fingið roknskapir til tíðina, fyriheldur seg bæði til roknskap og protokoll og fylgir við, um peningurin fer til játtaða endamálið. Heilsumálaráðið hevur eisini gjørt reglugerð fyri stuðulsjáttanirnar.

Niðurstøðan er, at Heilsumálaráðið umsitur stuðulsjáttanirnar á nøktandi hátt.

8.3 Heilsutrygd (LG 2025/211-202)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Heilsutrygd á høvuðskontu 11.20.2.02. Heilsutrygd virkar sambært LI. nr. 178/2009 “um almenna heilsutrygd” og umsitur og avroknar stuðul til meginpartin av primeru heilsutænastunum í Føroyum, umframt skipanina við heilivágstílskoti í samstarvi við Apoteksverkið.

Heilsutrygd góðkennir stovnar, ið veita rúsviðgerð og hevur eftirlit við, at teir lúka góðkenningarkrøvini; tó ger Landslæknin heilsufakliga eftirlitið.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	t.kr.				
	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir	6.057	5.909	6.663	6.865	7.510
Keyp av vørum, tænastrum, útbúnaði o.a.	1.437	1.658	2.111	2.343	2.612
Innanhýsis flytingar (netto)	1.594	1.909	1.816	2.153	1.975
Tilsamans	9.088	9.476	10.590	11.361	12.097

Rokningar bókaðar handliga.

Stovnurin bókar rokningar handliga við innanhýsis skjølum, av tí at skipanirnar Samlirokning og Búskaparskipan landsins ikki “tosa saman”.

Í 2025 fekk Heilsutrygd 800 t.kr. við eykajáttan, og játtanin hækkaði eisini 800 t.kr. í 2026, til at mena KT-skipan til at avrokna kommunulæknar við. Ætlanin er, at fólk skulu kunna vátta læknaviðtalu við Samleikanum, og at rokningarnar kunnu síggjast á Vanganum.

Útreiðslur

Við stakroyndum kannaði Landsgrannskoðanin nakrar lønir. Einkin var at finnast at. Heilsutrygd hevur ikki tíðaravmarkað lønir í 2025. Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at stovnurin frameftir fer at tíðaravmarka lønir.

Biðja ikki altíð um tilboð.

Heilsutrygd hevur ikki altíð biðið um tilboð, tá ið tey hava keypt vørur og tænastr.

Í 2025 hevur Heilsutrygd rindað TAKS 1,7 mió.kr. fyri umsiting av gjøldum til Heilsutrygd og rindað Klaksvíkar Sjúkrahúsi 187 t.kr. fyri at avgreiða lønir. Lógaruppskot var í Løgtinginum um at flyta ábyrgdina av innheitingini av heilsutrygdargjøldum frá Heilsutrygd til TAKS, tí væntaði Heilsutrygd, at játtanin fór at minka samsvarandi. Tá ið val var skrivað út, fall uppskotið burtur.

KT-viðurskipti

Í november 2024 gjørði Gjaldstovan eina KT-skoðan av Heilsutrygd. Tilmælini frá 2021 vóru lokað, og eingir týðandi veikleikar vóru staðfestir.

Í 2015 gjørði Heilsutrygd sáttmála við felag um viðlíkahald av “SamleRegning”, ið veitarin hevði ment til stovnin. Heilsutrygd hevur seinastu 10 árini rindað felagnum 90 t.kr. um árið. Tænastan var ikki boðin út.

Tá ið TAKS vil hava broytingar viðvíkjandi innkrevjing av heilsutrygdargjöldum, biður TAKS P/f Elektron gera tær, uttan at Heilsutrygd hevur gjørt skrivliga avtalu um tað.

Síðani 2010 hevur Heilsutrygd rindað fast gjald til útlendskan veitara fyri gomlu journal-skipanina, uttan at hava skrivliga avtalu. Gjaldið fyri 1. ársfjórðing 2025 var seinasta gjaldið.

Undantak frá skyldu at rinda heilsutrygdargjald

Síðani 1. juli 2024 hava fólk kunna fingið undantak fyri at rinda heilsutrygdargjald, um tey longu rinda heilsutrygdargjald í øðrum norðurlandi. Freistin at søkja fyri 2024 var 1. mai 2025. Sambært Heilsutrygd hava um 270 persónar fingið undantak.

270 persónar hava fingið undantak at rinda heilsutrygdargjald.

Í mai 2025 samtykti Løgtingið, at tey, sum áttu at verið undantikin frá at rinda heilsutrygdargjald, kundu venda sær til TAKS við umsókn um at fáa heilsutrygdargjald frá 1. november 2014 til og við 2023 afturgoldið.

8.4 Heilsutrygdarveitingar (LG 2025/211-202)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Heilsutrygdarveitingar á høvuðskontu 11.20.2.03. Lógargrundarlagið er LI. nr. 178/2009 “um almenna heilsutrygd”.

Sjúkrahúsini, kommunulæknarnir, Apoteksverkið, ellis- og røktarheimini o.o. brúka Talgildu heilsuskipanina til journal- og samskiðsskipan at skráseta heilsuupplýsingar hjá føroyingum. Í frágreiðing um Kommunulæknaskipanina frá februar 2023 vísti Landsgrannskoðanin m.a. á, at Talgilda heilsuskipanin byggir á skipanina Cosmic, ið er ment av svensku KT-fyrirkuni Cambio. Í november 2021 segði Cambio sáttmálan upp til 31. desember 2023, men Sjúkrahúsverkið fekk hann longdan til 2028.

Heilsutrygd avroknar kommunulæknunum umvegis skipanina Samlirokning, sum lesur upplýsingar úr Cosmic. Tað, at Samlirokning byggir á tøkni, sum ikki verður dagførd longur, kann hava við sær stórar avbjóðingar og í ringasta føri gera, at skipanin gerst óvirkin. Í sambandi við mánaðaravrokningar má Heilsutrygd spyrja veitaran av Samlirokning, um nøkur veiting er, sum ikki er komin við.

Samlirokning byggir á tøkni, sum ikki verður dagførd longur.

Í 2019 var undirstøðukervið til skipanina Kervi tikið í brúk. Skipanin verður nýtt til at umsita knýtið millum borgarar og kommunulæknar. Heilsutrygd brúkar eisini skipanina til at avrokna við. Veitararnir kunnu skráseta og avrokna heilsutrygdarveitingar í Sjálgvreiðsluni, sum er net-atkomiligi parturin av Kervinum. So við og við eru fleiri veitarar farnir at avrokna í Kervinum. Næsta stigi er at fáa Kervi at fevna um avrokning av kommunulæknunum og síðani at fáa tannlæknarnar við.

Eftirlitsparturin er blivin lættari og betri við Kervinum, nú stórir partur av eftirlitunum fer fram í sjálvari skrásetingini av ávísingum. Takstirnir eru skrásettir í skipanini, og tal av veitingum til hvønn persón verður kannað sjálvvirkandi.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið víst á, at Heilsutrygd hevur kannað rokningar frá veitarum leingi, men við Kervinum gjørdist tað meira skipað.

Roknskapartöl fyrir undirkontu 20. Heilsutrygðarveitingar, 2021 til 2025:

	t.kr.				
Endamál	2021	2022	2023	2024	2025
Ógreinað	3.476	3.932	3.790	4.565	3.939
Læknahjálpi	62.732	64.780	67.055	70.990	74.236
Endurgjald fyrir brillur	1.560	1.676	1.605	1.364	1.379
Endurgjald fyrir jarðarferðarhjálp	1.917	2.136	1.943	1.710	1.871
Tulking	10	15	20	32	66
Serlæknahjálpi	862	683	746	712	682
Tannviðgerð	22.226	22.896	24.114	25.710	26.474
Fysiurgisk viðgerð	12.384	12.441	13.161	14.495	14.721
Kiropraktor	61	74	68	82	66
Ergoterapi	1.258	1.319	1.953	2.666	2.806
Sálarfrøðingar	1.993	924	888	4.052	3.882
Fótarøkt	4.004	3.998	4.228	4.643	4.939
Hjálparráð	24.976	0	0	0	0
Heilivágur	82.131	88.988	108.764	104.835	106.024
Eftirútbúgving og gransking	1.355	1.394	1.450	1.495	1.577
Tilsamans	220.945	205.256	229.785	237.351	242.662

Útreiðslurnar vaksa
stöðugt, og í 2025 eru
stærstu útreiðslurnar
til heilivág, lækna-
hjálp og tannviðgerð.

Endurgjöld o.a.

Brillur.

Heimild at veita endurgjald fyrir brillur er í K. nr. 32/2012. Ískoyti verður veitt móti kvittan, sum verður latin Heilsutrygd. Til ber at søkja um endurgjald um Vangan. Heilsutrygd kannar hvørja rokning sær, um umsóknarblað er, saman við kvittan fyri, at brillurnar eru goldnar.

Gravarihjálpi.

Heimild at veita endurgjald fyrir gravarihjálpi er í K. nr. 63/2010. Endurgjaldið er í mesta lagi 5.000 kr. til persónar yvir 15 ár. Upphæddin minskar, alt eftir aldri, niður í 40%. Heilsutrygd kannar hvørja rokning sær, tryggjar at umsóknarblað og kvittan við útgreining frá veitara fylgja við umsóknini, og at treytirnar eru loknar.

Tulking.

Heimild at rinda fyrir tulkatænastu er í K. nr. 103/2015. Tulkar fylla út rokning, ið Heilsutrygd hevur myndað, og lækni skal vátta rokningina. Tímatakturin fyri málsliga tulking er samsvarandi lön hjá vikari, sum er lærari í skúla, eftir galdandi lönarsáttmála millum Lærarafelagið og Fíggjarmálaráðið.

Almannaverkið hevur 31. oktober 2019, ásett samsýningina til 540 kr. um tíman, og at upphæddin broytist so hvørt, sum lønarbroytingar eru. Almannaverkið rindar nú 615 kr. um tíman.

Ymiskar samsýningar fyrir tulking.

Ein privat fyritøka tekur 965 kr. ella 695 kr. um tíman, umframt 100 kr. um tíman fyri ferðatíð.

Í 2025 hava nakrir veitarar brúkt gamlar takstir fyri málsliga tulking, ið eru væl undir tær 450 kr. um tíman, sum er ásett í avtalu millum Heilsutrygd og Teknmáls- og skrivitulkatænastuna frá 2016 um tekni- og skrivitulkatænastu. Landsgrannskoðanin hevur víst á, at prísirnir eiga at samsvara við avtaluna frá 2016, ella eigur avtalan at verða dagførd.

Serlæknahjálpi.

Heimild at rinda fyrir serlæknahjálpi, t.e. fyri plastikkirurgi, er í K. nr. 93/2018. Treytin fyri endurgjaldi er, at kommunulækni skrivliga hevur ávíst persón til serlæknaviðgerð, áðrenn viðgerðin byrjar. Umsókn skal sendast Heilsutrygd á serstøkum oyðublaði. Serlæknataktirnir eru seinast dagførdir 1. apríl 2013. Heilsutrygd eftirroknað upp- hæddirnar á rokningunum, og kannar munir. Smærri feilir gera tey einki við.

Tannviðgerð.

Heimild at rinda fólki fyri tannviðgerð er í K. nr. 101/2014. Heilsutrygd letur ískoyti samsvarandi sáttmála millum Tannlæknafelagið og Fíggjarmálaráðið, sum 1. oktober 2025 hava gjørt avtalu við Heilsutrygd og Fíggjarmálaráðið um takstir.

Flest allir tannlæknarnir brúka danska KT-skipan til at skráseta og avrokna gjöldini frá Heilsutrygd. Heilsutrygd avgreiðir rokningarnar handligt við innanhýsis skjølum.

Heilsutrygd hevur seinasta árið havt skipað eftirlit við rokningunum til tess at sanna, um viðskiftafólkini bógva í Føroyum, og um takstirnir eru sambært sáttmálanum. Í onkrum føri hava viðskiftafólk ikki havt bústað í Føroyum.

Heimild at rinda fyri fysioterapi er í K. nr. 161/2020. Heilsutrygd kann rinda ískoyti til veiting frá privatstarvandi fysioterapeuti eftir ávísing frá lækna, sum starvast í føroyska sjúkrahúsverkinum ella lækna, sum starvast á heilsumiðstöð. Fysioterapeutar senda rokningar til Heilsutrygd mánaðarliga. Síðani ársbyrjan 2026 eru flest allir fysioterapeutar við í talgildu avrokningini. Landsgrannskoðanin tók nakrar stakroyndir. Einkí var at finnast at.

Fysiurgisk viðgerð.

Heilsutrygd rindar ískoyti til kiropraktorviðgerð eftir sáttmála millum Meginfelag Sjúkrakassa Føroya og Dansk Kiropraktorforening frá 1990. Takstirnir hava verið óbroyttir síðani 1989. Sambært Dansk Kiropraktorforening verða takstirnir dagfðrdir tvær ferðir um árið, 1. apríl og 1. oktober.

Kiropraktorviðgerð.

Tá ið Heilsutrygd var sett á stovn í 2010, yvirtóku tey skyldurnar hjá Sjúkrakassunum, harímillum gjøld til kiropraktorar. Tað sá ikki út til, at sjúkrakassarnir reguleraðu takstirnar, og Heilsutrygd hevur hildið fram við somu mannagongdum. Takstirnir eru ásettir í skrivi frá Meginfelag Sjúkrakassa Føroya til Sjúkrakassarnar 16. januar 1991.

Sambært sáttmálanum verður ískoyti einans veitt eina ferð um árið fyri hvønn persón. Kiropraktorviðgerð krevur ikki læknaváttan. Heilsutrygd kannar og váttar rokningarnar, áðrenn tær verða bókaðar og goldnar.

Heimild at veita ískoyti til ergoterapi til børn er í K. nr. 22/2011. Heilsutrygd kann veita ískoyti fyri veitingar frá privatstarvandi ergoterapeuti til persón, yngri enn 18 ár, til neyðuga og heilsuliga væl grundaða veiting eftir ávísing frá lækna, sum starvast á heilsumiðstöð ella sum serlækni í pædiatri í føroyska sjúkrahúsverkinum.

Ergoterapi.

Ergoterapeutisk veiting verður veitt samsvarandi sáttmála millum Ergoterapeutfelagið og Heilsumálaráðið. Flestu ergoterapeutar skráseta í Kervinum; nakrir senda rokningar. Heilsutrygd rindar helvtina av kostnaðinum fyri 12 viðgerðir, og undir serligum umstøðum kann lækni ávísa til fleiri enn 12 viðgerðir. Í Kervinum er innbygt eftirlit, og rokningar verða ikki goldnar, um læknaváttan ikki er við.

Heimild at rinda ískoyti fyri viðgerðir hjá sálarfrøðingi er í K. nr. 150/2011. Treytin fyri endurgjaldi er, at kommunulækni skrivliga hevur ávíst persón, áðrenn viðgerð byrjar.

Sálarfrøði.

Heilsutrygd veitir ískoyti til viðgerðir hjá privatstarvandi sálarfrøðingum. Heilsutrygd kann veita 40% ella 100% í ískoyti. Fult ískoyti fæst til í mesta lagi 12 viðgerðir, ið lúka ásettar treytir. Nærum allir sálarfrøðingar avrokna í Kervinum.

Kostnaðurin er samsvarandi treytunum í sáttmála millum felagið Føroyskir sálarfrøðingar og Heilsumálaráðið. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað útgjöld. Einkí var at finnast at.

Heimild at rinda ískoyti til fótarøkt er í K. nr. 86/2013. Heilsutrygd rindar ískoyti til viðgerð hjá statsautoriseraðum fótterapeutum eftir ávísing frá lækna, treytað av, at lækni hevur staðfest diagnosu, sum er nevnd í kunngerðini. Ískoyti er 250 kr. ella 350 kr. fyri hvørja viðgerð og 720 kr. fyri árlígt eftirlit. Ískoyti kann í mesta lagi latast fyri tilsamans 6 veitingar, tó hava tey, ið hava fingið ávísar diagnosur, áhaldandi rætt til 6 veitingar um árið.

Fótarøkt.

Heilsutrygd skrásetir veitingarnar í Kervinum til tess at halda skil á, hvussu nógvir veitingar hvør persónur fær. Í skipanini er innbygt eftirlit við tali av viðgerðum. Skipanin endurnýggjar "klípp" hjá teimum, sum hava játtaðar áhaldandi veitingar. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað útgjöld. Einkí var at finnast at.

Heilivágur.

Heilsutrygd veitir tilskot til heilivág sambært kapittul 3 í lógini um almenna heilsutrygd. Apoteksverkið hevur einkarætt at framleiða, flyta inn, flýggja út, hava á goymslu, handla við og pakka heilivág, tó við nøkrum undantøkum, ið eru ásett í lógini um heilivág. Tilskotsskipanin verður brúkt til at halda skil á tilskotsrættaðum heilivági. Apotekini og framleiðsluapotekið senda Heilsutrygd rokningar hvønn mánað.

Prísirnir eru ásettir í kunngerðini um áseting av söluprísi á heilivági. Heilsutrygd hevur einki eftirlit við nøgdum og prísi á heilivági; stovnurin hyggur, um rokningarnar síggja vanligar út, vátta og bókar tær. Heilsutrygd vitjaði Apoteksverkið í 2023, har tey gjørdur nakrar stakroyndir av reseptum og söluprísum.

Læknahjálp

Upphæddirnar, sum kommunulæknarnir skráseta í Cosmic, fara sjálvvirkandi til skipanina Samlirokning. Eina ferð um mánaðin avroknar Heilsutrygd í Samlirokning fyri undanfarna mánað, og rindar kommunulæknunum.

Roknskapartøl fyri læknahjálp 2021 til 2025:

Læknahjálp	2021	2022	2023	2024	2025
Ógreinað	6	0	71	0	0
Gjald fyri læknaveiting fyri dagin	40.234	41.180	43.010	45.654	48.122
Gjald fyri læknaveiting fyri vakt	5.735	6.295	2.993	382	410
Basisgjald	11.194	11.617	12.873	14.105	14.758
Vaktargjald	4.416	4.378	6.804	9.707	9.736
Umvav ⁷	1.030	1.159	1.209	1.072	1.115
Koyring læknar	116	150	96	70	94
Tilsamans	62.732	64.780	67.055	70.990	74.236

Í 2025 eru samsýningarnar til læknar í føstum starvi 36,2 mió.kr. og til avloysarar 11,9 mió.kr.

Takstir og valideringsreglur

Heilsutrygd brúkar reglurnar í “Overenskomst om Almen praksis”, ið er fyri alment praktiserandi læknar í Danmark, sum eru sjálvstøðugir vinnurekandi við felags sáttmála við donsku regiónirnar. Sáttmálin “om almen lægegering mellem Meginfelag Sjúkrakassa Føroya og Kommunulæknafelag Føroya” er frá 2006.

Valideringar eru í Samlirokning, sum byggja á reglur í danska sáttmálanum. Heilsutrygd kann steðga veitingum, um kommunulækni hevur skrásett veiting, sum hann ikki hevur heimild at taka gjald fyri. Starvsfólk hjá Heilsutrygd kunnu ikki seta valideringsreglur til síðis.

Álit, heldur enn eftirlit úti hjá læknum.

Heilsutrygd hevur ikki mánaðarligt eftirlit við veitingunum, sum kommunulæknarnir skráseta, og tey kanna heldur ikki talið av veitingum, áðrenn tey avrokna. Heilsutrygd ger ymisk eftirlit, t.d. eftirlit við hagtølum og ávísingum veitingum. Skipanin byggir í høvuðsheitum á álit millum partarnar, og sambært Heilsutrygd er tað ov tíðarkrevjandi og als ikki skynsam at kanna hvørja einastu rokning. Síðani 2023 hevur Heilsutrygd gjørt try eftirlit úti hjá kommunulæknum. Onkrar rættingar eru gjørdar í sambandi við eftirlitini.

Basisgjald

Basisgjaldið verður roknað eftir tali av borgarum, skrásettir í fólkeyvirlitinum. Kommunulæknar í føstum starvi hava nøkulunda fast tal av viðskiftafólki, meðan talið hjá avloysarum kann vera skiftandi. Basisgjald til avloysaraviðtalur, verður bara goldið fyri teir dagar, avloysari er í viðtaluni. Gerst lækni sjúkur, rindar Heilsutrygd basisgjaldið

⁷ Heitið umvav verður brúkt um royndir, sproytur, plástur o.l. til nýtslu í viðtalunum.

umframt grundlönina, meðan hann er sjúkur. Landsgrannskoðanin hefur við stakroyndum kannað basisgjöld. Einkí var at finnast at.

Umvav

Kommunulæknar bíleggja alt tilfar til umvav frá Landssjúkrahúsinum, og Heilsutrygd fær rokningarnar. Heilsutrygd konterar og vátar, at rokningarnar eru rættar, og at vörurnar eru latnar. Stovnurin hefur hvörki ávirkan á nøgdir ella prísir, og rindar tí rokningarnar uttan stórvegis eftirlit.

Vaktargjöld

Vaktargjöld eru fyrí læknavaktirnar á 1870. Vaktleiðarar fáa 2.500 kr. um mánaðin. Ein vaktlækni er í fóstum starvi, og í 2025 hava tveir kommunulæknar verið vaktleiðarar. Heilsutrygd rindar visiterandi læknum fastar tímasamsýningar fyrí vaktargjöld.

Landsgrannskoðanin hefur ikki grannskoðað tíðarskrásetingarskipanina, sum heldur skil á vaktarskipanini 1870. Vit hava tó við stakroyndum samanhildið nakrar útgoldnar lönir við galdandi tímatakstir fyrí vaktir. Einkí var at finnast at.

Koyring læknar

Taksturin fyrí koyring hjá koyrilæknum er 146,40 kr. um tíman og er ásettur í Honorartabellini. Heilsutrygd avroknar samsýningarnar í mánaðarlígu uppgerðunum.

Veitingar, afturhildnar í Samlirokning

Valideringsreglurnar í Samlirokning gera, at krøv verða afturhildin í skipanini. Afturhildin krøv eru skrásett við upphæddum, sum vóru galdandi, tá ið veitingarnar vóru veittar. Eingin avmarking er fyrí, hvussu langt kommunulæknar kunnu fara aftur í tíð at rætta í avvístum krøvum. Tó skal Heilsutrygd góðkenna rættingarnar, áðrenn tey rinda út. Heilsutrygd hefur ikki tikið støðu til spurningin, um tað er skynsamligt at gera broytingar óavmarkað aftur í tíð, og hví vanligar fyrningarreglur ikki eru galdandi. Heilsutrygd ætlar at menna Kervi til eisini at kunna avrokna kommunulæknar og viðgera allar óavgreiddar upphæddir, sum tá eru í Samlirokning.

Frá 2013 til 2025 eru 16.000 veitingar steðgaðar í Samlirokning, tí tær luku ikki valideringsreglurnar. Tað hevði kostað Heilsutrygd 1,9 mió.kr. at goldið út. Upphæddin er ikki bókað í landsroknaskapinum.

Krøv fyrí 1,9 mió.kr. eru steðgað í Samlirokning.

Í august 2026 hefur landsstýrisfólkið greitt frá, at sambært Heilsutrygd lúka hesar rokningarnar ikki treytirnar fyrí at verða goldnar út. Ráðið fer at taka málið upp við Heilsutrygd, herundir arbeiðið við at menna Kervi til at avrokna kommunulæknar.

Stakroyndir

Landsgrannskoðanin hefur við stakroyndum kannað mánaðaruppgerðir hjá nøkrum kommunulæknum og avloysarum.

Á rokningum frá kommunulæknum vátta viðskiftafólk, at tey hava fingið veitingarnar, og læknarnir goyma vátanirnar. Heilsutrygd kann bert kanna, um fólk hava váttað rokningarnar, um tey fara út í viðtalurnar at kanna tað.

Landsgrannskoðanin hefur samanhildið einstøku veitingarnar og einstøku upphæddirnar í mánaðarlígu uppgerðunum úr Samlirokning við takstirnar í Honorartabellini. Nakrir munir eru. Í øllum stakroyndunum eru dømi um hægri sats í umvavi, enn tabellin vísir. Heilsutrygd hefur greitt frá, at orsøkin er, at postgjald av umvavi er roknað við í takstirnar fyrí nakrar veitingar.

Aðrir smærri munir eru vantandi prísreguleringar og tal av veitingum. Sambært Heilsutrygd "merkja" tey mánaðarlígu rokningarnar, sum tey rinda út. Eru onkrar rokningar ikki "merktar", má KT-veitarin gera neyðug tiltøk fyrí at fáa tær við, og hann sendir stovninum lista yvir rokningarnar, ið Heilsutrygd síðani avgreiðir.

Ósemja millum Heilsutrygd og kommunulækna

Í mars 2026 stóðu 2,4 mió.kr. í kreditorskipanini hjá Gjaldstovuni, sum eru fyri veitingar hjá kommunulækna frá mai 2024 til mars 2026. Orsøkin er ósemja millum kommunulækna og Heilsutrygd um, hvørt læknar kunnu reka kommunulæknavirksemi í partafelagi, og um tað almenna kann avrokna til kommunulæknar umvegis partafelag. Heilsutrygd vísir til dóm í Føroya Rætti, og til dóm í Landsrættinum 11. september 1991.

Ósemja um heimild at avrokna samsýning til kommunulækna til partafelag.

Í 2024 tók spurningurin um kommunulæknavirksemi í partafelag seg upp aftur, og Heilsutrygd hevur samskipt við Heilsumálaráðið. Í desember 2019 staðfesti Heilsumálaráðið, at Heilsutrygd bert hevur heimild til at avrokna við kommunulækna sum fysiskan persón, og ikki við t.d. partafelag.

Heilsutrygd hevur hildið seg til niðurstøðuna hjá stjórnarráðnum og hevur ikki flutt upphæddir fyri kommunulæknaveitingarnar til partafelag. Eftir at Heilsutrygd fleiri ferðir, uttan úrslit, hevur heitt á kommunulæknan um at greiða málið, hevur stovnurin í apríl 2026 tikið avgerð um at flyta peningin á privatu lönarkontuna hjá læknanum.

8.5 Økisheilsuskipanin (LG 2025/211-202)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Økisheilsuskipanina á høvuðskontu 11.20.2.06, undirkontu 20.

Kommunulæknarnir ávísa borgarum til kliniskar dietistar, sum ráðgeva fólki við varandi sjúkum um kost. Sambært Heilsutrygd eru samlaðu viðtalurnar hjá Økisheilsuskipanini í nærumhvørvinum 1.576 í 2024 og 1.631 í 2025.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	1.557	1.537	1.556	1.276	1.638
Keyp av vørum og tænastum	156	188	262	338	246
Keyp av útbúnaði, netto	62	7	27	39	220
Leiga, viðlíkahald, skattur og innanh. flyt.	6	8	7	96	6
Tilsamans	1.781	1.740	1.852	1.751	2.110

Við stakroyndum kannaðu vit nakrar lønir. Økisheilsuskipanin hevur ikki tíðaravmarkað lønir í 2025. Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at stovnurin frameftir fer at tíðaravmarka lønir.

Økisheilsuskipanin rindar Elektron 69 t.kr. um árið fyri fimm brúkarar í skipanini Kommunulæknagrundvøllurin, Økisheilsuskipanin, ið er net, sum starvsfólk á heilsu-miðstøðum kring landi brúka, og sum kommunurnar hava gjørt avtalu um.

9. Almanna- og mentamál

9.1 Innheiting av barnapeningi v.m., móttikin av órøttum (LG 2025/212-213)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað innheiting av barnapeningi v.m., sum er móttikin av órøttum. Í 2025 eru lógarbundnu játtanirnar Barnapeningur veittur í forskoti, Barnaískoyti og Einkjubarnastyrki á høvuðskontunum 12.21.3.04, 12.21.3.06 og 12.21.3.03.

Í ársfrágreiðingum hjá Landsgrannskoðanini fyri 2015 og 2016 var víst á, at í løgtingslógini um barnagjald er eingin heimild at panta gjöld, móttikin av órøttum.

Forskotsrindaður barnapeningur verður við heimild í lógini um barnagjald sendur TAKS at heinta inn, og landsstýrisfólk hava í fleiri ár sagt, at málið um panting helst átti at verið tikið upp við TAKS, og at miðað var eftir at fáa reglur um innheiting í lógina um barnagjald, næstu ferð broytingar skuldu gerast.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at Almannahverkið í dag hevur fasta mannagongd til innheitan av barnapeningi v.m., sum er móttikin av órøttum. Talan er um lutfalsliga smáar upphæddir, sum verða avsettar og avskrivaðar árliga, og heldur Almannahverkið tí, at tað er ikki neyðugt longur, at TAKS fær heimild at innheinta.

9.2 Dagpeningaskipanin (LG 2025/212-214)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Dagpeningaskipanina á høvuðskontu 12.21.4.01. Reglurnar eru í LI. nr. 74/2001 “um dagpening vegna sjúku o.a.” og í tilhoyrandi kunngerðum.

Roknskaparviðurskipti v.m.

Landskassin rindar sjúkradagpeningin, og arbeiðsgevarar endurrinda landskassanum fyri 1. til og við 5. fráverudag.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Løntakarar	87.032	102.036	91.557	88.056	99.298
Sjálvboðin trygging	1.942	2.802	1.694	1.420	2.009
Gjald fyri læknávátanir	1.120	1.212	1.204	1.031	1.234
Arbeiðsgevarans partur, dagpengar	-5.549	-5.806	-6.046	-12.332	-14.945
Tilsamans	84.545	100.244	88.409	78.176	87.596

Í 2022 og aftur í 2025 eru útgjældini til løntakarar nógv vaksin, samanborið við onnur ár. Orsøkin er, at í 2022 vóru nógv sjúk við koronu, og 2025 var eitt ringt ár til krím.

Parturin hjá arbeiðsgevarunum er eisini nógv vaksin síðani 2024, tá ið karensgataalið fór frá tveimum til fimm dagar.

Postar í fíggjarstöðuni:

	2021	2022	2023	2024	2025
	t.kr.				
Tænastu-, vøruskuldarar o.t.	761	1.116	1.275	1.009	1.823
Avseting móti tapi	-192	-224	-285	-431	-431
Tollkredittur, lønarh. gjald v.m.	117	440	1.106	306	1.772
Onnur áogn	458	0	0	0	0
Skuld, sum er greidd til útgjalding	-2.204	-1.504	-1.455	-821	-684

TAKS krevur peningin inn frá arbeiðsgevarum, sum skulu endurrindað frá 1. til 5. fráverudag, og Almannerkið skrásetir teir sum skuldarar. Almannerkið fær ikki boð um, hvat TAKS krevur inn, og tí hava tey ikki yvirlit yvir útistandandi pening.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið víst á, at sambært lógini áliggur tað TAKS at krevja arbeiðsgevarans part inn. Skal Almannerkið fylgja við innkrevjingini, krevst lógarbrotying. Eisini fer tað at krevja, at Almannerkið fær atgongd til skipanirnar hjá TAKS og meira starvsfólkaorku at umsita. Almannerkið heldur, at skipanin virkar til fulnar í dag.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið víst á, at talan er um dagpening, sum er veittur av órøttum. Eingin nýggj avseting var gjørd í 2025, men sambært Almannerkinum verða avsetingar gjørdar eftir fastari mannagongd frameftir.

Útrokning av dagpeningi

Dagpeningaupphæddin er grundað á miðalinntøku seinastu 5 vikurnar undan óarbeiðsføri. Upphæddin kann í mesta lagi verða 1.159 kr. pr. dag umframt eftirløn. Landsgrannskoðanin hevur kannað, um dagpeningaupphæddin er sambært ásetingunum. Einkin var at finnast at.

Sambært lógini skal Almannerkið framhaldandi viðgera og fylgja við málunum. Dagpeningur kann í mesta lagi veitast í 52 vikur í einum 18-mánaða skeiði.

Mannagongdir

Fyri at tryggja einsháttaða viðgerð, er stovnurin í holt við at gera eina yvirskipaða vegleiðing, sum eftir ætlan verður liðug við ársenda 2027.

Sjúkradagpeningur verður roknaður og rindaður út um KT-Heildarskipanina, og arbeiðsgongdin í skipanini tryggjar, at grundleggjandi treytir eru loknar. Almannerkið kannar ávís mál, so sum, tá ið sjúkratíð verður longd, ella at útgjöld eru størri enn vanligt.

Sjálvboðin trygging

Tey, sum tekna sjálvbodna trygging, fáa rætt til fulla dagpeningaupphædd fyra vikur eftir, at umsókn er latin inn, og tryggingargjaldið er goldið. Í 2026 er tryggingargjaldið 3.900 kr. um hálvárið, og í januar 2026 vóru 154 sjálvbodnar tryggingar. Í talvuni niðanfyri er yvirlit yvir inntøkur av sjálvbodnum tryggingum, 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
	t.kr.				
Sjálvstøðug inngjöld	-818	-783	-1.031	-980	-1.123

Stakroyndir

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað nøkur mál, ið byrjaðu í 2025, og vit høvdu onkrar viðmerkingar.

Í nøkrum førum var ikki alt samskipti skrásett í málunum. Landsgrannskoðanin kann tí ikki sanna, um gongd er í málunum, og ei heldur staðfesta, at málsviðgerðin er farin rætt fram.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at Almannahverkið er í holt við at finna eina góða loysn í Heildarskipanini, sum í lètuni ikki klárar at handfara inngangandi post.

Í nøkrum málum hevur Almannahverkið fingið øll neyðug skjøl, uttan inntøkuváttan frá arbeiðsgevara. Tá hevur stovnurin fleiri ferðir, onkuntíð í meira enn eitt hálvt ár, sent arbeiðsgevarum umbønir um inntøkuváttan.

Almannahverkið hevur gjørt skrivligar leiðreglur um, hvussu manglandi inntøkuváttan skal handfarast.

9.3 Trivnaðartænastur (LG 2025/212-216)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Trivnaðartænastur á høvuðskontu 12.21.6.09, undirkontu 20. Vanligt virkseml, við serligum denti á bú- og umlættingardepilin Skálagarð, Sambýli við Sílá, Depilin á Sandi og felagskassar hjá sambýlum.

Roknskapartøl fyri sambýlini 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Depilin Skálagarður, Klaksvík	0	583	11.711	13.097	13.019
Sambýlið við Sílá, Tvøroyri	0	0	1.958	4.445	4.729
Depilin á Sandi, Sandur	6.755	6.399	6.561	7.009	7.229
Tilsamans	6.755	6.982	20.230	24.551	24.977

t.kr.

Vegna starvsfólkotrot klárar Almannahverkið ikki altíð at halda reglurnar um hvílitíð, tí roynir leiðslan at taka atlit at samlaðu arbeiðsbyrðuni og møguleika fyri longri samanhangandi frítíð. Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lönir. Einkin var at finnast at.

Torført at manna sambýli.

Skálagarður

Skálagarður í Klaksvík, sum lat upp í mars 2023, er ein bú-, umlættingar- og endurmenningardepil til 18-67 ára gomul, sum hava fingið seinheilaskaða. Pláss er fyri 15 fólki, 8 fastbúgvandi, 4 til umlætting og 3 til fyrbils bústað.

Í mai 2026 vóru 6 fastbúgvandi fólk á stovninum, og eingin til umlætting. Orsøkin er starvsfólkotrot, og tað ger eisini, at grundraksturin fyri hvørt búfólk er dýrari enn ætlað.

Roknskapartøl 2022 til 2025⁸:

	2022	2023	2024	2025
Lönir v.m.	51	10.128	11.817	12.044
Keyp av vørum, tænastrum, útbúnaði o.a.	532	1.747	1.504	1.305
Søla av vørum og tænastrum	0	0	-21	-48
Ymsar rakstrarinntøkur	0	-164	-203	-181
Tilsamans	583	11.711	13.097	13.019

t.kr.

Troitið á arbeiðsmegi ger, at stovnurin noyðist at rinda fyri yvirtíð. Eisini brúkar stovnurin avloysarar frá danskari vikartænastu, og teir búgva í einari av íbúðunum, sum er ætlað til umlætting.

Búfólkini rinda 3.500 kr. um mánaðin, sum verða bókaðar á "Ymsar rakstrarinntøkur".

⁸ Húsaleiga er ikki við í roknskapartølunum hjá Skálagarði, tí leigan er skrásett á felagsrakstur.

Depilin á Sandi

Depilin á Sandi hefur pláss fyri 7 fólki til umlætting, og eitt kamar verður brúkt til sansarúm. Tvey fólk eru í dagtilboði, og stovnurin hefur eisini havt tvey fastbúgvandi. Virkseimið er nýliga umskipað, og onkur búfólk eru flutt til Skálagarð. Fram eftir fer stovnurin einans at veita umlættingartilboð.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	6.457	6.096	6.332	6.768	7.118
Keyp av vørum, tænaðum, útbúð. o.a.	297	356	489	578	462
Søla av vørum og tænaðum	0	0	0	-56	-123
Ymsar rakstrarinntøkur	0	-53	-261	-281	-229
Tilsamans	6.755	6.399	6.561	7.009	7.229

t.kr.

Stovnurin hefur ikki havt avbjóðingar av at manna vaktir, og starvsfólkahópurin hefur verið stóðugur í fleiri ár.

Sambýlið við Sílá

Landsgrannskoðanin vitjaði Sambýlið við Sílá á Tvøroyri í mars 2025. Tá búðu fimm fólk har, tó at pláss er fyri sjey fólki. Eftirskúli hefur verið í hølunum, og okkurt rúm er tilgáð, m.a. er lyft í einum kamari.

Roknskapartøl 2023 til 2025:

	2023	2024	2025
Lønir v.m.	320	4.197	4.595
Keyp av vørum, tænaðum, útbúðum o.a.	1.638	436	371
Søla av vørum og tænaðum	0	-38	-82
Ymsar rakstrarinntøkur	0	-150	-156
Tilsamans	1.958	4.445	4.729

t.kr.

Felagskassar

Sambært § 8 í K. nr. 221/2020 skulu persónar, sum búgva í fyribils bústøðum og vardum bústøðum rinda til felags útreiðslur. Gjaldið til felagskassan er til felags tiltøk og útreiðslur á bústaðnum, sum ikki eru partur av sjálvum rakstrinum hjá stovninum. Felagskassi skal verða gjørdur upp fyra ferðir um árið, og endaliga gjørdur upp, tá ið persónur flytir.

Á Skálagarði hava búfólkini verið ov fá til, at ein felagskassi kann bera felags-útreiðslurnar. Almánaverkið hefur tí gjørt av, at inngjöldini fara í rakstur, og játtanin rindar restgjaldið.

Tá ið inngjöld frá búfólki verða skrásett sum rakstrarinntøkur hjá stovni, verða tey viðgjørð sum partur av fíggingini hjá stovninum. Mannagongdin er ikki í samsvari við reglurnar og kann gera, at gjøgnumskygnið minskar, tí greiður skilnaður er ikki millum pening hjá búfólki og almennan rakstur.

Almánaverkið tekur undir við, at gjøgnumskygnið kann minna, og at tað ikki er í samsvari við reglurnar. Tá ið stovnur er nýggjur, megna hann ikki at bera felags-útreiðslurnar. Útreiðslur til t.d. ljós og hita skulu gjaldast, og tí hefur Almánaverkið goldið tær útreiðslurnar. Sambært Almánaverkinum eru felagskassarnir klárir at seta í verk, tá ið fleiri búfólk eru at gjalda.

9.4 Fólkapensjón (LG 2025/212-218)

Pensjónir, goldnar persónum búsitandi í Stóra Bretlandi

Í sambandi við grannskoðan av pensjónum spurdi Landsgrannskoðanin TAKS um skattligu viðurskiftini viðvíkjandi pensjónum, ið persónar, búsitandi í Stóra Bretlandi, fáa úr Føroyum, eftir at Stóra Bretland tók seg úr ES og EØS 31. januar 2020.

Í august 2025 viðgjørði Løgtingsins umboðsmaður klagu um framferðarháttin hjá TAKS av skattaviðurskiftunum hjá persóni, búsitandi í Stóra Bretlandi. Í álitinum var nomið við rættin til pensjón úr Føroyum, tó at tað ikki var viðgjørt í álitinum.

Áðrenn Stóra Bretland 31. januar 2020 tók seg úr EØS hevði pensjónin hjá persóninum verið skattað sambært § 8, stk. 3 í ásetingarlógini⁹, har ásett er, at skatturin hjá persónum, sum eru búsitandi uttanlands og fáa pensjónsútgjaldingar úr Føroyum sambært millumlanda sáttmálum um sosiala trygd, er 10% av bruttoinntøkuni.

TAKS vísti á, at persónar, búsitandi í Bretlandi, ikki longur høvdu rætt til pensjón sambært sáttmálanum um sosiala trygd, og at borgarar uttan fyri ES og EØS lond gjalda 42% í skatti av pensjónsútgjöldum úr Føroyum sambært § 8, stk. 1 í ásetingarlógini.

Almannaverkið hevur gjørt av ikki at steðga pensjónum hjá teimum, ið búgva í Stóra Bretlandi. Almannaverkið vísir á, at sáttmálin frá 1959 millum danska kongsríkið og Stóra Bretland, um sosiala trygd, framvegis er í gildi millum Føroyar og Stóra Bretland, og at eitt av aðalmálunum í sáttmálanum er, at fólk kunnu flyta millum londini og varðveita vunnin rættindi.

Í desember 2025 hevði Almanna- og heilsumálaráðið ikki aðrar viðmerkingar til málið, enn at sáttmálin frá 1959, ið leggur upp til, at persónar varðveita síni rættindi, tá ið flutt verður millum lond, framvegis er í gildi millum Føroyar og Stóra Bretland.

Um sáttmálin frá 1959 millum danska kongsríkið og Stóra Bretland, um sosiala trygd, er í gildi, heldur Landsgrannskoðanin, at persónar, ið eru búsitandi í Stóra Bretlandi, lúka treytirnar í § 8, stk. 3 í ásetingarlógini um, at skatturin av pensjónsútgjaldingum úr Føroyum framvegis er 10% av bruttoinntøkuni.

TAKS hevur eftirsíðan kunnað Landsgrannskoðanina um, at 20. apríl 2026 var fundur millum TAKS og Almanna- og bústaðamálaráðið um viðurskiftini hjá føroyskum pensjónistum í Stóra Bretlandi og um tulking av framman fyri nevnda sáttmála.

Almanna- og bústaðamálaráðið vísir til præamblið til sáttmálan, at londini ynskja “...at gennemføre dette princip og træffe foranstaltning til, at statsborgere i de to lande, der rejser fra det ene land til det andet, såvidt muligt enten kan bevare de rettigheder, de måtte have erhvervet i henhold til det førstnævnte lands lovgivning, eller kan nyde tilsvarende rettigheder i henhold til det sidstnævnte lands lovgivning...”

Út frá hesum tekstinum er fatanin hjá Almanna- og bústaðamálaráðnum, at føroyingar varðveita síni pensjónsrættindi sambært sáttmálanum, tá ið teir flyta til Stóra Bretlands, og hava rætt til føroyska fólkapensjón grundað á sáttmálan frá 1959.

Niðurstøðan hjá TAKS er, út frá tulkingini hjá Almanna- og bústaðamálaráðnum, at hesir persónar lúka treytirnar fyri 10% skatti eftir ásetingarlógini. TAKS fer tí at broyta skattingina hjá viðkomandi persónum aftur alt fyri eitt.

Í juli 2026 hevur landsstýrisfólkið í fígggjarmálum kunnað um, at ráðið tekur niðurstøðurnar hjá TAKS og Almanna- og bústaðamálaráðnum til eftirtektar.

⁹ LI. nr. 87 frá 1. september 1983 “um áseting av skatti”.

9.5 Málráðið (LG 2025/212-241)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Málráðið á høvuðskontu 12.24.1.07, undirkontu 20. Ræðisrætturin til játtanina er fluttur frá aðalstjóranum í Mentamálaráðnum til rektaran á Fróðskaparsetri Føroya. Í 2025 hava Fróðskaparsetrið og Málráðið gjørt samstarvsavtalu um skrivstovuhald.

Málstovan, sum er umsiting hjá Málráðnum, húsast í hølum hjá Fróðskaparsetrinum. Setrið fær 15% av játtanini fyri umsiting og húsaleigu.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	1.054	1.334	1.384	1.860	1.528
Keyp av vørum og tænastum og útb.v.m.	60	178	234	422	637
Innanh. flyt. millum almennar stovn. (útr.)	83	83	83	83	179
Tilsamans	1.197	1.594	1.701	2.365	2.343

t.kr.

Málráðið hevur ikki roknskaparreglugerð, men verður eftir ætlan partur av reglugerðini hjá Fróðskaparsetrinum.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum grannskoðað lønir og ferðaútreiðslur. Einkin var at finnast at.

9.6 Tjóðpallur Føroya (LG 2025/212-242)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Tjóðpall Føroya á høvuðskontu 12.24.2.06. Tjóðpallurin virkar sambært LI. nr. 68/2003 “um Tjóðpall Føroya og stuðul til leiklist v.m.”

Landsstýrisfólkið setir eitt leiklistaráð fyri trý ár í senn. Í ráðnum eru sjeið limir, og ráðið hevur yvirskipaðu leiðsluna og setir stjóra fyri Tjóðpallin. Virksemið hjá ráðnum er nágreinað í K. nr. 110/2003.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	3.421	3.899	3.798	3.745	4.037
Keyp av vørum, tænastum og útb.	2.070	1.735	1.730	2.577	1.894
Leiga, viðlíkahald og skattur	437	468	300	465	428
Søla av vørum og tænastum	-578	-754	-556	-672	-397
Ymsar rakstrarinntøkur	0	0	-1	-70	-100
Tilsamans	5.350	5.348	5.271	6.045	5.862

t.kr.

Tjóðpallurin lýsir ikki eftir fólki til leikir, men setir tey í samráð við leikstjóra. Leikarar verða settir í tíðaravmarkaði störv.

Setanar- og lønarviðurskiptini eru ásett í avtalu millum Tjóðpall Føroya og Leikarafelag Føroya. Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum lønarmál. Einkin var at finnast at.

Limir í leiklistaráðnum fáa fundarsamsýningar og endurgjald fyri ferðaútreiðslur eftir almennu reglunum. Forfólkið fær fasta samsýning. Landsgrannskoðanin kannaði við stakroyndum koyripengar og fundarsamsýningar. Nøkur ivamál vóru, ið stovnurin hevur svarað.

Inntøkurnar av leikum koma á peningastovnskontuna hjá Tjóðpallinum, og eitt gjaldkort er knýtt at kontuni. Tað er ikki í samsvari við almennu reglurnar at hava gjaldkort knýtt at rakstrarkontu.

9.7 Tjóðskjallasavnið (LG 2025/212-243)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Tjóðskjallasavnið á høvuðskontu 12.24.3.03, undirkontu 23.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	<i>t.kr.</i>				
	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	4.439	5.003	4.478	4.521	5.283
Keyp av vørum, tænastum og útb.	1.641	2.046	1.282	1.450	1.016
Leiga, viðlíkahald og skattur	189	173	235	261	257
Søla, skattur, flytingarinnt. v.m.	-44	-142	-192	-4	-2
Innanh. flyt. ml. alm. stovn. (netto)	-467	-699	-218	-44	-128
Tilsamans	5.758	6.381	5.585	6.184	6.426

Roknskaparreglugerðin er send stjórnarráðnum at góðkenna.

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lønir. Í einum føri er starvstíð longd fleiri ferðir, uttan at starvið er lýst leyst.

Nøkur keyp eru ikki eftir rammusáttmálunum hjá Keypi landsins. Tjóðskjallasavnið hevur seinastu árin keypt útgerð, sum eigur at verða skrásett í støðisognina.

Landsgrannskoðanin mælti til at halda setanarpolitikkinn og at dagføra støðisognina.

9.8 Landsbókasavnið (LG 2025/212-243)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Landsbókasavnið á høvuðskontu 12.24.3.03, undirkontu 24.

Roknskapartøl 2021 til 2025:

	<i>t.kr.</i>				
	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	8.342	8.252	8.585	9.385	10.392
Keyp av vørum og tænastum, útb. o.a.	2.346	2.425	2.461	2.882	2.424
Søla av vørum og tænastum	-330	-175	-170	-129	-142
Ymsar rakstrarinntøkur	-71	-54	-51	-103	-52
Stuðul til annað virksemi	25	25	25	25	27
Innanh. flyt. ml. alm. stovn. (netto)	68	26	91	55	-25
Tilsamans	10.380	10.499	10.940	12.115	12.624

Landsgrannskoðanin hevur við stakroyndum kannað lønir og ferðaútreiðslur. Vit mæltu til at tíðaravmarka tímasaldur og ferjur.

Landsbókasavnið umsitur tænastuna FRIS¹⁰, ið er samstarv millum stovnin og útbúgvingar- og granskingarstovnar í Føroyum. Landsbókasavnið hevur goldið 1,2 mió.kr. fyri tænastuna, og býtir kostnaðin út á hinar stovnar, grundað á starvsfólkatil v.m.

Inntøkurnar eru frá innbinding av bókum o.a. Landsgrannskoðanin gjørdi ófráboðað kassaeftirlit í 2025. Einku var at finnast at.

¹⁰ Faroese Research Information Service.

9.9 Studningur til Kirkjugrunnin (LG 2025/212-245)

Landsgrannskoðanin hevur grannskoðað Kirkjugrunnin og Tiltaksgrunnin á høvuðs-kontu 12.24.5.01.

Roknskaparviðurskipti

Roknskaparreglugerðin fyri Kirkjugrunnin og Tiltaksgrunnin, sum er frá 2010, er ikki dagførd.

Roknskapirnir fyri kirkjukassarnar, Kirkjugrunnin og Tiltaksgrunnin eru ikki við í figgjarlógini, men studningur til Kirkjugrunnin og landskirkjuskatturin eru við í figgjarlóg. Kirkjuskatturin er inntøka, ið verður flutt til Kirkjugrunnin. Roknskapirnir fyri grunnarnar eru skrásettir í Búskaparskipan landsins, men eru ikki við í landsroknskapinum.

Kirkjugrunnurin

Stiftsstjórnin skal sambært lógini um figgjarviðurskipti fólkakirkjunnar lata landsstýrisfólknum uppskot til figgjarætlan hjá Kirkjugrunninum til góðkenningar hvørt ár. Eisini eru reglur um, hvørjar útreiðslur Kirkjugrunnurin rindar.

Kirkjugrunnurin eigur og rekur prestagarðar og biskupsgarðin og rindar prestum, prósti og biskupi løn. Kirkjugrunnurin rindar fyri umsitingina hjá biskupi, stiftsstjórn, prósti og próstadømisráði, umframt útreiðslurnar av vali v.m.

Roknskapartøl fyri Kirkjugrunnin 2021 til 2025:

	t.kr.				
Rakstur	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	21.165	21.940	22.055	24.462	26.442
Aðrar rakstrarútreiðslur	11.522	10.420	12.631	13.071	16.608
Søla av vørum og tænastum	-278	-314	-297	-238	-328
Útvegan av løgu o.ø.	0	0	0	2.634	0
Stuðul til annað virksemini	41.558	45.351	45.296	47.062	43.302
Skattur og avgjöld	-66.272	-70.911	-73.552	-75.882	-75.820
Vanligar flytingarinntøkur	-9.600	-9.600	-10.100	-10.740	-11.140
Rentuinntøkur og vinningsbyti	-642	2.003	-1.327	-1.850	-887
Keyp-MVG	1.741	1.750	2.083	2.244	2.805
Innanh. flyt millum alm.stovn. (netto)	812	-645	3.211	-763	-982
Tilsamans	6	-6	0	0	0

Úrslitið hjá Kirkjugrunninum verður flutt í Tiltaksgrunnin. Fíggjarstøðan hjá Tiltaksgrunninum 2021 til 2025:

	t.kr.				
Fíggjarstøða	2021	2022	2023	2024	2025
Grund, bygningar avskr.	355	355	355	355	355
Persónsskattur	1.047	1.054	1.302	1.464	1.469
Tøknilig millumrokning	-384	343	-1.780	-625	-1.281
Millumrokning við landskassan	-39.040	-38.920	-40.340	-44.506	-45.695
Onnur áogn	24	98	0	0	0
Kontur í Landsbanka Føroya	21.948	20.034	21.360	22.896	23.631
Bankakontur (Ogn hjá øðrum)	18.659	19.426	24.574	26.056	26.912
Salda primo	0	6	0	0	0
Skuld, greidd til útgjaldingar	0	0	-105	0	0
Skuld, annað	-582	17	-2.536	-2.474	-2.633
Skyldur, ið ikki eru endaligar	-2.033	-2.409	-2.830	-3.165	-2.758
Úrslit	-6	6	0	0	0

Undir postinum Millumrokning við landskassan 31. desember 2025 er millumrokning hjá Kirkjugrunninum við Tiltaksgrunnin 37.740 t.kr. og millumrokning við stiftsstjórnina 7.955 t.kr.

Við stakroyndum kannaði Landsgrannskoðanin lönir og ferðaútreiðslur. Einkí var at finnast at.

Tiltaksgrunnurin

Við árslok 2024 var samlaða ognin hjá Tiltaksgrunninum 38.722 t.kr. Einasta røsla í rakstrinum er, at úrslitið hjá Kirkjugrunninum er flutt til Tiltaksgrunnin.

Reglur, umsiting o.a.

Fólkakirkjan er skipað sambært LI. nr. 60/2007 “um fólkakirkjuna í Føroyum” og LI. nr. 61/2007 “um fíggjarviðurskipti fólkakirkjunnar”. Aðrar lógir eru LI. nr. 27/2008 “um kirkjuráð og próstadømisráð”, LI. nr. 107/2009 “um val til kirkjuráð, próstadømisráð og stiftsstjórn”, LI. nr. 42/2008 “um at brúka kirkju og um limaskap í fólkakirkjuni”, og LI. nr. 48/2013 “um embæti og størv í fólkakirkjuni”.

Anordning nr. 888/1999 “om ikrafttræden for Færøerne af lov om folkekirkens kirkebygninger” er galdandi fyri bygningar fólkakirkjunnar.

Stiftsstjórnin

Í stiftsstjórnini eru trýggir limir, og biskupur er formaður. Sambært lógini um fólkakirkjuna ásetir landsstýrisfólkið neyvri reglur um virkseimið hjá stiftsstjórnini. Í 2025 helt stjórnarráðið, at virkseimið hjá stiftsstjórnini yvirhøvur var í tryggari legu, men at tað hevði verið ein lætti fyri arbeiðið at havt eina hóskandi kunngerð.

Í mars 2026 hevur biskupur víst á, at arbeiðið hjá stiftsstjórnini hevur gingið væl, tó at eingin kunngerð er.

Kirkjusóknir og prestagjöld

Landsstýrið skipar fólkakirkjuna í kirkjusóknir, prestagjöld og próstadømi eftir tilmæli frá biskupi og stiftsstjórnini. Tað eru 23 sóknarprestar umframt biskup, dómpróst, próst og fyra serprestar, sum eru áramálssettir.

Í lóg um embæti og størv í fólkakirkjuni¹¹ er m.a. ásett, at sóknarprestar eru knýttir at prestagjaldi, og sambært lógini kann landsstýrisfólkið áseta reglur fyri setan av prestum eftir tilmæli frá biskupi, prestafelagnum og felagnum fyri kirkjuráðslimir.

Biskupur hevur evstu umsjón og umsorgan við biskupsdøminum. Sambært lógini um fólkakirkjuna í Føroyum ger biskupur nærri skipan fyri, hvussu tænaða í prestagjöldunum skal røkjast. Biskupur heldur, at tørvur er ikki á reglugerð, tí skipanin fylgir mannagongdini hjá kirkjuráðunum og teirra virkseimi við atliti at uppgávuni at kalla prest.

Í mai 2026 hevur landsstýrisfólkið víst á, at ein heimild til at áseta greiniligari reglur í kunngerð ber ikki í sjálvum sær eina skyldu til, at landsstýrisfólkið skal áseta greiniligari reglur, sambært § 34 í stýrisskipanini.

Sambært landsstýrisfólkinum gjørdi Mentamálaráðið í 2024 eitt broytingaruppskot til § 15 í LI. nr. 61/2007 “um fíggjarviðurskipti fólkakirkjunnar”. Ætlanin var at broyta orðingina “ásetir í kunngerð” til “kann í kunngerð áseta”. Lógartænastan mælti frá, tí hon helt, at lógartænastan er so lítil. Orðingin “ásetir í kunngerð” er vanligi brúkt, og Lógartænastan fatar ikki orðingina sum eitt krav um at gera nærri reglur, men sum eitt formligt krav um, at um reglur verða gjørdar, so skulu tær gerast í kunngerð.

Kirkjukassar

Kirkjuráðini umsita kassarnar hjá kirkjuliðunum, hvørs inntøkur eru avkast av ogn kirkjunnar, talvupeningur og avlop í kirkjukassa árið fyri. Kirkjugrunnurin fíggjar góðkendar útreiðslur, um inntøkurnar hjá kirkjukassa ikki røkka.

¹¹ LI. nr. 48/2013.

Í K. nr. 195/2025 hefur landsstýrisfólkið ásett samsýningar og lönir til kirkjutænarar og hjálparfólk í fólkakirkjunni at galda frá 1. januar 2026.

Kirkjukassar hava serliga kontu at spara upp til ávís endamál. Kirkjuráðið kann seta eina upphædd á kontuna, ið samsvarar við í mesta lagi tað, sum er komið inn við gávum, innsavningum, staðbundnum kirkjuskatti o.ø. Landsstýrisfólkið ásetir í kunngerð, hvussu kontan verður nýtt.

Kirkjuráðini senda próstadømisráðnum fíggarætlanir at góðkenna. Sambært lógini ásetir landsstýrisfólkið reglur fyri, hvussu kirkjuráðini gera fíggarætlan, og reglur um roknskap, grannskoðan o.t.

Landsstýrisfólkið hefur ikki ásett reglur, men sambært biskupi arbeiðir Mentamálaráðið við tí saman við stiftsstjórnini.

Sambært reglunum skulu kirkjuráðini senda próstadømisráðnum grannskoðaðan roknskap til góðkenningar fyri 1. apríl eftir, at fíggarárið er úti.

Kirkjuskattur

Próstadømisráðið hefur skyldu til at boða umboðum fyri kirkjuráðini til samráð at viðgera og raðfesta fíggarætlanirnar. Innan 15. november boðar próstadømisráðið stiftsstjórnini frá, hvussu nógv skal krevjast inn við landskirkjuskatti.

Landsstýrisfólkið ásetir kirkjuskattaprosentini, sum í mesta lagi kunnu vera 0,65%, eftir tilmæli frá stiftsstjórnini. Landsstýrisfólkið kann loyva í mesta 0,30% til staðbundnan kirkjuskatt. Í desember skal stiftsstjórnin boða TAKS frá kirkjuskattaprosentunum.

Kirkjugrunnurin og Tiltaksgrunnurin

Stiftsstjórnin stjórnar Kirkjugrunninum. Inntøkur grunsins eru landskassastuðul, avkast av ognum grunsins og sjálvboðin gjöld, umframt landskirkjuskattur.

Stiftsstjórnin kann seta avmarkaða upphædd av til ávís kirkjulig endamál. Sambært lógini kann landsstýrisfólkið áseta neyvari reglur um tiltøkupening. Stiftsstjórnin hefur ikki brúkt møguleikan, og landsstýrisfólkið hefur ikki gjørt reglur fyri økið.

Sambært lógini um fíggarviðurskifti fólkakirkjunnar ásetir landsstýrisfólkið í kunngerð reglur um Kirkjugrunnin, herundir hvussu stiftsstjórnin stjórnar grunninum, og hvussu virksemið skal skipast í mun til próstadømisráðini. Eingin kunngerð er gjørd.

Stiftsstjórnin stjórnar Tiltaksgrunninum, sum fær inngjöld og avlop úr Kirkjugrunninum. Tiltaksgrunnurin fíggar serligan útreiðslutørv hjá Kirkjugrunninum. Landsstýrisfólkið kann áseta neyvari reglur um Tiltaksgrunnin, men reglur eru ikki gjørdar.

Í mai 2026 hefur landsstýrisfólkið kunnað um, at Mentamálaráðið arbeiðir við at broyta lógina um fíggarviðurskifti fólkakirkjunnar, og landsstýrisfólkið vil ikki, fyrr enn lógin er broytt, meta um, um greiniligari reglur skulu ásetast í kunngerð.

10. Umhvörvismál

10.1 Vanlukkutryggingarráðið (LG 2024/218-211)

Í seinastu frágreiðing umræddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Vanlukkutryggingarráðnum á hövuðskontu 18.21.1.13.

Landsstýrisfólkið í Umhvörvismálum hefur tilnefnt nýtt Vanlukkutryggingarráð. Samsýningin til forfólkið er broytt, og lönardeildin hefur góðkent broytingina.

Arbeiðs- og brunaeftirlitið hefur umsitið Vanlukkutryggingarráðið síðani 2023. Áður umsat Dómaraskrivstovan ráðið.

Samsvar var ikki millum tal av málum sambært uppgerð, sum er grundarlagið undir rokningunum, og yvirlitið hjá Vanlukkutryggingarráðnum. Sambært Arbeiðs- og brunaftirlitinum var talan um feil í uppgerðum, sum stovnurin skuldi taka upp við tryggingarfeløgini.

Í november 2025 hefur landsstýrisfólkið kunnað um, at Umhvörvismálaráðið og Arbeiðs- og brunaftirlitið hava havt fund við tryggingarfeløgini um útreiðslurnar av Vanlukkutryggingarráðnum, og tryggingarfeløgini hava sett pening av til at gjalda rokningarnar. Tryggingarfeløgini hava biðið um, at uppgerðin yvir kostnaðin verður neyvari útgreinað.

10.2 Elveitingareftirlitið (LG 2025/218-321)

Landsgrannskoðanin hefur grannskoðað El-veiting, umsiting á hövuðskontu 18.32.1.06.

Elveitingareftirlitið er partur av Umhvørvisstovuni og umsitur el-veitingarøkið eftir LI. nr. 59/2007 "um el og fjarhita" og K. nr. 121/2008 "um gjald fyri umsitingina av elveitingarlógini v.m." Sambært lógini krevst loyvi til elframleiðslu, fjarhitavirksemi og netvirksemi. Meginregluliga skal virksemið hvíla í sær sjálvum og raksturin vera effektivur.

Eftirlitið við orkuframleiðsluvirksemi er at kannar, um raksturin er effektivur, at kostnaðarstøðið er rættvísandi, at marknaðarstøðan ikki verður misnýtt, og at fyrilit verður víst fyri umhvørvinum.

Harumframt hefur Elveitingareftirlitið eftirlit við, at SEV mátar framleiddu og seldu El-nøgdirnar. Eftirlit verður eisini framt av netvirkseminum við veitingartrygdini og -dygdini hjá SEV, flutningsprísum og krøvum annars. Netvirksemið skal eisini gera serstakan roknskap.

Elveitingareftirlitið viðger umsóknir um loyvi til elframleiðslu, skipan av almennum útboðum av loyvum til m.a. elframleiðslu úr vindorku, góðkenning av prísnum hjá SEV og samskipti við SEV, P/f Fjarhitafelagið og útlenskar myndugleikar.

Kostnaður av umsitingini 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
Lønir v.m.	1.260	1.099	1.754	1.744	1.945
Keyp av vørum, tæm. og útbúnaði	948	240	55	631	275
Leiga, viðlíkah. og skattur	55	0	0	9	0
Eftirlits- og umsýðingargjöld	-2.343	-1.339	-1.809	-2.384	-2.432
Inn. flyt. millum alm. stovn (útr.)	80	0	0	0	0
Innanvirkis bókingar	0	0	0	0	200
Tilsamans	0	0	0	0	-13

t.kr.

Inntøkur

Í kunngerðini er ásett, at allar fyrirkur, sum hava fingið framleiðsluloyvi, skulu rinda eitt árligt gjald til figging av útreiðslunum til umsitingina av elveitingarlógini. Gjaldið verður ásett eftir lutfalsliga partinum hjá loyvishavaranum av samlaðu elframleiðsluni. Eftir ársskið ger SEV upp, hvussu nógvur streymur er framleiddur árið fyri, og hvussu nógvur hevur framleitt.

Gjaldið verður býtt eftir tí, sum verður framleitt inn á netið. Vindframleiðararnir eru tá roknaðir sum ein framleiðari. Síðani verður parturin, sum teir skulu gjalda, býttur teirra millum eftir, hvussu nógvur vindframleiðari møguliga kundi framleitt¹².

Sambært uppgerð frá SEV vóru 506.157 MWt framleiddir í 2025:

	MWt	kr.
SEV	352.860	1.695.664,44
Førka	5.865	28.184,19
Vindframleiðarar	147.432	708.482,68
Tilsamans	506.157	2.432.331,31

SEV ger av, hvussu nógvur streymur verður tikið frá hvørjari vindframleiðslueind, og tí er munur á, hvat ein framleiðari kann framleiða, og hvussu nógv verður tikið frá hvørjum framleiðara inn á netið. SEV loggar møguligu framleiðsluna og brúkar loggin til at býta umsitingargjaldið millum vindframleiðararnar.

Lutfalsligi parturin av umsitingargjaldinum hjá vindframleiðarunum í 2025:

	Framleiðsla á netið MWt	Framleiðsla møgul. MWt	Lutfall	Upphædd kr.
Vindf. Húsahaga	7.379	8.598	0,0412	29.198,49
Flatnahagi	38.000	54.366	0,2606	184.624,90
Vindrøkt II (Gellingarkl.)	74.016	111.855	0,5362	379.855,39
Røkt (Mýrarnar)	2.803	2.803	0,0134	9.518,88
Vindf. Neshagi + Porkeri	25.234	31.003	0,1486	105.285,03
Tilsamans	147.432	208.625	1,0000	708.482,68

Landsgrannskoðanin hevur eftirroknað og stemmað lutfalsligu útreiðslurnar av við uppgerðirnar frá SEV. Einkin var at finnast at.

Útreiðslur

Umhvørvisstovan umsitur og leggur høli til Elveitingareftirlitið. Í 2025 hevur Elveitingareftirlitið flutt Umhvørvisstovuni 200 t.kr. fyri felagsútreiðslur. Eingin uppgerð er lögð við bókingini.

¹² Fyribrigðið "møgulig framleiðsla" er orka, sum vindframleiðararnir kundu framleitt inn á netið, um allur streymurin bleiv brúktur.

2025 er fyrsta árið, umsitingargjald er við í roknskapinum. Umhvörvisstovan hefur samanborið gjaldið til felagsútreiðslur við umsitingargjald av øðrum virksemini hjá stovninum og heldur, at upphæddin er heldur lágt sett. Umhvörvisstovan ætlar at finna ein fastan lykil í 2026.

10.3 Umhvörvisstovan (LG 2021/206-374)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Umhvörvisstovuni á høvuðskontu 18.37.4.02. Í inntøkuffggjaða virkseminum er virkseimið hjá Skógrøktini í Hoydølum, røkt av viðarlundum og útskiftingararbeiði.

Sambært Umhvörvisstovuni vóru prísirnir fyri røkt av skógfriðaðum øki eftir avtalu við Tórshavnar kommunu. Umhvörvisstovan fann ikki avtaluna, men upplýsti, at tey vóru í holt við at gera eina nýggja avtalu.

Í 2023 greiddi landsstýrisfólkið frá, at Skógrøkt landsins hevði avtalað við Tórshavnar kommunu, at nýggjar avtalur skuldu gerast um røkt av skógfriðaðu økjum.

Í august 2026 hefur landsstýrisfólkið greitt frá, at væntandi verður nýggj avtala gjørd seinni í ár.

10.4 Barsilsskipan (LG 2024/218-394)

Í seinastu frágreiðing umrøddi Landsgrannskoðanin grannskoðan av Barsilsskipanini á høvuðskontu 18.39.4.01.

Avstemman av inngjældum

TAKS stemmaði inngjældini í Barsilsskipanina av hvønn ársfjórðing. Hvønn mánað fekk TAKS hagtøl frá Elektron yvir samlaða útgoldna A-inntøku. TAKS roknaði út frá tølunum, hvussu stórt samlaða inngjaldið átti at verið og samanhelt við tað, sum var goldið inn.

Sambært avstemmingini fyri desember 2023 vóru samlaðu lønarútgjaldingarnar 13.792 mió.kr. í 2023. Barsilsgjald skal ikki rindast av øllum, tí ávísar A-inntøkur eru frítiknar. Arbeidsgevarar skuldu rinda barsilsgjald av 12.240 mió.kr., og løntakarar av 11.298 mió.kr.

TAKS hefur áður greitt frá, at tey góðtaka munir, ið eru undir 0,5%, sum tey halda eru avrundingarmunir. Upphæddirnar, ið verða goldnar Barsilsskipanini ígjøgnum Elektron, verða niðurroknaðar til heilar krónur.

Hvørki tølini hjá Elektron ella Búskaparskipan landsins stemmaðu við roknaða barsilsgjaldið. Landsgrannskoðanin mælti TAKS til at kanna, um avrundingar var einasta frágreiðingin til munirnar. Sambært TAKS fóru tey at greina munin fyri 2023.

Í august 2026 hefur landsstýrisfólkið greitt frá, at TAKS fór undir at greina munin fyri 2023, greiningin er ikki liðug enn. Fyribilsgreiningin bendir á, at munurin stavar frá, at barsilsgjaldið fyri hvørja lønarflyting verður niðurroknað til heilar krónur.

Áogn hjá Barsilsskipanini

Bæði løntakarar og arbeidsgevarar hava skyldu at rinda barsilsgjald, tá ið A-inntøka verður móttikin ella rindað. Í Barsilslógini er ásett, at barsilsgjaldið fellur til gjaldingar samstundis, sum tey gjaldsskyldugu rinda A-inntøku, og at áðrenn A-inntøkan verður útgoldin, skal gjaldið avroknað.

*Tøl frá skipanum
stemma ikki við
roknaða barsils-
gjaldið.*

**Tørvur á at
endurskoða
kunngerð.**

Landsstýrisfólkið hevur ásett í K. nr. 123/2001, at *“Tá A-inntøka verður rindað av gjaldsskyldugum eftir § 17, stk. 2, nr. 2 í lógini, skulu hesi avrokna sín part av barsilsgjaldinum til Toll- og Skattstovu Føroya.”*

Við verandi innheitingarmannagongd verður gjaldið frá arbeiðsgevarum ikki rindað sambært ásetingini í kunngerðini, t.v.s. tá ið A-inntøkur verða goldnar ella móttiknar. TAKS hevur kannað, um tað aftur ber til at draga gjaldið sjálvvirkandi, men tað letur seg ikki gera.

Í 2021 vísti Umhvørvis- og vinnumálaráðið á, at TAKS helt, at verandi mannagongd riggaði væl, men ráðið ásannaði, at tørvur var á at endurskoða lógina og tilhoyrandi kunngerð.

Í 2025 kunnaði Umhvørvismálaráðið um, at ráðið hevur brúkt nógva orku til at gera broytingar í Barsilsskipanini, tó at broytingarnar fyri tað mesta snúgva seg um at betra fíggjarligu korini hjá foreldrunum. Umhvørvismálaráðið er tó samt við viðmerkingunum um, at tað er tørvur á at endurskoða lógina og kunngerðirnar.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið kunnað um, at einki nýtt er í málinum.

11. Fíggjarstøða

11.1 Fíggjarstøða landskassans (LG 2025/300-000)

Fíggjarstøðan í landsroknskapinum er samandrættur av fíggjarstøðunum hjá øllum vanligum landsstovnum, sum eru við í fíggjarlógini. Harafturat eru summir postar felags, t.d. størsti parturin av tøka peninginum og skuldini. Partafeløg, sum landið eigur, eru tikin við undir “virðisbrøv”.

Landsgrannskoðanin hevur fyri stóran part bygt grannskoðanina av postum í fíggjarstøðuni 2025 á eftirlit og avstemmanir, ið Gjaldstovan støðugt fremur.

Fíggjarstøðan við árslok 2021 til 2025:

	2021	2022	2023	2024	2025
<i>mió.kr.</i>					
OGN					
Kapitalinnskot	0	0	0	0	0
Keyppsskálaskrásett virðisbrøv	470	452	546	541	956
Virðisbrøv	1.841	1.895	1.933	1.983	2.077
Útlán	81	74	58	50	37
Áogn o.a.	765	774	843	839	894
Tøkur peningur	3.849	3.874	4.551	5.336	5.420
Ogn tilsamans	7.005	7.069	7.931	8.749	9.384
SKULD					
Langfreistað skuld	2.739	2.991	2.924	3.380	4.185
Stuttfreistað skuld	2.584	2.174	3.140	3.537	2.878
Útjavningarkonta	1.682	1.903	1.867	1.832	2.321
Skuld tilsamans	7.005	7.069	7.931	8.749	9.384

11.1.1 Kapitalinnskot (LG 2022/300-102)

Løgtingið hevur í nógv ár mælt til at fáa greiði á roknskaparpostinum “Kapitalinnskot”, soleiðis at ikki bert Fíggjargrunnurin, men eisini aðrir grunnar o.l., sum landið eigur, verða skrásettir í landsroknskapinum, t.d. sum “Kapitalogn í landsfyrirøkum”.

Í august 2024 vísti landsstýrisfólkkið í fíggjarmálum á, at landsroknskapurin fevndi um virksemi, sum hevur rakstrarætlan við í fíggjarlógini, og annars sjálvstøðugar stovnar og grunnar hjá landinum. Gjaldstovan og Fíggjarmálaráðið høvdu lagt orku í at fáa landsroknskapin at samsvara við tilmælini í greiningini, sum OECD í 2020 gjørdi av føroyska almenna roknskapinum.

11.1.2 Keyppsskálaskrásett virðisbrøv

	2023	2024	2025
<i>t.kr.</i>			
Føroya Banki	546.306	541.477	955.941

Í 2021 vóru 3.342.280 partabrøv í Føroya Banka flutt frá Fíggjargrunninum frá 1992 til landskassan. Partabrøvini eru skrásett í keyppsskála. Frammanundan átti landið 170

Gjaldstovan og Fíggjarmálaráðið hava lagt orku í at fáa landsroknskapin at samsvara við greining frá OECD.

partabrøv, sum vóru skrásett í egnari goymslu, soleiðis at landið eigur tilsamans 3.342.450 partabrøv. Við árslok 2025 var kursurin 286.

11.1.3 Virðisbrøv

	t.kr.		
Skrásett í landsroknskapinum	2023	2024	2025
P/f Vágatunnilin	160.300	160.300	160.300
P/f Norðoyatunnilin	235.000	235.000	235.000
P/f Føroya Tele	77.948	77.948	77.948
P/f Postverk Føroya	43.000	43.000	43.000
P/f Firum	17.376	17.376	26.376
P/f Vága Floghavn	822.818	822.818	822.818
P/f Atlantic Airways	186.912	186.912	186.912
P/f Elektron	2.347	2.347	2.347
Sp/f Ítróttavædding	20	20	20
P/f Smyril Line	32.760	32.760	911
P/f Smyril Line Holding	0	0	17.278
P/f Føroya Banki	1	1	1
P/f Visit Faroe Islands	500	500	500
P/f Eystur- og Sandoyartunlar	350.000	400.000	400.000
P/f Suðuroyartunnil	4.000	4.000	104.000
Partabrøv tilsamans	1.932.981	1.982.981	2.077.410

Tey 170 partabrøvini í Føroya Banka eru, umframt at vera í postinum Keyppsskálaskrásett virðisbrøv, eisini bókað til virði 1 t.kr. í postinum Virðisbrøv.

Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at Gjaldstovan fer at bóka partabrøvini hjá Føroya Banka úr Búskaparskipan landsins, tí tey eru frammanundan skrásett sum keyppsskálaskrásett virðisbrøv.

Partapeningurin í P/f Firum (P/f Fiskaaling) er hækkaður við 9 mió.kr. Peningurin stavar frá, at 9 mió.kr. í láni frá landsstýrinum eru lagdar um til partapening.

Í 2025 er Smyril Line umskipað. P/f Smyril Line Holding var stovnað, og stóru eigararnir, herímillum Føroya landsstýrið, skutu umleið 95% av sínum partapeningi í P/f Smyril Line inn í nýggja felagið. Samstundis er virðið av partapeninginum javnað í landsroknskapinum.

Virðismeting

Gjaldstovan hevur ásett reglur fyri, hvussu partabrøv eiga at verða goymd. Partabrøv og onnur virðisbrøv skulu latast Gjaldstovuni, tá ið tey eru keypt. Reglurnar viðgera ikki upp- og niðurskrivingar av partapeningi.

Í landsroknskapinum 2025 er partapeningurin hjá øllum feløgnum, uttan P/f Føroya Banka, skrásettur við keypsvirðinum. Talan er bæði um keyp til undirkurs, yvirkurs og útgávukurs. Skrásetti partapeningurin gevur sostatt onga ábending um ítøkiliga virðið á feløgnum.

Vinningsbýti frá partafeløgum, har landskassin er einasti partaeigari:

	t.kr.		
	2023	2024	2025
P/f Føroya Tele	30.000	30.000	35.000

Skrásetti partapeningurin gevur ikki ábendingar um virðið á feløgnum.

Í 2025 fekk landskassin harafturat vinningsbýti frá:

	<i>t.kr.</i>
2025	
P/f Føroya Banka	121.866
P/f Elektron	1.446
P/f Smyril Line	2.273
Føroya Realkreditstovni	11.737
Tilsamans	137.322

11.1.4 Útlán

	<i>t.kr.</i>		
	2023	2024	2025
Útlán ársbyrjan	124.128	116.000	112.122
Tilgongd í árinum	7.566	6.421	12.861
Frágongd í árinum	-15.695	-13.769	-53.398
Brutto útlán við ársenda	116.000	108.652	71.585
Sett av ímóti tapi	-58.416	-58.822	-35.065
Sambært roknskapinum	57.584	49.830	36.521

Heitið útlán fevnir um veðhaldsútleigg, lestrarlán, ymisk vinnulán, serlán, kurslán og stuðulslán. Tilgongdin stavar í høvuðsheitum frá, at nýggj lestrarlán eru veitt. Frágongdin stavar í høvuðsheitum frá, at lán eru avskrivað, og at lestrarlán eru góldin aftur. Netto eru útlánini lækkað 37 mió.kr. frá 2024 til 2025.

Primo 2025 samsvarar ikki við ultimo 2024. Í august 2026 hevur landsstýrisfólkið greitt frá, at sambært Gjaldstovuni kemst munurin av, at tilgongd og frágongd í 2024 ikki var nullstillað í 2025 fyri 3 stovnsnummur. Lánini ultimo stemma tó, tí tilgongd og frágongd í roknskapinum fyri 2025 eisini fatar um til- og frágongd í 2024.

Virðini á veðhaldsútleggum, ser-, kurs- og stuðulslánum sambært roknskapinum eru sett til 0 kr. Avsetingin svarar í høvuðsheitum til útlán til privata vinnu, sum ikki frammanundan eru avskrivað ella lógð um til rentu- og avdráttarfrí útlán.

Rentu- og avdráttarfrí útlán

	<i>t.kr.</i>		
	2023	2024	2025
Rentu- og avdráttarfrí lán ársbyrjan	209.594	209.594	259.594
Tilgongd í árinum	0	50.000	0
Frágongd í árinum	0	0	38.000
Rentu- og avdráttarfrí lán ársenda	209.594	259.594	221.594
Sett av ímóti tapi	-209.594	-259.594	-221.594
Sambært roknskapinum	0	0	0

Lánini eru til Framtaksgrunnin, sjálvsognarstovnar, eldrasambýli og Postverk Føroya.

Sambært landsroknskapinum eru rentu- og avdráttarfrí lán tikin við í roknskapin við virðinum 0 kr., tí talan er um treytað lán, sum bert skulu rindast aftur, um bygningar o.t., tey eru veitt til, verða brúkt til annað enn upprunaliga endamálið.

11.1.5 Áogn o.a.

Skatta-, toll- o.t. skuldarar

	<i>t.kr.</i>		
	2023	2024	2025
Áogn landskassans	399.158	465.131	476.052
Sett av ímóti tapi	-108.845	-120.520	-130.537
Sambært roknskapinum	290.313	344.611	345.515

Størstu áognirnar við árslok 2025 eru:

	<i>t.kr.</i>
Meirvirðisgjald	86.753
Tollavgjöld	78.634
Vanligur landsskattur	50.320
Skattur av vinningi frá sølu av veiðirættindum	39.931
TAKS, innkrevjing (Barnapengar)	22.128
Felagsskattur	17.666
Tøkugjald á alivinnu	15.370
Gjald til Barsilsskipan	13.113

Aðrir skuldarar

Aðrir skuldarar sambært notu 5 í landsroknskapinum:

	<i>t.kr.</i>
	2023 2024 2025
Tænastu- og vøruskuldarar o.t.	223.880 253.755 214.275
Ávegis játtanarútgjöld til stovnar o.a.	368 609 890
Skuld hjá stovnum og myndugleikum	-18.722 -49.523 -52.361
MVG áogn	2.190 5.460 5.779
Tíðaravmarkingar	101.275 103.661 103.406
Áogn, ymsar inngjaldingar	56.289 17.985 106.349
Onnur áogn	99.281 63.341 74.740
Tilsamans sambært roknskapinum	464.562 395.289 453.077

Talan er um tænastu- og vøruskuldarar hjá Apoteksverkinum, Landsverki, Lands-sjúkrahúsinum, Strandfaraskipum landsins o.ø. Aðrir skuldarar eru m.a. inntøkur og endurgjöld, sum vanliga eru tíðaravmarkað. Eisini eru tað millumrokningar við landsstovnar, lønarútgjaldsskipanir, skipanir hjá TAKS o.a.

Goymslur

	<i>t.kr.</i>
	2023 2024 2025
Sambært roknskapinum	88.121 99.538 95.012

Í tølunum eru vørugoymslur hjá Rúsdrekkasølu landsins, Apoteksverkinum, Strandfaraskipum landsins, Námi (útgávuvirksemi), Glasi, Miðnámi á Kambsdali, Landsverki, KT Landsins og Tekniska skúla í Klaksvík.

11.1.6 Tøkur peningur

Tøkur peningur fatar um gjaldføri landsins. Sambært lógini um Landsbanka Føroya og Føroya váðaráð umsitur Landsbankin gjaldføri landsins eftir ásetingum frá landsbankanevndini.

Í figgjarstøðuni er tøki peningurin býttur í tveir bólkar: virðisbrøv o.t. og bankakontur, girokontur og kassapeningur.

Virðisbrøv o.t.

Landsbanki Føroya hevur sett part av tøka peninginum í stuttfreistað virðisbrøv, sum eru tikin við til marknaðarvirðið. Virðisbrøv o.t. seinastu 3 árin:

	<i>mió.kr.</i>
	2023 2024 2025
Sambært roknskapinum	3.931 4.549 4.679

Landsbankin hevur dagligu umsitingina av plasingini av gjaldførinum hjá landinum, sum byggir á ílguinstruks frá landsbankanevndini, har m.a. ásetingar eru um, hvussu nógv kann plaserast í ávís sløg av virðisbrøvum.

Bankakontur

Roknskaparposturin vísir ikki, hvussu nógv landskassin tilsamans hevur standandi á bankakontum.

Bankakontur og kassapeningur 2023 til 2025:

	t.kr.		
	2023	2024	2025
Sambært roknskapinum	620.324	786.671	741.597

Fleiri landsstovnar og -grunnar við leysum tilknýti til fíggjarlóg ella landsroknskap hava nógvan pening í virðisbrøvum og á peningastovnskøtum, sum ikki eru við í landsroknskapinum. Í 2025 kann upphæddin greinast sundur í tær kontur, sum Landsbankin og Gjaldstovan umsita, og tær, sum aðrir stovnar í landsroknskapinum umsita.

Kassapeningur

Landsgrannskoðanin hevur framt nøkur kassaeftirlit í 2025, har vit hava stemmað kassapening av við kassauppgerðir, Búskaparskipan landsins v.m. Hava stovnar peningastovnskøtur, eru tær stemmaðar av við kontuavrit frá peningastovnum og Búskaparskipan landsins. Eisini hava vit kannað konturnar fyri óvanligar bókingar ávís tíðarskeið. Kassaftirlitini eru umrødd undir hvørjum stovni sær.

Gjaldføri

Landsbankin hevur innanhýsis reglugerð um, hvussu nógvur tøkur peningur kann standa í føroyskum peningastovnum, í hvørjum peningastovni sær og samanlagt. Ikki allur tøki peningurin sambært landsroknskapinum verður roknaður sum gjaldføri hjá landskassanum.

Landsstýrisfólkið í fíggjarmálum skal, sambært lógini um Landsbanka og váðaráð, fyriskipa, at landsins gjaldføri í minsta lagi samsvarar við 15% av bruttotjóðarúrtøkuni undanfarna ár.

Landsbankanevndin skal í august mánað áseta minstagjaldførið. Landsbankin hevur greitt frá, at av tí at bruttotjóðarúrtøkan fyri undanfarið ár ikki altíð er gjørd upp, tá ið landsbankanevndin skal áseta minstagjaldførið, brúkar bankin seinasta uppgjörda talið, eisini um talan er um fyrilistal.

Gongdin í gjaldførinum 2023 til 2025, sambært heimasíðuni hjá Landsbankanum:

	mió.kr.		
	2023	2024	2025
Gjaldføri	4.114	4.767	4.774
Harav minstagjaldføri	3.400	3.700	3.975
Munur millum gjaldføri og minstagjaldføri	714	1.067	799

Sambært lógini fevnir gjaldførið um alt gjaldførið hjá allari landsumsitingini, øllum landsstovnum v.m., og sum er trygt og lætt tøkt. Eisini fevnir tað um óveðsett virðisbrøv.

11.1.7 Skuld

Innanlandsskuld, langfreistað:

	t.kr.		
	2023	2024	2025
Sambært roknskapinum	4.024.507	5.024.495	5.085.184

Við árslok 2025 var talan um 5 lánsbrævarøðir:

- ISIN DK30525837, áljóðandi 900 mió.kr., sum fall til gjaldingar 19. juni 2026.
- ISIN DK30539549, áljóðandi 1.100 mió.kr., sum fellur til gjaldingar 24. mai 2029.
- ISIN DK30539705, áljóðandi 1.250 mió.kr., sum fellur til gjaldingar 1. juli 2039.

- ISIN DK30549696, áljóðandi 1.320 mió.kr., sum fellur til gjaldingar 22. mai 2028.
- ISIN NO10791296, áljóðandi 550 mió. norskar krónur (svarandi til 347,4 mió.kr. við árslok 2025), sum fellur til gjaldingar 3. mai 2032.

Við árslok 2025 var samlaða *áljóðandi* marknaðarvirðið á skuldini 4.917 mió.kr.

27. mai 2026 eru 900 mió.kr. tiknar í nýggjum láni til at endurfígga lán, sum fall til gjaldingar 19. juni 2026. Lánið fellur til gjaldingar 3. juni 2030.

Landsgrannskoðanin hevur stemmað av saldur, rentur, kursjavningar v.m.

Partur av langfreistaðu skuldini, ið fellur til gjaldingar í komandi ári

	2023	2024	2025
Sambært roknskapinum	1.100.000	1.645.000	900.000

Veruligu afturgjöldini vóru sambært Landsbankanum:

- Í juni 2024 fullu eftir skránni 1.100 mió.kr. av ISIN DK30509393 til gjaldingar.
- Í juni 2025 fullu eftir skránni 1.645 mió.kr. av ISIN DK30467022 til gjaldingar.
- Í juni 2026 fullu eftir skránni 900 mió.kr. av ISIN DK30525837 til gjaldingar.

Stuttfreistað skuld (onnur skuld)

	2023	2024	2025
Sambært roknskapinum	2.039.670	1.892.455	1.977.990

Talan er í høvuðsheitum um vanligar kreditorar, frítíðargrunnar, millumrokningar við kommunur, tíðaravmarkingar og skuld, sum er greidd til útgjaldingar frá ymiskum skipanum. Skuldin er útgreinað í notu 9 í landsroknskapinum 2025.

11.2 Útjavningarkonta (LG 2025/300-203)

Útjavningarkontan líkist ikki kontu fyri eginpening í privatum virki. Ognirnar í landsroknskapinum verða virðismettar øðrvísi, og í roknskapinum eru virði ikki sett á. Materiellu støðisognirnar, so sum bygningar, skip og vegir, eru ikki virðisásett í roknskapinum. Endamálið við útjavningarkontuni er tí so at siga bert tøkniligt.

	2024	2025
Salda 1. januar	1.867.137	1.832.292
RLÚ-úrslit	-165.092	-13.189
Búskapargrunnur Føroya	59.429	-12.961
Ymiskar broytingar	70.817	514.649
Salda 31. desember	1.832.292	2.320.790

"Ymiskar broytingar" eru broytingar í fíggarstøðuni, sum ikki verða førdar yvir raksturin. Talan er m.a. um tøkniligar munir, sum standast av broytingum í roknskaparmeginreglum, rættingum av skeivum bókingum, sum viðvíkja undanfarnum árum, avtøkum av grunnum, úrslitum hjá internum grunnum, broytingum í avsetingum, mótbókingum til útlánsroknskap og mótbókingum til kapitalinnskot.